

การตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”

โดย

นายวรวุฒิ ยิ่งประเสริฐ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครุนอกกรอบ”

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

WRITING STATUS ON FACEBOOK FANPAGE “KHRU NOK KROP”

A Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Arts (Thai for Career Development)

Department of THAI

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2018

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	การตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”
โดย	วรวุฒิ ยิ่งประเสริฐ
สาขาวิชา	ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี ลิ้มประเสริฐ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

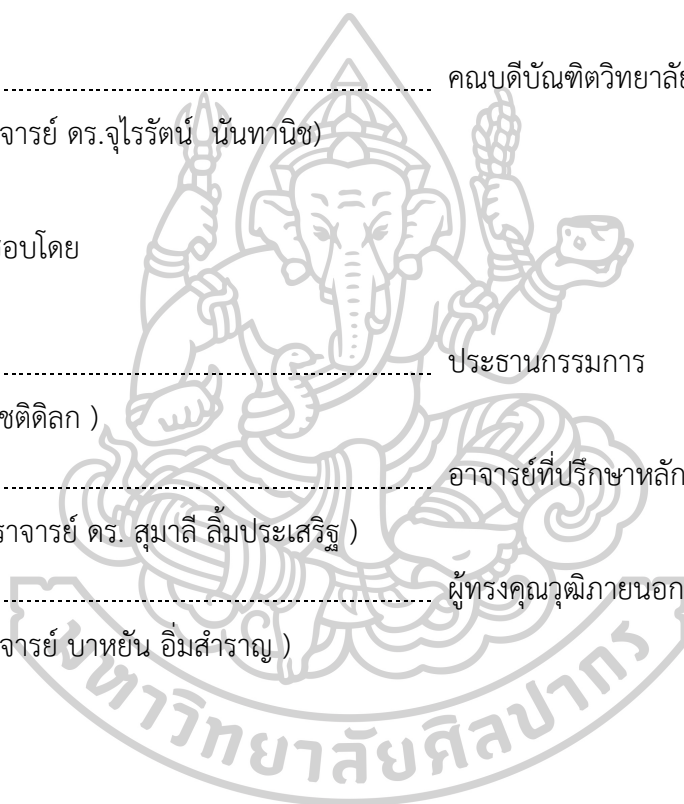
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ดร. สุนทรี โชติติลล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี ลิ้มประเสริฐ)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ บาหยัน อิมสำราญ)

59208309 : ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : เฟซบุ๊ก, การตั้งสถานะ, ทำเนียบภาษา

นาย วรวิทย์ ยิ่งประเสริฐ: การตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี ลิ้มประเสริฐ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการตั้งสถานะ ลักษณะบทบาทเนื้อหาของการตั้งสถานะ และการใช้ทำเนียบภาษาในการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” จำนวน 556 สถานะ

ผลการศึกษาพบว่ามีการใช้รูปแบบแบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ 1) การนำเสนอด้วยข้อความ มีรูปแบบย่อย คือ 1.1 ข้อความเพียงอย่างเดียว 1.2 ข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยง (Link) บทความ 1.3 ข้อความแสดงทรรศนะ + เชื่อมโยง (Link) บทความ 2) การนำเสนอด้วยรูปภาพ มีรูปแบบย่อย คือ 2.1 รูปภาพเพียงอย่างเดียว 2.2 รูปภาพที่มีข้อความประกอบ และ 3) การนำเสนอด้วยการใช้วีดิทัศน์ โดยพบว่าในกลุ่มของการนำเสนอด้วยข้อความ โดยเป็นข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยง (link) บทความ มีมากที่สุด รองลงมา คือ ในกลุ่มการนำเสนอด้วยรูปภาพ โดยเป็นรูปภาพที่มีข้อความประกอบ อันดับสาม คือ รูปแบบในกลุ่มของการนำเสนอด้วยข้อความ โดยเป็นข้อความแสดงทรรศนะ + เชื่อมโยง (link) บทความ รูปแบบที่พบมากที่สุดนั้นเพื่อนำให้ผู้ติดตามเพจได้เข้าไปอ่านบทความต้นทางด้วยตนเอง อันเป็นการจะได้รับความรู้ที่ชัดเจนถูกต้อง

ด้านบทบาทเนื้อหาของการตั้งสถานะโดยมีเนื้อหาทั้งหมด 7 กลุ่ม คือ 1) ข้อมูลข่าวสารการศึกษาทางราชการ 2) ความรู้ความเข้าใจระหว่างครูกับเด็กนักเรียน 3) ความรู้ความเข้าใจระหว่างพ่อแม่/ผู้ปกครองกับเด็กนักเรียน 4) ชีวิตความเป็นอยู่/ภาระหน้าที่การทำงานของครู 5) ข้อคิด คติสอนใจในการดำเนินชีวิต 6) ข่าวสารความรู้ทั่วไป และ 7) เรื่องส่วนตัวของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ ซึ่งพบว่ามีกลุ่มเนื้อหาที่เป็นความรู้ความเข้าใจระหว่างพ่อแม่/ผู้ปกครอง กับเด็กนักเรียนพบมากที่สุด รองลงมา คือเนื้อหาความรู้ความเข้าใจระหว่างครูกับเด็กนักเรียน ลำดับที่สาม คือเนื้อหาข่าวสารความรู้ทั่วไป เนื้อหาที่พบมากที่สุดที่เน้นความเข้าใจระหว่างผู้ปกครองกับเด็กนั้น เพื่อกระตุ้นให้ครูได้มีส่วนเชื่อมโยงผู้ปกครองให้มีส่วนพัฒนาเด็กให้มากยิ่งขึ้น

ด้านการใช้ทำเนียบภาษา พบ 2 ประเภท คือ 1) ทำเนียบภาษาตามสื่อ มีกลุ่มย่อยคือ 1.1 ภาษาข่าว กับ 1.2 ภาษาอินเทอร์เน็ต และ 2) ทำเนียบภาษาตามวัตถุประสงค์ มีกลุ่มย่อย คือ 2.1 ภาษากฎหมาย 2.2 ภาษาวิชาการการศึกษา และ 2.3 ภาษาเฉพาะกิจ โดยพบว่ามีการใช้ทำเนียบภาษาตามวัตถุประสงค์ คือภาษาวิชาการการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือการใช้ทำเนียบภาษาสื่อคือใช้ภาษาข่าว อันดับสามคือการใช้ทำเนียบภาษาเฉพาะกิจ การพบทำเนียบภาษาวิชาการการศึกษามาก เนื่องจากเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งแฟนเพจที่ต้องการให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูได้พัฒนาความรู้ของตนเองด้วยการเข้าถึงได้ง่าย

การพัฒนาความรู้ในปัจจุบัน สามารถแสวงหาได้ผ่านสื่อใหม่ เนื่องจากเทคโนโลยีการสื่อสารพัฒนาไปอย่างมาก ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดหากมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตก็สามารถเข้าถึงความรู้ได้ อีกทั้งเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ยังทำหน้าที่เป็นสื่อประชาสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎีผู้รักษาประตูด้วย หากองค์กรที่ดูแลวิชาชีพครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นสื่อใหม่มาใช้เพื่อการพัฒนาความรู้ของครูได้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

59208309 : Major (Thai for Career Development)

Keyword : FACEBOOK, WRITING STATUS, LANGUAGE REGISTER

MR. WORAWUT YOUNGPRASERT : WRITING STATUS ON FACEBOOK FANPAGE
“KHRU NOK KROP” THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SUMALEE LIMPRASERT,
Ph.D.

This independent study aims to analyze 556 statuses on Facebook Fanpage “Khru Nok Krop” in terms of pattern, content, and language register.

The patterns were divided into 3 groups, namely 1) text presentation, with sub-formats: 1.1 text only, 1.2 text like an article title + article link and 1.3 text of opinion + article link, 2) picture presentation, with sub-formats: 2.1 picture only and 2.2 picture + text, and 3) video presentation. With regard to frequency of appearance, the 1.2 sub-format was the most commonly found, the 2.2 sub-format was the second, the 1.3 sub-format was the third, The most found pattern encouraged page followers to read articles by themselves, and also helped them receive clear and accurate information.

The content of statuses could be classified into 7 categories: 1) information of governmental organizations, 2) knowledge and understanding between teachers and students, 3) knowledge and understanding between parents and students, 4) lifestyle or obligation of teachers, 5) insights and moral of lifestyle, 6) news and general knowledge, and 7) personal information of fanpage founder. According to the finding, the most found content focused on the understanding between parents and students. This could urge teachers and parents to collaborate more in order to develop students.

In terms of language register, there were 2 types: 1) media register, with sub-registers: 1.1 news language and 1.2 internet language, and 2) register on purposes, with sub-registers: 2.1 law language, 2.2 academic language and 2.3 language for specific purposes. With regard to frequency of appearance, academic language was the most frequently used, news language was the second, language for specific purposes was the third, Due to the intention of the fanpage establisher, professional teachers are required to develop their knowledge, so academic language was mostly used.

Currently, knowledge development can be done and sought through new media because the technology for communication has been greatly developed. If there is some internet signal, one can access to knowledge anywhere. In addition, Facebook Fanpage “Khru Nok Krop” is a public-relations medium which operates accordingly to Gatekeeper theory. If educational organizations appropriately use new media to enhance teachers’ knowledge, it will be the most beneficial for teachers.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ลิ้มประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการ อาจารย์ ดร.สุนทรี โชติติติก ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ บาทยัน อิมสำราญ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้คำแนะนำแนวทางให้การค้นคว้าอิสระเล่มนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่ให้ความรู้ประสบการณ์ คำแนะนำเพิ่มเติมอันมีค่าในรายวิชาต่าง ๆ และความปรารถนาดีต่อศิษย์ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณสถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร และกองพัฒนาข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ได้มอบทุนการศึกษาต่อตลอดหลักสูตร เพื่อส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ในด้านการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อนำความรู้ต่าง ๆ ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยต่อไป

ขอขอบคุณกลุ่มข้อมูลเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” และผู้ก่อตั้งแฟนเพจ (Admin) ที่ได้อนุเคราะห์ให้คำอธิบายที่มาและรายละเอียดต่าง ๆ ของการก่อตั้งแฟนเพจนี้ จนได้กลุ่มตัวอย่างมาดำเนินการวิจัยที่เป็นแฟนเพจที่มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ในแวดวงวิชาชีพครู

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนบ้านนายผลที่มีส่วนร่วมให้กำลังใจเสมอมาจนสำเร็จลุล่วงไปได้ดี โดยเฉพาะครูพชรกร พ่วงแจ่ม ที่ช่วยตรวจทานบทความภาษาอังกฤษให้ออกมาได้อย่างสมบูรณ์ดียิ่ง

ท้ายนี้ขอขอบพระคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่เข้าใจและเป็นกำลังใจให้กันด้วยดีเสมอมา ซึ่งอาจจะไม่มีเวลาให้กับครอบครัวไปบ้าง แต่ทุกคนก็เข้าใจและคอยให้กำลังใจจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

วรวิมล ยิ่งประเสริฐ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
สมมติฐานของการศึกษา.....	4
ขอบเขตการศึกษา	4
ขั้นตอนการศึกษา	5
วิธีการศึกษา	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 2 รูปแบบการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”	20
1. ข้อมูลทั่วไปของ เฟซบุ๊ก (Facebook)	21
1.1 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป	21
1.2 ขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกและการใช้งาน	23
1.3 การสร้างสถานะบนเฟซบุ๊ก (Status).....	24
2. แฟนเพจ (Fanpage).....	28
2.1 ข้อมูลลักษณะของแฟนเพจ	28

2.2 ขั้นตอนการสร้างแผนเพจและการทำงาน	28
3. เฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”	32
3.1 รูปแบบการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”	32
3.2 สรุปผลการวิเคราะห์รูปแบบในการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”	47
บทที่ 3 บทบาทเนื้อหาของสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”	50
1) ข้อมูลข่าวสารการศึกษาของทางราชการ.....	50
2) ความรู้ความเข้าใจระหว่างครูกับเด็กนักเรียน	56
3) ความรู้ความเข้าใจระหว่างพ่อแม่ / ผู้ปกครอง กับเด็กนักเรียน	68
4) ชีวิตความเป็นอยู่ / ภาระหน้าที่การทำงานของครู.....	77
5) ข้อคิด คติสอนใจในการดำเนินชีวิต	83
6) ข่าวสารความรู้ทั่วไป	87
7) เรื่องส่วนตัวของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ (Admin).....	91
ผลการวิเคราะห์ลักษณะบทบาทเนื้อหาในการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ...	94
บทที่ 4 การใช้ทำเนียบภาษาในการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”	99
ประเภทของทำเนียบภาษา.....	100
1. ทำเนียบภาษาตามสื่อ.....	105
1.1 ภาษาข่าว.....	105
1.2 ภาษาอินเทอร์เน็ต.....	110
2. ทำเนียบภาษาตามวัตถุประสงค์.....	113
2.1 ภาษากฎหมาย.....	113
2.2 ภาษาวิชาการการศึกษา.....	116
2.3 ภาษาเฉพาะกิจ	126
ผลการวิเคราะห์การใช้ทำเนียบภาษาในการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”	129
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	131

สรุปผลการศึกษา.....	131
อภิปรายผลการศึกษา.....	134
ข้อเสนอแนะ.....	137
รายการอ้างอิง.....	138
ประวัติผู้เขียน.....	143

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ได้ให้ความหมายของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาว่า เป็นบุคลากรของภาครัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในระบบราชการไทย ในอดีตมีชื่อเรียกว่า "ข้าราชการครู" ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการครูที่สังกัดการปกครองส่วนท้องถิ่นเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ข้าราชการครูองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานครูเทศบาล พนักงานครูองค์การบริหารส่วนตำบล ปัจจุบันมี 3 ประเภท คือ 1) ผู้สอนในหน่วยงานการศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา 3) บุคลากรทางการศึกษาอื่น เช่น ศึกษานิเทศน์ นักวิชาการศึกษา เป็นต้น จากข้อมูลสถิติจำนวนครู/อาจารย์ในระบบโรงเรียน จำแนกตามสังกัด ในกรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาค ปีการศึกษา 2559 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) มีครูที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ สพฐ. จำนวน 399,799 คน ครูสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเทศบาลอยู่จำนวน 29,399 คน และครูสังกัดกรุงเทพมหานครอยู่จำนวน 15,076 คน ทั้งนี้ยังมีครูที่สังกัดอื่นๆอีกกว่า 2 แสนกว่าคน รวมครูในประเทศทั้งสิ้นประมาณ 6 แสนกว่าคน

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพครู โดยกำหนดแผนการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพเหมาะสมกับการเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานแบบมืออาชีพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยครูต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาที่สอนหรืองานที่รับผิดชอบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) และทางด้านของคุรุสภาได้กำหนดข้อบังคับในด้านมาตรฐานความรู้และวิชาชีพครู พ.ศ. 2548 โดยครูจะต้องมีมาตรฐานความรู้ในด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย ด้านพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านจิตวิทยา ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู และด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ทำให้ครูต้องมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานที่ภาครัฐได้กำหนดไว้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

การพัฒนาครูด้วยการเข้าร่วมอบรม สัมมนา เพื่อจะได้ความรู้ที่จำเป็นต่อหน่วยงาน ความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้กลายเป็นความรู้เฉพาะตัว คือ รู้เฉพาะบุคคลที่เข้าร่วมอบรมสัมมนา แต่หน่วยงานหลายหน่วยงานไม่สามารถส่งทุกคนไปร่วมอบรมสัมมนาได้ เพราะด้วยงบประมาณที่จำกัด หรือการอบรมสัมมนานั้น ๆ จำกัดจำนวนผู้เข้าอบรม แต่เราสามารถกระจายความรู้ที่ผู้เข้ารับการอบรมได้รับได้ด้วยการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีการสื่อสาร คือ การบันทึกและนำเสนอผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต เผยแพร่ทางเว็บไซต์หรือช่องทางต่าง ๆ เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ได้โดยง่าย โดยประหยัดงบประมาณ ประหยัดเวลาการเดินทาง แต่ได้ประโยชน์ในการพัฒนาความรู้ได้เช่นเดียวกัน

การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยพัฒนาความรู้นี้ เป็นหนทางที่น่าจะสอดคล้องกับวิถีชีวิตในปัจจุบันที่เทคโนโลยีสื่อสารพัฒนาไปอย่างมากและมีบทบาทต่อคนในสังคมส่วนในวงการศึกษา นั้น เทคโนโลยีมีผลต่อกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งแต่เดิมอาจใช้สื่อสิ่งประดิษฐ์ บัตรคำ เครื่องบันทึกเสียง หรือรูปภาพต่าง ๆ มาช่วยสอน แต่ในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการเรียนการสอนอย่างกว้างขวาง ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องชวนขยายเรียนรู้สื่อการสอนสมัยใหม่ เพื่อเป็นช่องทางในการเรียนการสอนมาเสริมสื่อและวิธีการสอนแบบดั้งเดิม ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีการพัฒนาตนเองทั้งความรู้และทักษะในการสอนเพื่อให้เท่าทันกับเทคโนโลยี สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งแสวงหาความรู้จากสื่อใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนางานด้านการสอนต่อไปได้ เช่น เว็บไซต์ความรู้ต่าง ๆ ยูทูป เฟซบุ๊ก

เฟซบุ๊ก เป็นสื่อสังคม (Social network) ที่มีผู้ใช้จำนวนมาก นอกจากจะใช้สื่อสารกับเพื่อนแล้ว ยังสามารถตั้งกลุ่มสื่อสารที่แบ่งคนที่ชื่นชอบสิ่งเดียวกันหรือกลุ่มอาชีพเดียวกันในลักษณะที่เรียกว่า “แฟนเพจ” (Fanpage) ตั้งเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกรอบ” ที่เป็นการตั้งกลุ่มเครือข่ายสังคม (Social media) ในสื่อสังคมสำหรับผู้ที่ประกอบอาชีพครูได้แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ของวงการศึกษาไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับครู นักเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้สึก ความคิดเห็น หรือปัญหาของงานนโยบายทางการศึกษาต่อกัน ตลอดจนข่าวสารทางการศึกษาในประเทศและเกร็ดความรู้ต่าง ๆ ที่สังคมอาจได้ยินเรื่องราวความทุกข์ของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ปัญหาเกิดจากภาระงาน เฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกรอบ” จึงเป็นช่องทางหนึ่งที่ครูไทยได้ใช้เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งเป็นช่องทางในการระบายความรู้สึกและปัญหาของครูในบริบทนโยบายเดียวกัน

เฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ก่อตั้งแฟนเพจเมื่อปี 2558 ปัจจุบันมีผู้ติดตามมากถึง 535,120 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561) โดยมีแนวคิดที่จะนำเสนอว่า “*ข่าวสี่สร้างสรรค์ ชำชั้นเฮฮา มุกตลก คลายเครียด จริงจัง จริงใจ แนวคิด วิธีการ ตามประสาครูนอกกรอบ*” โดยผู้ศึกษาได้สอบถามข้อมูลของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ ได้ทราบข้อมูลว่าเป็นคุณครูสอนสังคมศึกษา โรงเรียนในจังหวัดสกลนคร และได้อธิบายคำว่า “นอกกรอบ” ว่า “*คือการปลุกแนวคิดของคนรุ่นใหม่ ด้วยวิธีใหม่ ๆ ครับ พร้อมเป็นสื่อเว็บไซต์ + เฮฮาครับ*” (สัมภาษณ์และตอบข้อมูลกลับทางกล่องข้อความ แฟนเพจ เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2561)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ไม่ได้ให้ความหมายของคำว่า “นอกกรอบ” ไว้ แต่ได้ให้ความหมายของคำทั้งสองคำนี้โดยตีความตามความหมายที่พอใกล้เคียงกันได้ ว่า “นอก” หมายถึง ตรงข้ามกับใน , ไม่ใช่ใน , พ้นออกไปจากภายในหรือร่วมใน ส่วนคำว่า “กรอบ” หมายถึง โดยปริยายหมายความว่าขอบเขตกำหนด เช่น ทำงานอยู่ในกรอบ ซึ่งเมื่อนำความหมายของทั้งสองคำมารวมกันก็อาจจะได้ความหมายว่า เป็นการทำงานหรือการหาความรู้นอกเหนือไปจากขอบเขตหรือข้อกำหนดที่เคยกระทำมาโดยมาจากกระบวนการคิดที่แตกต่างออกไป ดังที่เรียกว่า “ความคิดนอกกรอบ” ที่มีการให้ความหมายไว้ ดังนี้

ความคิดนอกกรอบ (Lateral Thinking) คือ กลุ่มของวิธีการ พร้อมทั้งเทคนิคต่าง ๆ ที่ได้ระดมกันเพื่อที่จะค้นคว้าวิธีการใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปโดยสิ้นเชิง จากวิธีการเดิม ๆ ในการแก้ปัญหา ซึ่งการเข้าสู่ปัญหาเพื่อการแก้ไขนั้น เข้าทางด้านข้างมากกว่าที่จะเข้าทางด้านหน้า (พัฒนา มรกตสินธุ์, 2557)

ความคิดนอกกรอบ หมายถึง การคิดโดยพิจารณาในสิ่งที่มีโอกาสเป็นไปได้ เป็นการคิดเชิงสร้างสรรค์ที่แยบยลกว่าผู้อื่นและไม่เหมือนใคร (ชัยณรงค์ วงศ์ธีรทรัพย์, 2547)

โดยสรุปความคิดนอกกรอบ จึงหมายถึง แนวความคิดใหม่ที่สร้างสรรค์ แปรและแตกต่างกับแนวความคิดเดิม เพื่อให้เกิดการพัฒนาเป็นแนวทางใหม่

คำว่า “นอกกรอบ” นี้ ทั้งจากคำอธิบายของผู้ก่อตั้งแฟนเพจครูนอกกรอบ และความหมายของคำว่าความคิดนอกกรอบข้างต้น ทำให้เข้าใจได้ว่า ผู้ก่อตั้งตั้งใจใช้คำว่า “ครูนอกกรอบ” ในความหมายว่า ครูสมัยปัจจุบันควรมีความคิดและมุมมองที่แตกต่างไปจากเดิม ด้วยการแสวงหาความรู้ในช่องทางใหม่ ๆ ไม่จำกัดเฉพาะเพียงต้องเข้าร่วมอบรม หรือการเข้าเรียนตามระบบการศึกษาเท่านั้น ดังความที่ว่า “...การปลุกแนวคิดของคนรุ่นใหม่ ด้วยวิธีการใหม่ ๆ...” ซึ่งหมายถึงผู้ก่อตั้งในฐานะครูรุ่นใหม่จะเป็นสื่อกลางในการนำเสนอความรู้ที่ทันสมัยให้ผู้ร่วมอาชีพได้เรียนรู้ผ่านสื่อสมัยใหม่ นั่นคือแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” นี้ นั่นเอง

จากข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้น การได้ความรู้ผ่านสื่อสังคม จึงน่าจะสอดคล้องกับยุคสมัย ประหยัดงบประมาณ ประหยัดเวลาและการเดินทางไปอบรมหาความรู้ตามที่ต่าง ๆ ที่มีการจัดอบรม สัมมนา เฟซบุ๊กแฟนเพจครูนอกกรอบ จึงเป็นสื่อสังคมที่สอดคล้องกับการให้ความรู้ที่ช่วยตอบสนอง กับยุคสมัย เหมาะสมกับผู้ประกอบวิชาชีพครู ที่มีภาระงานมาก และภาระสำคัญในการสอนหนังสือ การเข้าร่วมอบรมตามสถานที่ต่าง ๆ มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนซึ่งเป็นการพัฒนาความรู้เด็ก เฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” นี้ มีลักษณะการตั้งสถานะที่มีรูปแบบ บทบาทเนื้อหาสาระอะไร และมีการใช้ภาษาอย่างไร จึงทำให้เป็นแฟนเพจที่มีครูไทยติดตามเป็นจำนวนมากเช่นนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาค้างนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” โดยแบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ

- 1) ศึกษารูปแบบการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”
- 2) ศึกษาลักษณะบทบาทเนื้อหาของการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”
- 3) ศึกษาการใช้ทำเนียบภาษาในการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”

สมมติฐานของการศึกษา

ลักษณะการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” มีรูปแบบการนำเสนอส่วนใหญ่ที่เป็นบทความ มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และใช้ภาษาที่ถูกต้อง สุภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จะนำไปพัฒนาอาชีพของตนได้

ขอบเขตการศึกษา

ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2561 ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ.2561 โดยเก็บข้อมูลการตั้งสถานะทั้งส่วนที่เป็นข้อความ รูปภาพ และการเชื่อมโยง (ลิงก์) ทุกวัน เป็นระยะเวลารวมทั้งสิ้น 3 เดือน ซึ่งอยู่ในช่วงภาคการศึกษาแรกของปีที่จะมีข่าวคราวความเคลื่อนไหวของทางการศึกษาในปีการศึกษาใหม่ ทั้งงานนโยบายของทางภาครัฐและภาระหน้าที่ของครูในปีการศึกษานั้นๆได้ รวมจำนวนข้อมูลที่จะศึกษาค้นคว้า 556 สถานะ

ขั้นตอนการศึกษา

1. สืบหาข้อมูลและศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาในอินเทอร์เน็ตและเฟซบุ๊กแฟนเพจที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
2. เก็บรวบรวมข้อมูลการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ทุกวัน ตลอดระยะเวลา 3 เดือน (1 ภาคการศึกษาแรกของปีการศึกษา)
3. วิเคราะห์ข้อมูลจากการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้คือ
  - 1) ศึกษารูปแบบการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ ครูนอกกรอบ
  - 2) ศึกษาลักษณะบทบาทเนื้อหาของสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ ครูนอกกรอบ
  - 3) ศึกษาการใช้ทำเนียบภาษาในการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ ครูนอกกรอบ
4. นำผลการวิเคราะห์มาจัดระบบข้อมูลเพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา
5. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาวิจัยข้อมูลทางเอกสารและเรียบเรียงข้อมูลด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ โดยเก็บข้อมูลจากการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2561 ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ.2561 เป็นเวลา 3 เดือน รวม 556 สถานะ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนของการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ทั้งรูปแบบบทบาทเนื้อหา และทำเนียบภาษาที่ใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา
2. สามารถนำข้อมูลความรู้จากสื่อใหม่ไปถ่ายทอดให้แก่นักเรียนและเพื่อนวิชาชีพเดียวกัน เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาวิชาชีพครูได้
3. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ที่นอกเหนือไปจากการเข้าอบรม ทำให้สะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลาและการเดินทาง เพิ่มพูนความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การตั้งสถานะ หมายถึง วิธีการหรือขั้นตอนในการสร้างโพสต์ (Create Post / Post) ลงในช่องแถบสถานะภาพ (Status bar) ในพจนานุกรมศัพท์บัญญัติคอมพิวเตอร์ของราชบัณฑิตยสถาน (2544) ได้ให้ความหมายคำว่า Post หมายถึง ประกาศ ซึ่งข้อความที่ถูกโพสต์ลงไปจะเรียกว่า สถานะ (Status) ตามความหมายในพจนานุกรมอังกฤษ – ไทย New Model English – Thai Dictionary ของ ส.เสถบุตร (2533, p. 571) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สภาพ , สถานภาพ , ภาวะ , สถานะ.

2. ทำเนียบภาษา หมายถึง ภาษาที่ใช้กันตามหน้าที่ สถานการณ์ วัตถุประสงค์ และแวดวงวิชาชีพในสังคมไทย เช่น ภาษากฎหมาย ภาษาแพทย์ ภาษาโฆษณา ภาษาข่าว ภาษาการศึกษา ตามความหมายของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2542) กล่าวว่า “ทำเนียบภาษา” เป็นคำที่ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ คิดขึ้นเพื่อใช้แทนคำว่า register.

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่จะนำมาใช้ประโยชน์ต่อการศึกษาเรื่องวิเคราะห์ลักษณะการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารในสื่อใหม่
2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาหรือภาษาในสื่อสังคม
3. กระบวนการจัดการความรู้ของครู

1. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารในสื่อใหม่

แนวคิดการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต

การสื่อสารในปัจจุบันถือว่ามีความสะดวกและรวดเร็ว ที่เราสามารถบรรจุข้อมูลได้ในปริมาณมาก สามารถโต้ตอบกลับได้อย่างปัจจุบันทันด่วน (Interactive) เชื่อมต่อโลกให้เล็กลง ตอบสนองการใช้งานของผู้ใช้ได้เป็นอย่างดี รวมถึงประหยัดเวลาและลดต้นทุนการสื่อสารจากเดิมลงไปมาก

ในทศวรรษที่ 1990 โลกเกิดการปฏิวัติทางเทคโนโลยีครั้งใหญ่เรียกว่า การปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การส่งข้อมูลในระบบอนาล็อก (Analog) ที่ใช้กันมาตั้งแต่อดีตได้ถูกเปลี่ยนเป็นระบบดิจิทัล (Digital) ซึ่งทำให้ข้อมูลทุกชนิดสามารถผลิต เก็บบันทึกและแลกเปลี่ยนสู่กันได้โดยใช้ภาษาร่วมกันคือภาษาคอมพิวเตอร์ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลนี้เมื่อผสานกับเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต จะทำ

หน้าที่เสมือนทางด่วนข้อมูล (Information Superhighway) ทำให้ทุกคนที่อยู่ในสถานที่ต่าง ๆ ในโลกสามารถเชื่อมต่อกันได้อย่างสะดวกรวดเร็วซึ่งเทคโนโลยีดังกล่าวนี้จะมีศักยภาพในการที่จะผลิตเนื้อหาสื่อรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างมากมายออกไปในวงกว้าง ผลของการผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลกับเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของเทคโนโลยีการสื่อสารโดยสื่อส่วนตัว (Personnel Media) เช่น กล้องถ่ายรูป เครื่องเล่นวิดีโอ สามารถนำมาต่อเข้ากับเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งเชื่อมกับโครงข่ายโทรคมนาคมและสามารถส่งสัญญาณข้อมูลออกไปได้ในวงกว้าง ทำให้ปัจจุบันเส้นแบ่งระหว่างสื่อส่วนตัวและสื่อสารมวลชนได้รับการตีกรอบแบ่งกลุ่มใหม่เป็นสื่อเก่า (Conventional Media) และสื่อใหม่ (New Media)

สุธี พลพงษ์และคณะ (2551) กล่าวว่าปัจจุบันเทคโนโลยีได้พัฒนาขึ้นจนทำให้โลกยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งนวัตกรรม ทุก ๆ วันมีการเคลื่อนไหวทางเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา และเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ควบคุมวิถีชีวิตของมนุษย์เรามากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในทางเศรษฐกิจ การเมืองสังคม และธุรกิจทั้งในระดับระหว่างประเทศ ภูมิภาค และภายในประเทศ สำหรับการสื่อสารด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในปัจจุบันคือการสื่อสารในรูปแบบอินเทอร์เน็ต (Internet)

พิมพ์เดือน จาตุรงค์กุล (2550) จำแนกองค์ประกอบของสื่อต่าง ๆ ได้เป็น 5 ชนิด ประกอบด้วย

1. ข้อความหรือตัวอักษร (Text)
2. ภาพนิ่ง (Still Image)
3. ภาพเคลื่อนไหว (Animation)
4. เสียง (Sound)
5. ภาพวิดีโอ (Video)

การสื่อสารในอินเทอร์เน็ตเปลี่ยนสู่ยุคไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext Mode) หรือที่รู้จักกันในนามของเวิร์ล ไรด์ เว็บ (World Wide Web / www.) เป็นการสื่อสารผ่านรูปแบบของสื่อประสม (Multimedia) ผ่านรูปภาพ เสียง สี สัน ภาพเคลื่อนไหว และกราฟิกที่สวยงามดึงดูดตา และยังมีเอื้ออำนวยความสะดวกเชื่อมโยง (link) ข้อมูลจากเว็บไซต์หนึ่งไปยังเว็บไซต์หนึ่งได้ด้วย ทำให้การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตในปัจจุบันนอกจากจะเป็นการรวบรวมแหล่งข้อมูลทางวิชาการและวิจัยที่สำคัญแล้ว ยังแผ่ขยายไปถึงแทบทุกหัวข้อยของความสนใจ หรือรูปแบบการสื่อสารกระดานข่าวให้ผู้สนใจส่งข้อความหรือสารใด ๆ มาไว้บนกระดานให้ผู้สนใจอื่นได้อ่านและแสดงความคิดเห็น

แนวความคิดเกี่ยวกับสื่อใหม่ (New media)

ความหมายของสื่อใหม่

สื่อ (Media) เป็นช่องทางการนำเสนอเนื้อหาสารไม่ว่าจะเป็นข่าว ข้อมูลบันเทิงหรือ โฆษณา ไปสู่ผู้บริโภค การเปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยี นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสื่อที่ พัฒนาให้ดีขึ้น นับจากสื่อบุคคลที่เปลี่ยนแปลงเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อสิ่งพิมพ์พัฒนาเป็นรูปแบบ อิเล็กทรอนิกส์ คือ สื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์ ในปัจจุบันการพัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ยังไม่หยุดนิ่ง ทำให้มีสื่ออินเทอร์เน็ต พัฒนาขึ้นมาเพื่อการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (พรจิต สมบัติพานิช, 2547)

สื่อใหม่ (New media) หมายถึง สื่อที่เอื้อให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารทำหน้าที่ได้พร้อมกัน เป็นการสื่อสารสองทาง และสื่อยังทำหน้าที่ส่งสารได้หลายอย่างรวมกัน คือ ภาพ เสียง และ ข้อความไปพร้อมกัน โดยรวมเอาเทคโนโลยีของสื่อดั้งเดิมรวมเข้ากับความก้าวหน้าของระบบ เทคโนโลยีสัมพันธ์ ทำให้สื่อสามารถสื่อสารได้สองทางผ่านทางระบบเครือข่ายและมีศักยภาพเป็น สื่อแบบประสม (Multimedia) ปัจจุบันสื่อใหม่พัฒนาขึ้นหลากหลายและเป็นที่รู้จักและนิยมกันมาก ขึ้น (Burnett & Marshall, 2003)

สื่อใหม่ (New media) หมายถึง ระบบการสื่อสารหรือเชื่อมต่อทางอิเล็กทรอนิกส์ของ เครือข่ายระดับโลก ได้แก่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) บริการระดับเว็ลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web: WWW) บริการข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ (Commercial on-line Service) เป็นต้น (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2545)

ธิดาพร ชนะชัย (2550) ได้ให้ความหมายของ สื่อใหม่ โดยแยกออกเป็น 3 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. ดิจิทัลมีเดีย (Digital media) เป็นการสื่อสารไร้สายที่รวดเร็วด้วยระบบไฟเบอร์ออปติก เชื่อมต่อข้อมูลผ่านดาวเทียม
2. สื่อซึ่งเป็นสื่อใหม่ที่นอกเหนือจากสื่อพื้นฐานเดิมที่มีอยู่
3. สื่อสร้างสรรค์ชิ้นใหม่เพื่อสนับสนุนงานบางอย่าง โดยเน้นการสร้างสรรค์นวัตกรรม (Creativity innovation)

จากการศึกษางานวิจัย และบทความ ของธิดาพร ชนะชัย (2550) และ ขวัญฤทัย สายประดิษฐ์ (2551) สามารถสรุปประโยชน์ที่ได้จากสื่อใหม่ดังต่อไปนี้

1. สามารถทำให้ค้นหาคำตอบในเรื่องบางอย่างได้ โดยการเปิดหัวข้อไว้ ก็จะมีผู้สนใจ และมีความรู้แสดงความคิดเห็นไว้มากมาย
2. ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการบริหารข้อมูล

3. ช่วยสนับสนุนในการทำอี-คอมเมิร์ซ (E-commerce) เป็นรูปแบบการค้าบนอินเทอร์เน็ตที่สั่งซื้อสินค้าได้ทันที โดยไม่ต้องใช้สมุดแจ้งรายการสินค้า หรือ แค็ตตาล็อก (Catalog) อีกต่อไป

4. สามารถให้ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ ไปยังกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลาย กลุ่มเป้าหมายเผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากได้ในระยะเวลาพร้อม ๆ กัน

5. สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วประเทศและทั่วโลก

6. ไม่ต้องเสียค่าเวลา สถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์ ไม่ต้องจ่ายค่าเนื้อที่ให้นิตยสาร หนังสือพิมพ์ เพราะเมื่อเทียบค่าใช้จ่ายกับสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ นิตยสาร หนังสือพิมพ์และ ภาพยนตร์แล้ว มีอัตราค่อนข้างจะถูกกว่า

7. สื่อใหม่ยังเป็นสื่อที่มีความสามารถในการติดต่อ 2 ทาง จึงทำให้ผู้ใช้สามารถโต้ตอบได้ทันที สรุปได้ว่าการที่นำสื่อใหม่เข้ามาใช้งานในปัจจุบันนั้นจะทำให้สามารถเข้าถึงผู้รับสาร ได้มากขึ้น เปิดกว้างให้กับทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารในการเข้าถึงข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ที่ข้อจำกัด ของสื่อแบบเดิมไม่สามารถทำได้ ทั้งนี้มีความทันสมัยมากขึ้นและสามารถโต้ตอบสื่อสารได้แบบ Real-time โดยไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปเรียนรู้ถึงสถานที่นั้น

แนวคิดสื่อสังคม (Social Media)

สื่อสังคม (Social Media) คือ สื่อที่ผู้ส่งสารแบ่งปันสาร ซึ่งอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ไปยังผู้รับสารผ่านเครือข่ายออนไลน์ โดยสามารถโต้ตอบกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร หรือ ผู้รับสารด้วยตนเอง ซึ่งสามารถแบ่งสื่อสังคมออกเป็นประเภทต่าง ๆ ที่ใช้กันบ่อย ๆ คือ บล็อก (Bloggng) ทวิตเตอร์และ ไมโครบล็อก (Twitter and micro bloggng) เครือข่ายสังคม (Social networkng) และการแบ่งปันสื่อทางออนไลน์ (Media sharng) (พิชิต วิจิตรบุญรักษ์, 2554)

ประเภทสื่อสังคม

1. บล็อก (Bloggng) บล็อกมาจาก Web + Log แล้วย่อเหลือ Blog คือ ประเภทของระบบการจัดการเนื้อหา ที่ อำนวยความสะดวกให้ผู้เขียนบล็อกเผยแพร่และแบ่งปันบทความของตนเอง โดยบทความที่โพสลงบล็อก เป็นการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนบล็อก ซึ่งจุดเด่นของบล็อก คือ การสื่อสาร ถึงกัน อย่างเป็นกันเองระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านบล็อกผ่านการแสดงความคิดเห็น ซึ่ง Blogger (<http://www.blogger.com>) และ WordPress (<http://wordpress.com>) เป็น สอง เว็บไซต์ที่ ผู้คนนิยมเข้าไปสร้างบล็อกของตนเอง

2. ทวิตเตอร์และไมโครบล็อก (Twitter and microblogging) ไมโครบล็อก คือ รูปแบบหนึ่งของบล็อกที่มีการจำกัดขนาดของการโพสต์ในแต่ละครั้ง ซึ่งทวิตเตอร์เป็นไมโครบล็อกที่จำกัดการโพสต์แต่ละครั้งพิมพ์ได้ไม่เกิน 140 ตัวอักษร ในปัจจุบัน ทวิตเตอร์เป็นที่นิยมใช้งานของผู้คน เพราะใช้งานง่ายและใช้เวลาไม่มากนักรวมทั้งเป็นที่นิยมขององค์กรต่าง ๆ ที่ใช้ทวิตเตอร์ในการแจ้งกิจกรรมต่าง ๆ และความเคลื่อนไหวของธุรกิจ เพื่อไม่ให้ ขาดการติดต่อกับสังคม หากต้องการมีบัญชี (Account) สำหรับทวิตเตอร์สามารถเข้าไปสมัครได้ที่ เว็บไซต์ของ Twitter (<http://twitter.com>)

3. เครือข่ายสังคม (Social network) เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ เว็บไซต์ที่ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกับเพื่อนทั้งที่รู้จักมาก่อน หรือรู้จักภายหลังทางออนไลน์ซึ่งเว็บไซต์เครือข่ายสังคมแต่ละแห่ง มีคุณลักษณะ แตกต่างกันไป แต่ส่วนประกอบหลักที่มีเหมือนกัน คือ โพรไฟล์ (Profiles - เพื่อแสดงข้อมูล ส่วนตัวของเจ้าของบัญชี) การเชื่อมต่อ (Connecting - เพื่อสร้างเพื่อนกับคนที่รู้จักและไม่รู้จักทาง ออนไลน์) และการส่งข้อความ (Messaging -อาจเป็นข้อความส่วนตัว หรือข้อความสาธารณะ) เป็นต้น โดยมีเฟซบุ๊ก **Facebook (<http://www.facebook.com>) เป็นเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในปัจจุบัน**

4. การแบ่งปันสื่อทางออนไลน์ (Media sharing) เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับการแบ่งปันสื่อทางออนไลน์ เป็นเว็บไซต์ที่ให้ผู้ใช้งานสามารถอัปโหลด (Upload) แฟ้มข้อมูลสื่อผสม (Multimedia) ขึ้นสู่เว็บไซต์ เพื่อแบ่งปันข้อมูลแก่ผู้ใช้ทั่วไป ซึ่งในปัจจุบันได้รับความนิยมมาก เพราะด้วยความที่เป็นสื่อผสมเอง ไม่ว่าจะเป็น รูป หรือวีดิทัศน์ รวมทั้งการใช้งานง่ายขึ้นของกล้องดิจิทัลและกล้องวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่นำมาสู่การได้เพิ่มข้อมูลสื่อผสมแบบต่าง ๆ แบบนี้ออกมา ซึ่งเว็บไซต์ประเภทนี้ที่ได้รับความนิยม คือ YouTube <http://www.youtube.com> สำหรับแบ่งปันแฟ้มข้อมูลวีดิทัศน์, flickr (<http://www.flickr.com> สำหรับ แบ่ง ปัน แฟ้ม ข้อมูล รูป และ slideshare <http://www.slideshare.net> สำหรับแบ่งปันแฟ้มข้อมูลนำเสนอ (พิชิต วิจิตรบุญรักษ์, 2554) การแบ่งปันสื่อทางออนไลน์ (Media sharing) ด้วยคุณสมบัติที่เป็นสื่อผสม (Multi media)สามารถแบ่งปันข้อมูลสำหรับผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ทั่วไป และยังสามารถแพร่กระจายเนื้อหาสารไปยังผู้รับสารได้เป็นจำนวนมาก ในระยะเวลาอันสั้นด้วย

ลักษณะสื่อสังคมมีรูปแบบจำนวนมากมาย โดยสื่อสังคมที่เราพบเห็นได้ทั่วไป สามารถแบ่งตามลักษณะเนื้อหาได้ 7 ประเภท (ทิพวัลย์ ชันธนะ, 2555) ดังนี้

1 ประเภทแหล่งข้อมูลหรือความรู้ (data/knowledge) เป็นเหมือนหนังสือหรือไดอารี่ออนไลน์ที่ผู้ใช้สามารถเขียนบทความและข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เผยแพร่ผ่านทางเว็บบล็อกซึ่งแต่ละบล็อกจะจัดข้อมูลแยกเป็นหมวดหมู่ตามความสนใจของผู้ใช้ ได้แก่ เว็บไซต์ google earth, เว็บไซต์ Blogger.com เว็บไซต์ Wikipedia เว็บไซต์ Bloggang.com เว็บไซต์ answers เป็นต้น

2 ประเภทแลกเปลี่ยนข้อมูล เป็นเว็บไซต์ที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความสนใจร่วมกันมาแสดงข้อความผ่านทางกระดานสนทนา (Web board) ซึ่งโดยผู้ใช้สนใจสามารถมาตั้งกระทู้เพื่อเปิดประเด็นสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวความเคลื่อนไหวในแวดวงสังคมที่เป็นที่สนใจเช่น เว็บไซต์ Pantip, เว็บไซต์ Mthai.com เว็บไซต์ kapook.com เป็นต้น

3 ประเภทเกมออนไลน์ (online games) เป็นสื่อที่มีการสร้างรูปแบบสถานการณ์ให้ผู้เล่นได้เข้าไปเล่นเป็นตัวละครต่าง ๆ เพื่อฝ่าด่านสะสมคะแนนและเพิ่มระดับความสามารถของตัวละครที่ผู้เล่นสมทบบาทอยู่ โดยสามารถพูดคุยกับผู้เล่นคนอื่น ๆ ผ่านการแชทได้ในเวลาเดียวกันซึ่งเกมออนไลน์ที่นิยมมากได้แก่ เกมมังกรหยกออนไลน์, เกม Second Lift , เกม Ragnarok , เกม Audition , เกม Pangya เป็นต้น

4 ประเภทสร้างเครือข่ายทางสังคม (community) สมาชิกต้องการใช้เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนเก่า และหาเพื่อนใหม่ โดยเน้นพูดคุยกันทั่วไประหว่างเพื่อน ซึ่งใช้วิธีส่งข้อความ คลิปเสียง คลิปวิดีโอ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ขณะที่บางเว็บไซต์มีการพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ สำหรับเพิ่มลูกเล่นให้สื่อสารมีสีสันมากขึ้น เช่น การเล่นเกมระหว่างสมาชิก การส่งสินค้าที่มีอยู่เฉพาะบนโลกดิจิทัลให้สมาชิกในเครือข่าย ซึ่งเว็บไซต์ ได้รับความนิยมในประเทศไทย ได้แก่ เฟซบุ๊ก (facebook) , ไฮไฟว์ (Hi5) , กูเกิ้ลพลัส (Google+) และ ทวิตเตอร์ (Twitter) เป็นต้น

5 ประเภทฝากภาพ (Photo management) เป็นเว็บไซต์สำหรับบริการฝากรูปในสื่อออนไลน์ เพื่อช่วยลดการสิ้นเปลืองพื้นที่หน่วยความจำในคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังใช้แลกเปลี่ยนรูปภาพ และขายรูปภาพออนไลน์ได้ด้วย ได้แก่ อินสตาแกรม (instagram) เว็บไซต์ Flickr.com เว็บไซต์ Photoshop Express และ เว็บไซต์ photobucket.com

6 ประเภทสื่อ (media) เป็นเว็บไซต์สำหรับใช้เผยแพร่ เสียง คลิปวิดีโอ ภาพยนตร์ เพลง ให้กับผู้สนใจเข้ามาชมหรือดาวน์โหลดได้โดยที่ผู้ชมสามารถเข้าชมได้ตลอดเวลา และยังเรียกดูซ้ำ เช่น เว็บไซต์ Youtube.com เว็บไซต์ Imeem.com เว็บไซต์ Multiply.com เว็บไซต์ Yahoo .com เว็บไซต์ Video.com เว็บไซต์ Ustream.com เป็นต้น

7 ประเภทซื้อ-ขาย (business commerce) เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการเป็นการตลาดกลาง อิเล็กทรอนิกส์ที่รวมร้านค้าออนไลน์ไว้มากมาย ผู้ขายสามารถใช้พื้นที่นี้ประกาศขายหรือโฆษณาสินค้า ในขณะที่ผู้ซื้อก็สามารถแลกเปลี่ยนข้อความและพูดคุยได้เช่นกัน และมักจะแบ่งสินค้าเป็นหมวดหมู่ตามประเภทสินค้า เช่น เว็บไซต์ Amazon.com เว็บไซต์ eBay.com เว็บไซต์ Tarad.com และเว็บไซต์ Loveshopping.com เป็นต้น

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาหรือภาษาในสื่อสังคม

เพ็ญพรรณ รัชชิตกุล (2544) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์วาทกรรมบนอินเทอร์เน็ต bulletin board ของเว็บไซต์พันทิพย์” เป็นการศึกษารูปแบบและความหมายของวาทกรรมที่ปรากฏบน bulletin board ของเว็บไซต์พันทิพย์ รวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ของตัวบริบทการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์และบริบททางสังคมโดยใช้แนวคิดเรื่องวาทกรรม ทฤษฎีการวิเคราะห์บทสนทนา แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ ทฤษฎีการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ ทฤษฎีความขัดแย้ง และแนวคิดที่ว่าด้วยพื้นที่สาธารณะ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบวาทกรรมที่เกิดขึ้นบน bulletin board ของเว็บไซต์พันทิพย์ มีรูปแบบทางภาษาที่ไม่เป็นทางการ มีลักษณะของภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน มีการใช้ถ้อยคำรุนแรงหรือหยาบคาย เมื่อเกิดความขัดแย้งวาทกรรมที่เกิดขึ้นมักแฝงอุดมการณ์ ความคิดเชิงขัดแย้งโดยความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจะเป็นความขัดแย้งทางการเมือง สังคม และศาสนาที่แฝงไว้ด้วยความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยมและอุดมการณ์ทางความคิดทางบริบทในการสนทนา

กานติมา วรพงศ์ (2548) ศึกษาเรื่อง “การใช้ภาษาในเว็บบอร์ดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา” เพื่อรวบรวมและจำแนกลักษณะภาษาที่นักเรียนมัธยมศึกษาใช้ในเว็บบอร์ดและเพื่อวิเคราะห์ลักษณะภาษาที่นักเรียนมัธยมศึกษาใช้ในเว็บบอร์ด โดยการศึกษาลักษณะภาษานี้มุ่งศึกษาในระดับคำเท่านั้น ผู้วิจัยเก็บข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเว็บบอร์ดของโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 102 โรงเรียนได้ข้อมูลทั้งสิ้น 1,708 กระทั่ง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับมัศึกษามีลักษณะการใช้คำในเว็บบอร์ด 11 ลักษณะ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของคำ การสะกดคำผิดไปจากเดิม การใช้คำภาษาต่างประเทศ การใช้คำเลียนเสียงต่างๆ การตัดคำ การซ้ำคำ การใช้คำที่ให้ความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร การใช้คำหรือสำนวนของวัยรุ่น การย่อคำ การเล่นคำ การใช้คำภาษาไทยถิ่น เมื่อพิจารณาลักษณะภาษาที่นักเรียนใช้ในเว็บบอร์ดนั้นพบว่ามีลักษณะของการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาอินเทอร์เน็ตและภาษาวัยรุ่นปะปนกันอยู่

มนชนก มณเฑียรทองและคณะ (2554) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกด Like และ Unlike ของ Facebook Fanpage” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกด Like มีทั้งหมด 3 ปัจจัยคือ 1.ต้องการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนทัศนคติอยู่ในระดับมาก แสดงว่าการกด Like เข้ามาอยู่ร่วมในกลุ่มเดียวกัน 2.ต้องการอัปเดตข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวต่างๆอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้กด Like ให้ความสนใจในข้อมูลข่าวสารของแฟนเพจนั้นๆ และ 3. ต้องการเป็นแหล่งข้อมูลเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก แสดงว่าการเข้าถึงข้อมูลความรู้มีมากขึ้นสามารถหาได้จากเพชบุ๊กแฟนเพจในด้านการตลาดของบริษัทสินค้าและบริการ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการกดไลค์ประกอบด้วย ต้องการทราบเกี่ยวกับโปรโมชั่นต่างๆในแฟนเพจ ต้องการอัปเดตข้อมูลต่าง ๆ ด้านสินค้าและปัจจัยสุดท้าย แฟนเพจแสดงถึงภาพลักษณ์และรสนิยมของผู้ที่สนใจด้วยกัน

วิมลพรรณ อาภาเวทและคณะ (2554) เรื่อง “พฤติกรรมการใช้โซเชียลในเฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้โซเชียล ความคาดหวัง การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่มีต่อการใช้เฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การใช้โซเชียลในเฟซบุ๊กของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา 400 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีเพศ อายุ ชั้นปี คณะ และคะแนนเฉลี่ยสะสม และรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการใช้โซเชียลและมีความคาดหวังต่อเฟซบุ๊ก อีกทั้งมีความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊กไม่แตกต่างกัน สำหรับนักศึกษาที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกันจะมีการใช้โซเชียลแตกต่างกัน จะเห็นได้ว่าความคาดหวังการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อการใช้โซเชียลมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับมากกับพฤติกรรมการใช้โซเชียลในเฟซบุ๊ก (Facebook) นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบอีกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครส่วนใหญ่มีการใช้โซเชียลเป็นประจำทุกวัน และมีความคาดหวังการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากและปานกลาง ส่วนความพึงพอใจในการใช้โซเชียล อยู่ในระดับมากอีกด้วย

บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ (2557) ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้โซเชียล (Facebook) ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้โซเชียลที่ได้รับ และผลกระทบจากการใช้โซเชียล (Facebook) ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนจำนวน 10 แห่งรวม 700 ตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 60.3 มีอายุระหว่าง 18-19 ปี ร้อยละ 37.4 ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ระหว่าง 2.51-3.00 ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 70.1 ใช้โซเชียลทุกวัน โดยใช้มากกว่า 2 ชั่วโมงต่อครั้ง มักใช้เมื่อมีเวลว่าง และนิยมใช้ผ่านอุปกรณ์มือถือร้อยละ 67.6 ในด้านรูปแบบการใช้พบว่า ใช้สนทนา (Chat) กับเพื่อน และใช้เขียนแสดงความยินดีกับเพื่อนในโอกาสต่าง ๆ อยู่ในระดับบ่อยมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 และ 3.36 ตามลำดับ

(จากคะแนนเต็ม 5) ส่วนการกด Like เอาใจเพื่อน การอัปโหลด (Up Load) ภาพต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การโพสต์ข้อความเล่าเรื่องต่างๆ การติดตามข่าวประจำวัน การติดต่อสื่อสารกับเพื่อน การแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ต่างๆ (Comment) และการสร้างอัลบั้มรูปมีการใช้อยู่ในระดับน้อย ด้านประโยชน์ที่ได้รับมากที่สุดได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน มีคะแนนเฉลี่ย 4.16 และผลกระทบที่เคยเกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างจากการเล่นเฟซบุ๊กมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การทะเลาะหรือโต้เถียงหรือขัดแย้งกับแฟน/คนรัก การทะเลาะหรือโต้เถียงหรือขัดแย้งกับเพื่อน และผลการเรียนลดลงหรือแย่ลง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.66 1.59 และ 1.46 ตามลำดับ (จากคะแนนเต็ม 3) ในด้านการเรียนพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 42.1 เคยได้รับผลกระทบทำให้ผลการเรียนลดลงในระดับเป็นบางครั้งจนถึงบ่อยครั้ง ร้อยละ 36.2 เคยส่งการบ้านไม่ทัน ร้อยละ 28.0 เคยโดนครู / อาจารย์ว่ากล่าวเพราะเล่นเฟซบุ๊กในห้องเรียน นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 23.7 เคยได้รับอุบัติเหตุทางร่างกาย เช่น การเดินชนกับคนอื่น ๆ หรือหกล้มเพราะมัวแต่เล่นเฟซบุ๊ก

สุริยญา สุขสวัสดิ์ (2558) ศึกษาเรื่อง “ลักษณะภาษาและกลวิธีการใช้ภาษาตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์ในหน้าแฟนเพจ “ข้อความโดน ๆ” ในเฟซบุ๊ก” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะภาษาที่ใช้ และศึกษากลวิธีทางวจนปฏิบัติศาสตร์ ในหน้าแฟนเพจ “ข้อความโดน ๆ” โดยเก็บข้อมูลจาก www.facebook.com/korkwamdondon ตั้งแต่เดือนมกราคม 2555 ถึงเดือนมิถุนายน 2555 ได้ข้อมูลทั้งสิ้น 132 ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะภาษาที่ใช้ประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ 1. ลักษณะการใช้คำ ได้แก่ การใช้คำภาษาพูด การใช้คำแสลง การใช้คำภาษาถิ่น การใช้คำบริภาษ การใช้คำอุทาน การใช้คำสัมผัส การใช้คำกำกวม การใช้ความซ้ำกัน การใช้คำภาษาต่างประเทศ และ การใช้คำที่สะกดผิดไปจากแบบแผน โดยลักษณะเรื่องการใช้คำภาษาพูดพบมากที่สุดและรองลงมาคือ การใช้คำสัมผัส 2. ลักษณะประโยคประกอบด้วยสองลักษณะ คือ ลักษณะโครงสร้างประโยคซึ่งประกอบด้วยการละส่วนประกอบบางส่วนของประโยค และการใช้ประโยคขนานความ 3. ลักษณะการใช้สำนวนสุภาษิตไทยที่นำมาดัดแปลงในหลายข้อความ 4. อวัจนภาษา ได้แก่ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ การใช้รูปภาพประกอบ การใช้สัญลักษณ์ การใช้สี และ การใช้ขนาดตัวอักษร ซึ่งพบว่ามีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ มากที่สุด

กลวิธีทางวจนปฏิบัติศาสตร์ที่ใช้ในหน้าแฟนเพจ “ข้อความโดน ๆ ” ได้แก่ มূলบททางวจนปฏิบัติศาสตร์ และความหมายขี้บ่งเป็นนัยและวจนกรรม ซึ่งมূলบทที่พบมี 3 ประเภท คือ 1. มूलบทด้านความคิด ความเชื่อและค่านิยมซึ่งแนวคิดที่พบมากที่สุด คือ แนวคิดเรื่องความรัก 2. มूलบทด้านความรู้พื้นฐานที่มีร่วมกัน โดยสิ่งที่คนรับรู้ร่วมกันมากที่สุดคือ เรื่องตัวอักษรและสัญลักษณ์ 3. มूलบทด้านปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้เกิดข้อความ พบว่าประสบการณ์เกี่ยวกับความรักเป็นสิ่งที่ถูกนำมาสร้างเป็นข้อความมากที่สุด ส่วนความหมายขี้บ่งเป็นนัยและวจนกรรมซึ่งเกิดจาก การละเมิดหลักใน

การสนทนาได้ก่อให้เกิดวัจนกรรมต่าง ๆ ขึ้น เช่น วัจนกรรมบอกกล่าว วัจนกรรมเสียดสี วัจนกรรมประชด วัจนกรรมสั่ง วัจนกรรมขอร้อง วัจนกรรมเชิญชวน วัจนกรรมตักเตือน และวัจนกรรมถาม ซึ่ง วัจนกรรมบอกกล่าวเป็นวัจนกรรมที่พบมากที่สุด

พัทธนันท์ เต็ดแก้ว (2559) ศึกษาเรื่อง “ภาษาและรูปแบบการสื่อสารของแฟนเพจ “ทูนหัวของป่าว” โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อความและรูปภาพที่โพสต์ เก็บข้อมูลในเดือนมีนาคม 2559 โดยสุ่มเลือกศึกษา 26 โพสต์ ผลการศึกษาพบว่าในแฟนเพจ ภาษาที่ใช้มักเข้าข่ายการบรรยายโวหารมากที่สุด ส่วนการวิเคราะห์การใช้ภาษาภาพพจน์พบว่ามีการใช้ภาษานัยมากที่สุด รองลงมาเป็นบุคลาธิษฐาน อีกทั้งเจ้าของแฟนเพจมักนำเสนอตัวตนต่อสังคมในรูปแบบการสื่อสารด้านการแสดงความใส่ใจและความเป็นตัวเองมากที่สุด สำหรับการวิเคราะห์รูปภาพที่โพสต์ในแฟนเพจ พบว่ารูปภาพส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นภาพลักษณ์หรือภาพที่มองเห็นมากที่สุด เช่น การใช้รูปภาพที่แสดงการกระทำ การแต่งกาย และความประพุดติของแมวมากที่สุด รองลงมาคือ ภาพที่มีลักษณะดัชนีที่แมวแสดงพฤติกรรมหรือลักษณะเฉพาะตัวที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสัมพันธ์กับอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะต้องอาศัยความเป็นเหตุเป็นผลจึงจะสามารถเข้าใจความหมายได้

3. กระบวนการจัดการความรู้ของครู

การจัดการความรู้ (knowledge Management) คือ เครื่องมือ และกระบวนการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมาย (วิจารณ์ พานิช, 2548) เป็นกระบวนการดำเนินงานต่อความรู้ ดังนี้

1. การกำหนดความรู้ที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือต่อหน่วยงาน
2. การแสวงหาความรู้ที่ต้องการ
3. การปรับปรุง ดัดแปลง หรือสร้างความรู้เพิ่มเติมได้เหมาะสมกับการใช้งาน
4. การประยุกต์ใช้ความรู้ในการทำงาน
5. การสกัดองค์ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์และการแลกเปลี่ยนความรู้
6. การบันทึกความรู้และปรับปรุงให้เหมาะสมต่อการใช้อำนาจงานยิ่งขึ้น

การจัดการความรู้เป็นการสร้างความรู้และแบ่งปันความรู้จากการดำเนินงานซึ่งจะต้องสร้างและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและบุคลากรได้รับประโยชน์สูงสุด ในกรณีการจัดการความรู้ของโรงเรียนถ้าสามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพจะมีผลดี ดังนี้

- 1) โรงเรียนจะได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้นสามารถดำเนินงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและแนวการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ
- 2) โรงเรียนมีมาตรฐานและคุณภาพการจัดการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการซึ่งได้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
- 3) โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง รวมทั้งมีบรรยากาศที่ดีในการดำเนินงาน
- 4) ครู ผู้บริหาร ได้รับการพัฒนาให้มีความชำนาญและมีความเชี่ยวชาญเพิ่มสูงขึ้น

บทบาทของครูในการจัดการความรู้

โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นหน่วยสำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหารโรงเรียนและครูเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานที่เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนจะต่ำหรือสูงจึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครูเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ของครูจะต้องอาศัยความรู้และกระบวนการที่เหมาะสมในการจัดการความรู้ซึ่งมีอยู่ทุกที่แม้ในธรรมชาติ โดยจะต้องดำเนินงานร่วมกับนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และชุมชน ทั้งในฐานะผู้ปฏิบัติ ผู้นำ ผู้ร่วมมือ ดังนั้น บทบาทในการจัดการความรู้ของครูจึงอาจกล่าวได้ดังนี้

1. บทบาทในการจัดการความรู้ของตนเอง เป็นการจัดการความรู้ในระดับบุคคล ในฐานะผู้นำในการจัดการเรียน การสอนและทำงานร่วมกับผู้เรียน ครูผู้อื่นในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และชุมชน
2. บทบาทในการจัดการความรู้ในชั้นเรียน เป็นการจัดการความรู้ร่วมกับผู้เรียนในชั้นเรียน โดยเป็นผู้นำ ผู้สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นทั้งผู้เรียนรู้และเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. บทบาทในการจัดการความรู้ของโรงเรียน เป็นการจัดการความรู้ระดับองค์กร โดยร่วมมือกับผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
4. บทบาทในการจัดการความรู้ในชุมชน เนื่องจากโรงเรียนเป็นองค์กรที่มีความสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของชุมชน รวมทั้งมีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนครูจึงมีบทบาทร่วมกับโรงเรียนในการจัดการความรู้ในชุมชน

เทคนิคในการจัดการความรู้ของครู

เมื่อครูเป็นมีบทบาทสำคัญและมีความจำเป็นจะต้องเป็นครูจัดการความรู้ในระดับต่าง ๆ ครูจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความสามารถและทักษะในการจัดการความรู้สูงขึ้น ซึ่งมีเทคนิคสามารถกระทำได้ ดังต่อไปนี้

1) **ขั้นการกำหนดความรู้** ครูจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแต่ละระดับ เพื่อนำมากำหนดความรู้ที่ต้องการในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งให้ความร่วมมือกับโรงเรียน และบุคคลอื่นในการคิดวางแผน กำหนดความรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2) **ขั้นการแสวงหาความรู้** ครูจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการแสวงหาความรู้ พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองให้เข้าถึงความรู้ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การแสวงหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเพื่อนร่วมงานโดยการยอมรับในความรู้ความสามารถซึ่งกันและกัน

3) **ขั้นการสร้างความรู้** ครูจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความรู้ นวัตกรรมของสถานศึกษา เข้าร่วมประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น เช่น การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

4) **ขั้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้** ครูจะต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา และเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่สมาคมหรือชมรมทางวิชาชีพครู จัดขึ้นอยู่เสมอ รวมทั้ง ดำเนินกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะอื่น ๆ เช่น การเขียนบทความทางวิชาการเผยแพร่ในวารสารของสภาวิชาชีพ การแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

5) **ขั้นการเก็บความรู้** ครูจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถเก็บความรู้อย่างเป็นระบบในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้เทคโนโลยีในการเก็บความรู้ในรูปแบบเว็บไซต์ วิดีทัศน์ แลบบันทึกลเสียง และคอมพิวเตอร์ เป็นต้น รวมทั้ง ครูจะต้องจัดทำแฟ้มพัฒนางาน จัดทำเอกสารประกอบการสอนที่ได้จากการสร้างและการแลกเปลี่ยนความรู้

6) **ขั้นการนำความรู้ไปใช้** ครูจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมโดยการนำเสนอความรู้ในโอกาสต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการ การประชุมสัมมนา หรือการประชุมเสนอผลงานเป็นการเฉพาะ รวมทั้ง มีการเผยแพร่ความรู้ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น วารสาร เว็บไซต์ จดหมายข่าว เป็นต้น

เทคนิคดังกล่าวข้างต้น ถ้าครูกระทำอยู่เป็นประจำอย่างต่อเนื่องก็จะทำให้เกิดทักษะและความชำนาญในการจัดการความรู้เพิ่มขึ้น เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (learning worker) ในที่สุด

ครูกับการใช้เทคโนโลยี

ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา เราเร่งพัฒนาการศึกษาให้การศึกษาไปพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อให้คนไปช่วยพัฒนาประเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา เช่น ช่วยนำการศึกษาให้เข้าถึงประชาชน (Access) ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องนอกระบบโรงเรียนและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ช่วยจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการ ช่วยเพิ่มความรวดเร็วและแม่นยำในการจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล การเก็บรักษา และการเรียกใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ในงานจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยการเรียนการสอน การมีเครือข่ายโยงเข้า Internet สะดวก จะทำให้ทั้งครูและผู้เรียนเรียนรู้การใช้เทคโนโลยี และมีโอกาสใช้ได้เต็มที่

เทคโนโลยีกับการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมี 3 ลักษณะ คือ

1. การเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี (Learning about Technology) ได้แก่ เรียนรู้ระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์ เรียนรู้จนสามารถใช้ระบบคอมพิวเตอร์ได้ ทำระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นสื่อสารข้อมูลทางไกลผ่าน Email และ Internet ได้ เป็นต้น
2. การเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี (Learning by Technology) ได้แก่ การเรียนรู้ความรู้ใหม่ ๆ และฝึกความสามารถ ทักษะ บางประการโดยใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ทางโทรทัศน์ที่ส่งผ่านดาวเทียม การค้นคว้าเรื่องที่สนใจผ่าน Internet
3. การเรียนรู้กับเทคโนโลยี (Learning with Technology) ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยระบบการสื่อสาร 2 ทาง (interactive) กับเทคโนโลยี เช่น การฝึกทักษะภาษากับโปรแกรมที่ให้ข้อมูลย้อนกลับถึงความถูกต้อง (Feedback) การฝึกการแก้ปัญหา กับสถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นต้น

จากข้อมูลที่ได้จัดแบ่งไว้ทั้ง 3 กลุ่มที่กล่าวมาข้างต้นนี้ เป็นความรู้ที่ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูในยุคปัจจุบัน ต้องมีการปรับตัวในการเรียนรู้กับสื่อใหม่ ๆ ขวนขวายแสวงหาความรู้จากสื่อเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาองค์ความรู้ให้กับวิชาชีพครูให้เพิ่มมากขึ้น มีประโยชน์ต่อการเพิ่มเติมองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อใหม่ได้ เช่น ทำให้เห็นถึงรูปแบบการนำเสนอ ลักษณะของเนื้อหา และภาษาที่ปรากฏ ซึ่งในเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” นี้ เป็นอีกแหล่งข้อมูลความรู้จากสื่อสังคมอีกช่องทางหนึ่ง เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดและกระจายความรู้ต่อเพื่อนวิชาชีพเดียวกัน อีกทั้งยังได้เห็นถึงแนวทางในการนำความรู้ที่ได้จากสื่อใหม่นี้ไปปรับใช้ในวิชาชีพ

ครู เพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป็นผู้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อก้าวเข้าสู่ครูในยุคศตวรรษ ที่ 21 คือ ครูในยุคโลกาภิวัตน์ ที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เพื่อจะได้นำความรู้มาถ่ายทอดให้กับนักเรียน และใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาถ่ายทอดให้กับนักเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนให้ได้มากที่สุด

บทที่ 2

รูปแบบการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”

ปัจจุบันทุกคนที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตจะรู้จักเครือข่ายสังคมอย่าง “เฟซบุ๊ก” กันอย่างกว้างขวาง เพราะเป็นสื่อสังคมที่เข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็วในการสื่อสารอีกช่องทางหนึ่ง หลายคนจึงเป็นหนึ่งในผู้ใช้งานด้วยเช่นกัน ทั้งใช้เพื่อหาเพื่อนใหม่ พูดคุย แบ่งปันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ หรือระบายความรู้สึก ถ่ายทอดความคิดต่าง ๆ แต่ก็มีอีกหลายคนที่ใช้เฟซบุ๊ก เพื่อในการนำเสนอแนวคิดหรือประชาสัมพันธ์สินค้าหรือบริการอย่างใดอย่างหนึ่งให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น ทางเฟซบุ๊กจึงได้มีการสร้างกลุ่มพื้นที่ส่วนหนึ่งที่ทำให้สมาชิกได้มีโอกาสนำเสนอเรื่องราวให้แก่คนทั่วไป ที่มีความสนใจต่อสิ่งเดียวกันหรือเรื่องที่น่าสนใจเหมือนกัน ซึ่งทางเฟซบุ๊กเรียกว่า เพจ หรือ แฟนเพจ ที่สามารถรองรับสมาชิกแบบไม่จำกัดจำนวนได้มากกว่าการใช้งานแบบส่วนตัว

การศึกษาการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ควรมีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของเฟซบุ๊กในเบื้องต้น เพื่อจะได้เข้าใจในเรื่องรูปแบบการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ได้ชัดเจนขึ้น ในบทนี้จึงมีประเด็นการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของเฟซบุ๊ก (Facebook)
  - 1.1 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป
  - 1.2 ขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกและการใช้งาน
  - 1.3 การสร้างสถานะบนเฟซบุ๊ก
2. แฟนเพจ (Fanpage)
  - 2.1 ข้อมูลลักษณะของแฟนเพจ
  - 2.2 ขั้นตอนการสร้างแฟนเพจและการใช้งาน
3. เฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”
  - 3.1 รูปแบบการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”
  - 3.2 ผลการวิเคราะห์รูปแบบในการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”

1. ข้อมูลทั่วไปของ เฟซบุ๊ก (Facebook)

1.1 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

เฟซบุ๊ก เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ตหรือ เป็นเครือข่ายสังคมที่มีจำนวนผู้ใช้งานอยู่ทั่วโลก จากหนังสือชื่อ facebook ฉบับ timeline 100% ของ ปีวีณา มีป่อง (2555) ได้ให้ข้อมูลไว้ว่าเป็นอีกเว็บไซต์ในสังคมที่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ร่วมแบ่งปันความคิดเห็น ความรู้สึกและนำเสนอวิถีชีวิตของตัวเอง โดยมีนายมาร์ก ซักเคอร์เบิร์ก นักศึกษามหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เป็นผู้พัฒนา มีแนวคิดมาจากการทำหนังสือรุ่นเมื่อสมัยมัธยมปลาย ที่มีการส่งต่อ ๆ กันเพื่อแนะนำตัวให้เพื่อนในชั้นเรียนรู้จัก จากแนวคิดนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นให้เขาตัดแปลงหนังสือรุ่นที่มีเพียงรูปภาพพร้อมรายละเอียดเพียงเล็กน้อย เข้าไปสู่โลกออนไลน์และทำให้ดูน่าสนใจมากกว่าการอ่านหรือดูเพียงอย่างเดียว โดยช่วงแรกเป็นการทดลองใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน ๆ ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน จนขยายไปสู่มหาวิทยาลัยอื่น ๆ และได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วจากเครือข่ายเล็ก ๆ ที่ใช้กันเฉพาะกลุ่มจึงขยายวงกว้างให้มีผู้ใช้ได้อย่างไม่จำกัดและกลายเป็นสื่อสังคมดาวที่ได้รับความนิยมในเวลาอันรวดเร็ว จน Yahoo สนใจและได้ขอซื้อลิขสิทธิ์ แต่มาร์ก ซักเคอร์เบิร์ก ได้ปฏิเสธข้อเสนออันนั้นไป หลังจากนั้นเขาได้ตั้งทีมงานเพื่อพัฒนาเวอร์ชันใหม่มาเรื่อย ๆ จนประสบความสำเร็จ สร้างรายได้จาก เฟซบุ๊ก จนติดอันดับเศรษฐีอายุน้อยอีกคนหนึ่งของโลก

สมาชิกของเฟซบุ๊ก สามารถสร้างพื้นที่ส่วนตัว สำหรับแนะนำตัวเอง ติดต่อกับเพื่อนในรูปแบบต่าง ๆ ได้ทั้งแบบข้อความ ภาพ เสียง และ วิดีโอ โดยสามารถดริบเพื่อนหรือปฏิเสธเพื่อนได้ในเฟซบุ๊ก นอกจากนี้ผู้ใช้ยังสามารถใช้เฟซบุ๊ก โพสต์รูปภาพ ข้อความ บทความ วิดีทัศน์ พุดคุยในกล่องสนทนา (chat inbox) หรือตอบโต้ผ่านการแสดงความคิดเห็น และอีกหลายเครื่องมือเสริมในการใช้งานของเฟซบุ๊ก ล้วนแสดงให้เห็นถึงความน่าสนใจของสื่อสังคมชนิดนี้ที่เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตของผู้คนและเข้าถึงได้ง่ายโดยเฉพาะที่ไม่ได้จำกัดเพียงแค่เครื่องคอมพิวเตอร์เท่านั้น แต่ยังสามารถใช้ผ่านโทรศัพท์มือถือได้ง่าย จึงมีคนจำนวนมากใช้เฟซบุ๊กได้อย่างสะดวก ด้วยเหตุนี้ทำให้เฟซบุ๊กจึงได้รับความนิยมจากผู้คนทั่วโลกด้วย ดังที่เว็บไซต์ข้อมูลของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา เผยแพร่เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2556 ได้อธิบายที่มาและความหมายของคำว่า เฟซบุ๊ก (Facebook) ไว้ในศัพท์ในสื่อสังคม ว่า

“เป็นเว็บไซต์ซึ่งบริษัทอเมริกันที่ชื่อว่า Facebook เป็นผู้ให้บริการเป็นเว็บไซต์เครือข่ายสังคมเว็บไซต์หนึ่ง เริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2547 โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด 3 คน เปิดบริการผ่านคอมพิวเตอร์ให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของตนได้ติดต่อกัน ต่อมาสมาชิกก็ขยายวงออกไปเป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยอื่น นักเรียนชั้นมัธยม และในที่สุดก็เป็นประชาชนทั่วไปที่อายุเกิน 13 ปี การเข้าเป็นสมาชิกเฟซบุ๊กไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ผู้สมัครใหม่เพียงแต่ส่งประวัติ ภาพ สมัครเป็นสมาชิกเครือข่ายอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้ว แล้วก็เริ่มต้นสร้างเครือข่ายใหม่ เว็บไซต์นี้มีบริการต่าง ๆ มากมาย เช่น มีกำแพงข่าวส่วนตัวเพื่อให้เพื่อนเข้ามาแวะข่าวสาร มีบริการคอยเตือนเพื่อน ๆ ว่าตอนนี้ตนอยู่ที่ไหนกำลังทำอะไร เพื่อการแข่งขันทางธุรกิจ เฟซบุ๊กจึงเพิ่มบริการให้สมาชิกอีกมากมาย เช่น ให้สมาชิกเขียนคำวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ประกาศขายของ ในที่สุดก็เปิดโอกาสให้สมาชิกเขียนโปรแกรมบริการเพิ่มเติมได้”

รูปภาพที่ 1 มาร์ก ซักเคอร์เบิร์ก ผู้ก่อตั้งเฟซบุ๊ก รูปภาพจาก

https://www.google.co.th/search?q=%E0%B9%80%E0%B8%9F%E0%B8%8B%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B9%8A%E0%B8%81&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUK-EwiHwZGX4JfeAhUQ4o8KHe-cCPQQ_AUIECgD&biw=1366&bih=626#imgsrc=xx6iGvGFL5O6EM:

รูปภาพที่ 2 ไอคอนตัว “F” เป็นสัญลักษณ์ของเฟซบุ๊ก รูปภาพจาก
<http://www.reseautoxicomanie.com/2016/04/28/suivez-nous-sur-facebook/>

1.2 ขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกและการใช้งาน

ขั้นตอนที่ 1 : สมัครไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ผู้ที่จะเปิดใช้งานหรือเป็นสมาชิกของเฟซบุ๊กต้องสมัครไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของตนเองก่อนในขั้นต้น แล้วจึงเข้าไปยังเว็บไซต์ของเฟซบุ๊กคือ <http://www.facebook.com> จะพบกับหน้าแรกของเฟซบุ๊ก โดยกรอกข้อมูลส่วนตัว เมื่อเรียบร้อยแล้วจึงกดปุ่ม “สมัครใช้งาน” ดังตัวอย่าง

The image shows two screenshots of the Facebook registration process. The top screenshot shows the initial registration form with fields for name, email, phone number, and date of birth. A red box highlights the 'สมัครใช้งาน' (Sign Up) button. The bottom screenshot shows the same form with some fields filled out, and a red arrow points to the 'สมัครใช้งาน' button.

ขั้นตอนที่ 2 : การเพิ่มรูปภาพประจำตัว เมื่อกรอกข้อมูลส่วนตัวเรียบร้อยแล้ว ระบบจะแนะนำวิธีค้นหาเพื่อนให้ และให้ใส่รูปภาพประจำตัวลงไป หากในเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นมีภาพอยู่ ให้คลิกที่ “เพิ่มรูปภาพ” หรือเลือก “ถ่ายรูป” เพื่อถ่ายภาพจากกล้องเว็บแคมที่มีจากคอมพิวเตอร์ หรือกล้องจากโทรศัพท์มือถือก็ได้ ดังตัวอย่าง

รูปประจำตัวและรูปภาพหน้าปกจะปรากฏต่อสาธารณะ คุณสามารถควบคุมผู้เข้าชมรูปภาพอื่นๆ ที่คุณอัพโหลดไปยัง Facebook ได้

ขั้นตอนที่ 3 : การยืนยันตัวตนในโปรขณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ระบบจะส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ไปให้ตามที่ได้ให้ไว้ หลังจากนั้นให้กดปุ่ม “ยืนยันตอนนี้” ที่ด้านบนของหน้าจอ เพื่อเป็นการยืนยันการสมัครเฟซบุ๊ก ก็จะสำเร็จเรียบร้อย และกด “ตกลง” ก็จะได้หน้าเฟซบุ๊กที่ตนเองได้สมัครใช้งานไว้

1.3 การสร้างสถานะบนเฟซบุ๊ก (Status)

เมื่อดำเนินการสมัครใช้งานเฟซบุ๊กเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็จะเป็น วิธีการใช้เฟซบุ๊กในเบื้องต้น สำหรับสมาชิกใหม่ที่ต้องใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ดังนี้

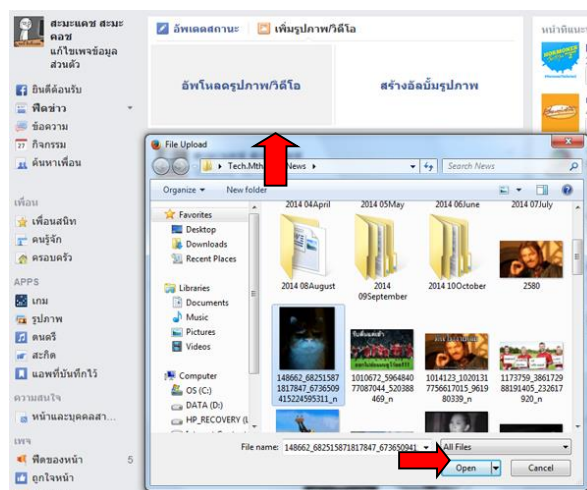
การตั้งสถานะข้อความ

การตั้งสถานะข้อความ เป็นจุดเริ่มต้นของการเล่นเฟซบุ๊กซึ่งในรูปแบบภาษาไทยจะขึ้นไว้ในช่องว่า “คุณกำลังคิดอะไรอยู่” เป็นการกระตุ้นให้ผู้ใช้งานหรือเจ้าของเฟซบุ๊กนั้นได้สามารถพิมพ์ข้อความหรือตัวอักษรเพื่อสื่อสารไปยังเพื่อนสมาชิกให้ได้ทราบเรื่องราวต่าง ๆ ของตนได้ โดยกดที่ช่องสำหรับพิมพ์สถานะ แล้วพิมพ์ข้อความลงไป เรียบร้อยแล้วกดปุ่ม “โพสต์” ดังตัวอย่าง

การลงรูปภาพและวิดีโอ

การลงรูปภาพและวิดีโอเป็นอีกชุดคำสั่งหรือข้อมูลสำหรับปฏิบัติการคำสั่ง (Function) หนึ่งที่ทำให้สถานะมีความน่าสนใจมากขึ้น เพราะนอกจากจะตั้งสถานะข้อความได้แล้ว ยังสามารถเพิ่มรูปภาพหรือวิดีโอประกอบ เพื่อเพิ่มความสวยงามและดึงดูดเพื่อนสมาชิกให้สนใจในสถานะของผู้ใช้เฟซบุ๊กได้ โดยกดที่ช่อง “เพิ่มรูปภาพ/วิดีโอ” ที่บริเวณด้านบน แล้วกดที่ช่อง “อัปโหลดรูปภาพ/วิดีโอ” แล้วเลือกภาพที่ต้องการลงเผยแพร่ เมื่อเลือกรูปภาพหรือวิดีโอเรียบร้อยแล้วกดที่ปุ่ม Open จากนั้นระบบจะแสดงตัวอย่างภาพขึ้นมาที่ด้านล่าง เสร็จเรียบร้อยแล้วกดปุ่มโพสต์อีกครั้งหนึ่ง ดังตัวอย่าง

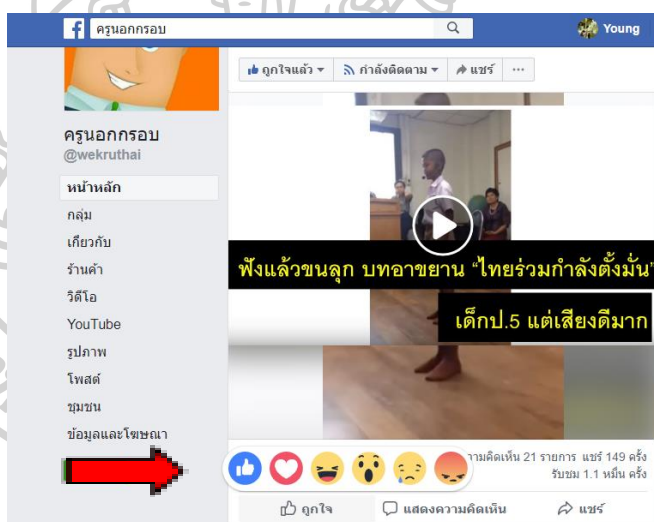
เช็คอินตำแหน่ง

การเช็คอินตำแหน่ง คือการบอกถึงสถานที่หรือบอกตำแหน่งที่กำลังอยู่ ลงไปบนหน้าเฟซของผู้ใช้เฟซบุ๊ก โดยสามารถเช็คอินประกอบกับสถานะข้อความ ภาพถ่ายหรือวีดิทัศน์ได้ โดยกดปุ่มเช็คอิน พิมพ์ชื่อสถานที่ที่คุณต้องการเช็คอิน หรือค้นหาชื่อนั้น เมื่อเจอแล้วก็กดที่ชื่อสถานที่ที่ต้องการเสร็จเรียบร้อยก็กดปุ่มโพสต์ได้ โดยชื่อสถานที่ดังกล่าวจะปรากฏต่อท้ายจากชื่อผู้ใช้เฟซบุ๊กในหน้าสถานที่ที่ตั้งไว้

กดถูกใจ (Like)

คุณสมบัติอีกอย่างหนึ่งของหนึ่งของเฟซบุ๊ก คือการกดถูกใจ (Like) ถือเป็นการสื่อสารความรู้สึกอีกช่องทางต่อในเฟซบุ๊ก การกดไลค์ในปัจจุบันไม่เพียงแสดงว่าเห็นด้วยหรือชอบเท่านั้นแต่เป็นการสื่อสารกัน แบบอวัจนภาษาของคนที่อยู่ในยุคนี้ที่อาจมีภารกิจหลายด้าน แต่ใช้เฟซบุ๊กเพื่อติดตามข่าวสารสังคม และเพื่อนที่ไม่ค่อยมีเวลาได้พบกัน แต่ได้รู้ความเคลื่อนไหวของชีวิตของกันและกันผ่านสื่อสังคม การกดไลค์จึงอาจเป็นการบอกให้ทราบว่า รับรู้เรื่องราวนั้นแล้ว หรือบางครั้ง การกดไลค์ก็อาจเป็นเพียงการแสดงการรับรู้ว่าจะทราบหรือเห็นสถานะนี้แล้วเพียงเท่านั้นก็ได้ สามารถทำได้โดยง่าย โดยกดที่คำว่า “ถูกใจ” ใต้สถานะนั้น ๆ ก็จะเป็นลักษณะรูปมีเอยกนี้ไว้ ซึ่งในปัจจุบันปุ่ม “ถูกใจ” นี้ทางระบบของเฟซบุ๊กได้พัฒนาเพิ่มสัญลักษณ์รูปหน้าอารมณ์เข้ามาเพื่อตอบสนองความคิดและความรู้สึกที่มีต่อสถานะนั้นๆ อีกด้วย ดังตัวอย่าง

การถูกใจแฟนเพจ

การถูกใจแฟนเพจ เป็นการติดตามข้อมูล ความเคลื่อนไหวของแฟนเพจที่ผู้ใช้เฟซบุ๊กให้ความสนใจ โดยจะเป็นสมาชิกแฟนเพจนั้นแบบอัตโนมัติ และเมื่อใดก็ตามที่แฟนเพจนั้นๆ อัปเดตข้อมูลใหม่ขึ้นมา ข้อมูลนั้นก็จะแสดงบนหน้าเฟซบุ๊กของผู้ใช้เฟซบุ๊กทันที ซึ่งถือว่าได้เป็นสมาชิกของเฟซบุ๊กแฟนเพจนั้นแล้ว ดังตัวอย่าง

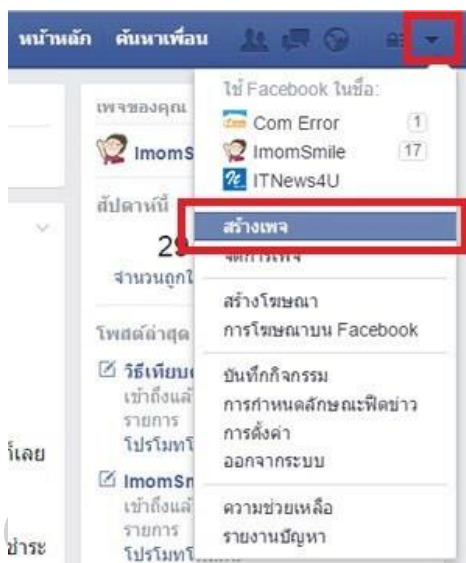
2. แฟนเพจ (Fanpage)

2.1 ข้อมูลลักษณะของแฟนเพจ

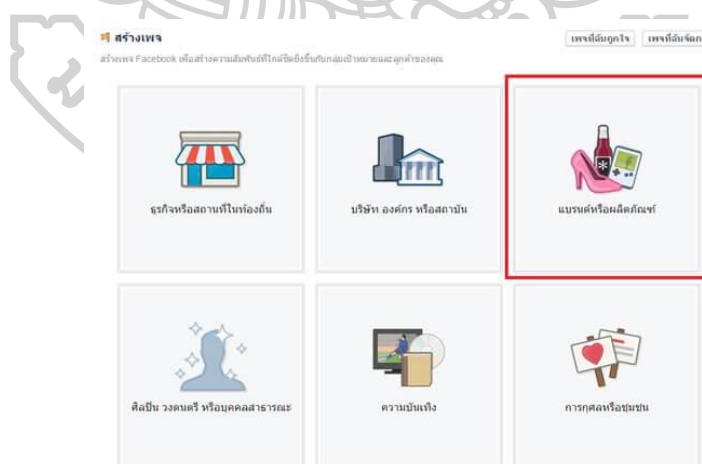
แฟนเพจ หรือ เพจ เป็นคุณสมบัติหนึ่งของเฟซบุ๊ก ที่มีไว้เพื่อช่วยให้เราได้สร้างพื้นที่ ๆ หนึ่งไว้สำหรับการแสดงความคิดเห็นหรือรวบรวมคนที่ชื่นชอบอะไรที่เหมือนกันหรือไว้เป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์เรื่องใดเรื่องหนึ่งให้แก่คนทั่วไปได้รับทราบ การขอเป็นเพื่อนของแฟนเพจนั้นๆ ต้อง กดปุ่มถูกใจ (Like) แฟนเพจเท่านั้น สามารถมีจำนวนเพื่อนหรือผู้สนใจติดตามไม่จำกัดจำนวน แตกต่างจากเฟซบุ๊กส่วนตัวที่มีเพื่อนได้สูงสุดเพียง 5,000 คน จึงเป็นพื้นที่ไว้สำหรับรวบรวมคนที่คิดหรือทำอะไรเหมือน ๆ กัน ทำให้ แฟนเพจ เป็นช่องทางที่ดีในการประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักเรียนจำนวนมากได้รับรู้ได้เห็น สิ่งที่เจ้าของแฟนเพจได้แสดงออกมา และเมื่อจำนวนของผู้ใช้งานมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นก็จะทำให้เข้าถึงข้อมูลที่จะเผยแพร่ได้ง่าย กลายเป็นแรงดึงดูดความสนใจที่ทำให้คนอีกมากมายที่มีความสนใจเข้ามาพบเจอเรื่องราวที่ชื่นชอบหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในกลุ่มอาชีพเดียวกันได้ ซึ่งในกลุ่มอาชีพครู ก็มีการสร้างแฟนเพจออกมาอยู่เช่นกัน เพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เช่น แฟนเพจอะไรอะไรก็ครู แฟนเพจครู STORY แฟนเพจKrununayuk4.0 และแฟนเพจครูเอกกรอบ

2.2 ขั้นตอนการสร้างแฟนเพจและการใช้งาน

1. เมื่อสมัครใช้งานเฟซบุ๊กแล้ว ให้กดเข้าไปที่เว็บ Facebook หรือสัญลักษณ์ตัว “f” ให้เรียบร้อยจากนั้นให้ลงชื่อเข้าใช้ (Login) เพื่อเข้าสู่ระบบของเฟซบุ๊กตามปกติ
2. เมื่อเข้าสู่ระบบเรียบร้อยแล้วให้สังเกตที่ปุ่มสามเหลี่ยมบนด้านขวา กดเข้าไปและเลื่อนหาคำว่า “สร้างเพจ” ก็จะปรากฏขึ้นจากนั้นกดที่ช่อง “สร้างเพจ” จะเป็นช่องแถบสีน้ำเงินดังตัวอย่าง

3. เมื่อกดเข้าไปแล้วจะพบกับหน้ารายการของประเภทต่าง ๆ ให้เลือก เช่น ธุรกิจหรือสถานที่ในท้องถิ่น บริษัท องค์กรหรือสถาบัน แบนด์หรือผลิตภัณฑ์ ศิลปิน วงดนตรีหรือบุคคลสาธารณะ ความบันเทิง การกุศลหรือชุมชน สำหรับคนค้าขายก็ให้กดเลือกที่คำว่า “แบรนด์หรือผลิตภัณฑ์” แต่ละประเภทจะมีผลทำให้การใช้คุณสมบัติของเพจแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ถ้าเป็นธุรกิจหรือสถานที่ในท้องถิ่น จะมีปักหมุดที่ตั้งสถานที่และสามารถลงโฆษณาเฉพาะบริเวณได้

4. กรอกข้อมูลหมวดหมู่สินค้า ใส่ชื่อแบรนด์หรือชื่อผลิตภัณฑ์ โดยชื่อนี้จะกลายเป็นชื่อแฟนเพจ เมื่อกรอกรายละเอียดทุกอย่างเรียบร้อยแล้วให้กดที่คำว่า “เริ่มต้น”

แบนด์หรือผลิตภัณฑ์

เลือกหมวดหมู่

ชื่อแบนด์หรือผลิตภัณฑ์

การคลิก "เริ่มต้น" แสดงว่าคุณยินยอมตามข้อกำหนดของเพจ Facebook แล้ว

เริ่มต้น

5. ต่อไปให้กรอกรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับแฟนเพจให้เรียบร้อย หรือไม่ต้องการให้รายละเอียดสามารถกดปุ่ม “ข้าม” ได้ โดยส่วนนี้มีขั้นตอนการกรอกรายละเอียดทั้งสิ้น 4 ขั้นตอน คือ **ขั้นตอนที่ 1** ให้พิมพ์คำอธิบายที่เกี่ยวข้องกับแฟนเพจ โดยใช้ชื่อที่อยู่ของไฟล์หรือเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต (URL) ของเว็บไซต์รวมทั้งตั้งชื่อ URL ของแฟนเพจลงไปด้วยแล้วกดที่ช่อง “บันทึกข้อมูล” ดังตัวอย่าง

ตั้งคำ ทดลองสร้างเพจขายของโดย itnews4u

1 เกี่ยวกับ 2 รูปประจำตัว 3 เพิ่มในรายการโปรด 4 เข้าถึงผู้คนเพิ่มเติม

เคล็ดลับ: เพิ่มคำอธิบายและเว็บไซต์เพื่อปรับปรุงอันดับของหน้าของคุณในการค้นหา
 ต้องกรอกข้อมูลในช่องที่มีเครื่องหมายดอกจัน (*)

เพิ่มสักสองสามประโยคเพื่อโดนหัวใจไปทราบว่าคุณเกี่ยวข้องกับอะไร ซึ่งจะช่วยให้เพจปรากฏในผลลัพธ์การค้นหาที่ถูกต้อง คุณสามารถใส่รายละเอียดเพิ่มเติมได้ในภายหลังการตั้งค่าเพจ

155

*แจ้งไปบุคคลทั่วไปทราบว่าคุณเกี่ยวข้องกับ...

เว็บไซต์ (เช่น ลิงก์เว็บไซต์ของคุณ, Twitter หรือ Yelp) **คำมีเว็บไซต์ให้ใส่ URL เว็บไซต์ ตรงของนี้**

เลือกที่อยู่เว็บ Facebook ที่ไม่ซ้ำกันเพื่อให้ผู้คนค้นหาหน้าของคุณได้ง่ายขึ้น เมื่อกำหนดแล้ว ที่อยู่เริ่มจะสามารถเปลี่ยนได้อีกหนึ่งครั้งเท่านั้น

http://www.facebook.com/ ใส่ที่อยู่ให้เพจของคุณ ... **ตั้งชื่อ URL ของ fanpage ของเรา**

ต้องการความช่วยเหลือหรือไม่ **ข้าม บันทึกข้อมูล**

ขั้นตอนที่ 2 ใส่รูปภาพประจำตัวแฟนเพจลงไป ซึ่งส่วนนี้สามารถใส่ได้เมื่อได้มีการกรอกรายละเอียดข้างต้นเรียบร้อยแล้วเท่านั้น

ตั้งคำ ทดลองสร้างเพจขายของโดย itnews4u

1 เกี่ยวกับ **2 รูปประจำตัว** 3 เพิ่มในรายการโปรด 4 เข้าถึงผู้คนเพิ่มเติม

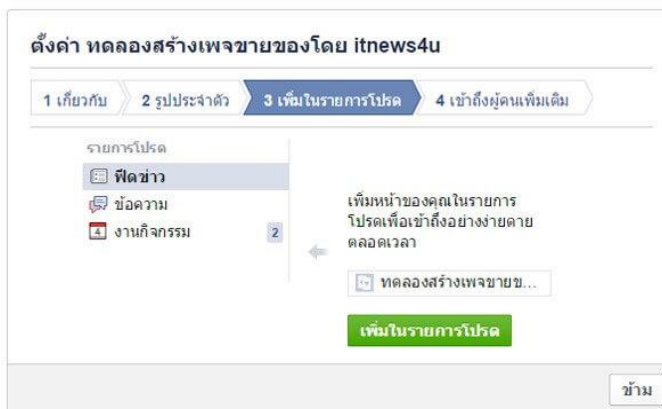
อัปโหลดจากคอมพิวเตอร์

นำเข้าจากเว็บไซต์

ข้าม บันทึกรูปภาพ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนนี้ทางเฟซบุ๊กจะแนะนำให้ปึกหมุดคือ การนำสถานะที่เราต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้อยู่บนสุดในหน้าของแฟนเพจลงไป การทำเช่นนี้จะทำให้สามารถมองเห็นแฟนเพจของตนได้ง่ายมากขึ้น

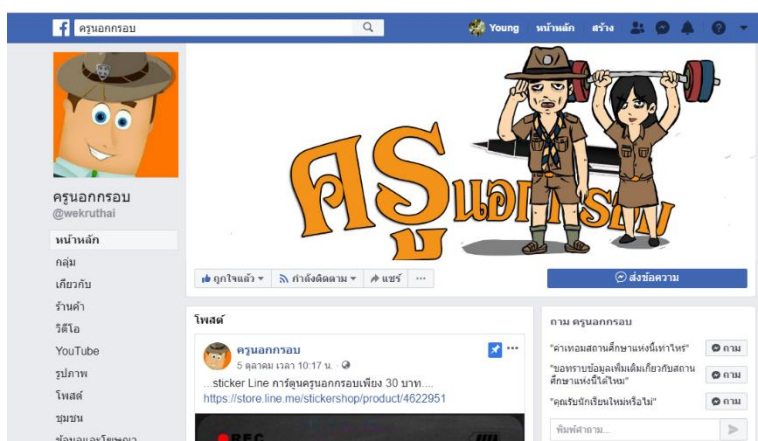

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนแนะนำให้คุณเลือกกล่องโฆษณาที่ทาง Facebook หากต้องการให้ fanpage เข้าไปแสดงอยู่ในฟีดข่าว Facebook ของผู้อื่น สามารถกดปุ่ม “เพิ่มวิธีการชำระเงิน” เพื่อเข้าไปสู่การจ่ายเงินให้กับทาง Facebook ได้ แต่สามารถ “ข้าม” ได้ ผู้ที่สนใจสามารถเข้ามา fanpage และกด like แฟนเพจให้ได้มากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ เมื่อแฟนเพจเป็นคุณสมบัติหนึ่งที่ช่วยเปิดช่องทางทั้งทางด้านธุรกิจ ด้านบันเทิง ด้านการศึกษา และอีกหลายๆด้านในชีวิตของผู้คนในยุคปัจจุบันที่มีเทคโนโลยีมาช่วยอำนวยความสะดวกมากขึ้น การกระจายข้อมูลหรือความรู้ต่าง ๆ ไปยังกลุ่มคนที่มีความเกี่ยวข้องหรือความสนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เหมือนกันหรือได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในกลุ่มอาชีพเดียวกันได้ ซึ่งในกลุ่มอาชีพครู ก็มีการสร้างแฟนเพจออกมาอยู่หลายแฟนเพจด้วยกัน เพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และหนึ่งในแฟนเพจที่เกี่ยวข้องกับวงการศึกษารูปแบบอาชีพครู ที่มีสมาชิกแฟนเพจให้ความสนใจมากที่สุด โดยมีเพื่อนสมาชิกมากถึงเกือบ 600,000 คน นั่นก็คือเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”

3. เฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”

เฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” เป็นแฟนเพจที่เป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันของกลุ่มวิชาชีพครูที่ได้แบ่งปันข้อมูลสาระความรู้ ได้อย่างสะดวกและเข้าถึงสมาชิกผู้ใช้ได้ง่าย ดังที่ได้กล่าวไว้จากการสัมภาษณ์เจ้าของแฟนเพจแล้วในบทแรกถึงวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” นี้

3.1 รูปแบบการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”

จากการที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” พบข้อมูลด้านรูปแบบการตั้งสถานะ เป็นลักษณะรูปแบบการตั้งสถานะของเจ้าของแฟนเพจที่ใช้ในการสื่อสาร ซึ่งผู้ศึกษาสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มรูปแบบใหญ่ซึ่งพบข้อมูล ดังนี้

1. การนำเสนอด้วยข้อความ

- 1.1 ข้อความเพียงอย่างเดียว
- 1.2 ข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยง (link) บทความ
- 1.3 ข้อความแสดงทรรศนะ + เชื่อมโยง (link) บทความ

2. การนำเสนอด้วยรูปภาพ

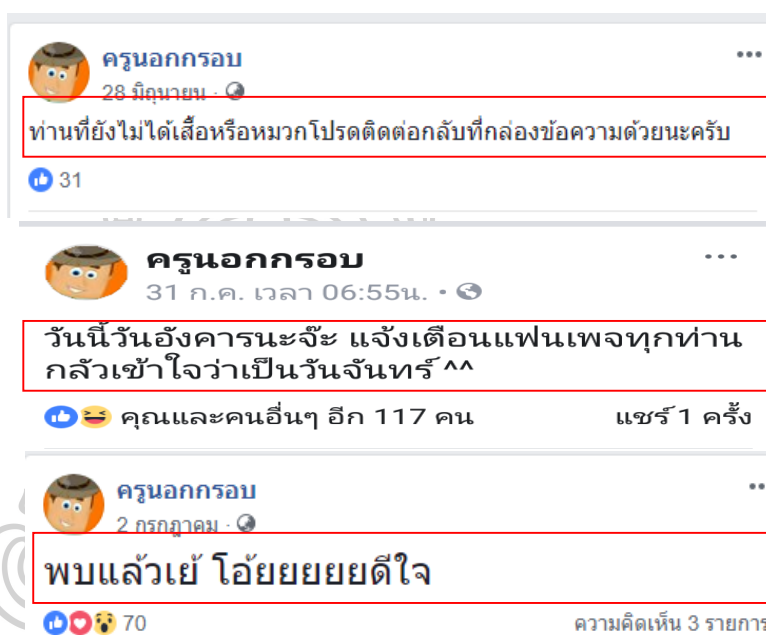
- 2.1 รูปภาพเพียงอย่างเดียว
- 2.2 รูปภาพที่มีข้อความประกอบ

3. การนำเสนอด้วยการใช้วิดีโอ

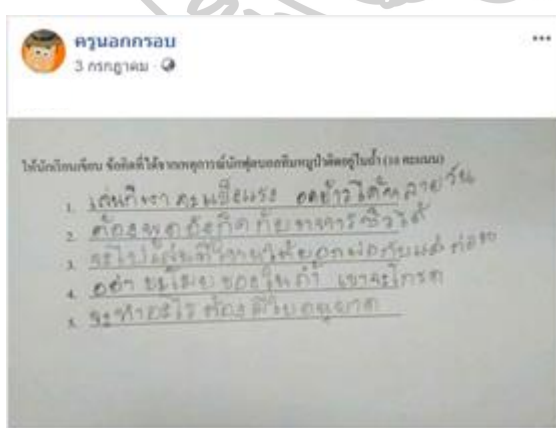
1. การนำเสนอด้วยข้อความ

1.1 ข้อความเพียงอย่างเดียว : เป็นรูปแบบการตั้งสถานะของเจ้าของเพจที่มีเพียงข้อความภาษาเพียงอย่างเดียว ซึ่งอาจเป็นในรูปแบบทั้งประโยคหรือวลี เป็นข้อความของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ หรือการยกข้อความของผู้อื่น ซึ่งเป็นการถ่ายภาพข้อความมา เช่น

1.1.1 ข้อความของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ

1.1.2 ยกข้อความของผู้อื่น ซึ่งเป็นการถ่ายภาพข้อความมา เช่น

ข้อความของผู้อื่น ซึ่งเป็นการ
ถ่ายภาพของข้อความ

จากข้อมูลตัวอย่างข้างต้นเป็นการตั้งสถานะที่มีลักษณะที่เป็นข้อความเพียงอย่างเดียว โดยเป็นเรื่องราวหรือความคิด ความรู้สึกของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ โดยมีทั้งเป็นข้อความของผู้ก่อตั้งแฟน

เพจ หรือการยกข้อความของผู้อื่น ซึ่งเป็นการถ่ายภาพข้อความมา เพื่อสื่อสารไปยังสมาชิกในแฟนเพจ ให้มีความเข้าใจที่ตรงกันหรือไปในทิศทางเดียวกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจสอดแทรกอารมณ์ของผู้ก่อตั้งแฟนเพจผ่านข้อความนี้ให้ได้รับรู้ร่วมกันด้วย

1.2 ข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยง (link) บทความ : เป็นรูปแบบการตั้งสถานะที่ใช้ข้อความการตั้งสถานะเหมือนกับชื่อ หรือหัวข้อของบทความ เพื่อเป็นการเน้นย้ำถึงบทความนั้นๆ โดยผู้ใช้ต้องกดเข้าไปอ่านเนื้อหารายละเอียดข้างในถึงจะเข้าใจได้มากขึ้น เช่น

The image shows two Facebook posts from the user 'ครูนอกกรอบ' (Kru Nong Krob). The first post, dated 4 พฤษภาคม (May 4), has a title 'Mind Map PLC การเป็นครูแห่งศตวรรษที่ 21?' and a thumbnail image with the text 'Mind Map PLC การเป็นครูแห่งศตวรรษที่ 21?'. The second post, dated 1 มิถุนายน (June 1), has a title 'ระวัง! ลูกเป็นโรคโตเกินวัย เป็นหนุ่มสาวเร็ว ก๊วยร้ายที่พ่อแม่สร้าง' and a thumbnail image with the text 'ระวัง! ลูกเป็นโรคโตเกินวัย เป็นหนุ่มสาวเร็ว ก๊วยร้ายที่พ่อแม่สร้าง'. Red arrows point from the text labels to the corresponding parts of the posts: 'ข้อความเหมือนชื่อหัวข้อ' points to the titles, and 'บทความ' points to the thumbnail images.

ครูนอกกรอบ
11 มิถุนายน · 🌐

7 วิธีสอนภาษาไทย: สอนบรรยายอย่างไรให้เกิดการเรียนรู้

ข้อความเหมือนชื่อหัวข้อ
บทความ

7 วิธีสอนภาษาไทย
สอนบรรยายอย่างไรให้เกิดการเรียนรู้

บทความ

Kruvoice.com

KRUVOICE.COM
7 วิธีสอนภาษาไทย: สอนบรรยายอย่างไรให้เกิดการเรียนรู้
เฉลิมลาภ ทองอาจ โรงเรียนสารธัญฑ์พาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม โ...

จากข้อมูลข้างต้นจะพบว่า การตั้งสถานะแบบนี้เป็นการตั้งสถานะที่ใช้ชื่อเดียวกับกับตัวบทความ อาจมีทั้งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครู พ่อแม่ผู้ปกครอง หรือด้านการสอนโดยจะไม่มี การแสดงความคิดเห็นใดต่อเรื่องราวนั้น ๆ ของผู้ก่อตั้งเพจ ซึ่งอาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สมาชิกเกิดความสงสัยหรือสงสัยไม่เข้าใจ จะได้เข้าไปกดอ่าน แล้วค่อยแสดงความคิดเห็นผ่านช่องแสดงความคิดเห็นได้สถานะที่ตั้งไว้ได้แทน

1.3 ข้อความแสดงทรรศนะ + เชื่อมโยง (link) บทความ : เป็นรูปแบบการตั้งสถานะที่ใช้ข้อความการตั้งสถานะ โดยเป็นการแสดงทรรศนะหรือแสดงข้อคิดเห็นของผู้ก่อตั้งเพจต่อเรื่องราวนั้น ๆ ประกอบกับบทความ เช่น

ครูนอกกรอบ
2 มิถุนายน · 🌐

เอาอยู่ไหมนะ

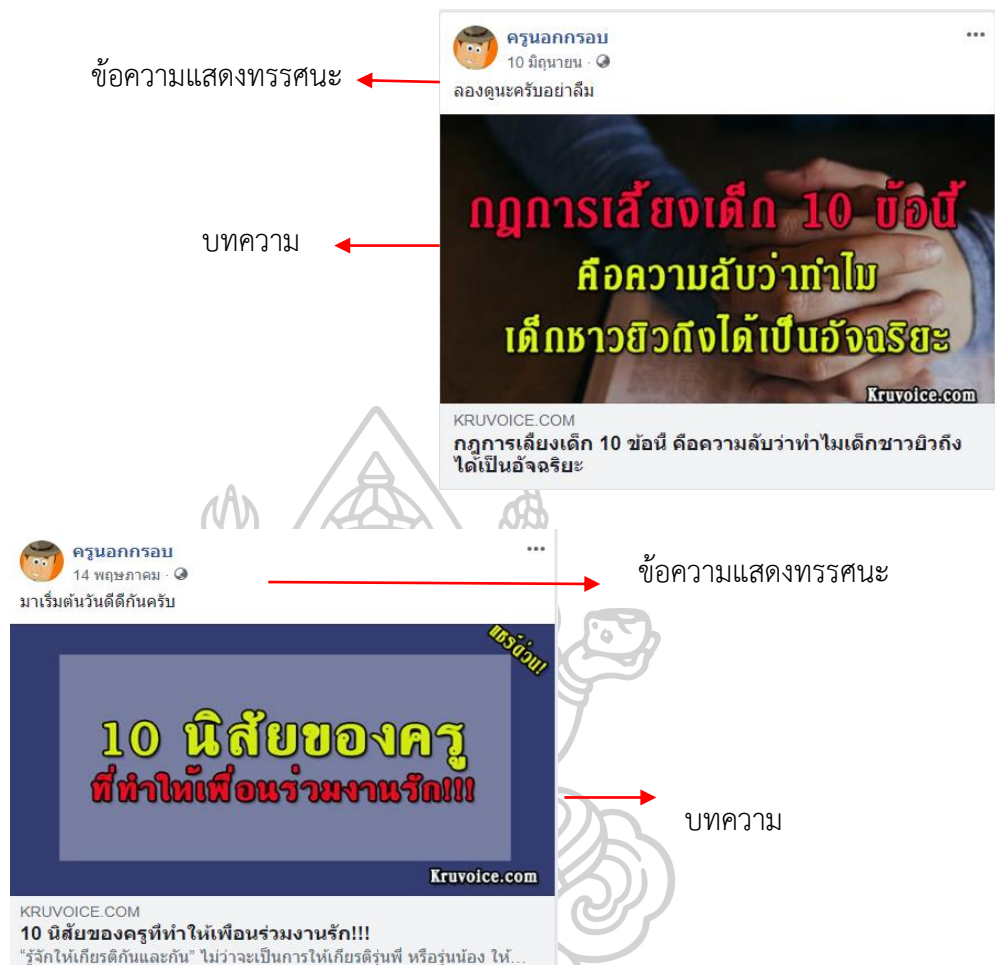
ข้อความแสดงทรรศนะ

กฎเหล็ก! 8 ข้อสำหรับจิตวิทยา
ในการปราบเด็กดี
เด็กก้าวร้าว เด็กซ้เก๊ยง!

บทความ

Kruvoice.com

KRUVOICE.COM
กฎเหล็ก! 8 ข้อสำหรับจิตวิทยาในการปราบเด็กดี เด็กก้าวร้าว เด็กซ้เก๊ยง ให้อยู่หมัดจัดเด

จากข้อมูลตัวอย่างข้างต้นเป็นรูปแบบการตั้งสถานะที่มีการให้ความรู้ผ่านบทความที่ต้องกดเข้าไปอ่าน โดยมีการแสดงทัศนคติต่อความคิด ความรู้สึกของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวนั้น ๆ ซึ่งอาจส่งผลต่อความเข้าใจ หรือมีผลต่อความคิดความรู้สึกของสมาชิกในแฟนเพจได้

2 การนำเสนอด้วยรูปภาพ

2.1 ใช้รูปภาพเพียงอย่างเดียว : เป็นรูปแบบการตั้งสถานะที่ไม่มีการพิมพ์ข้อความหรือการแสดงความคิดเห็นของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ แต่จะใช้การสื่อสารความคิดผ่านรูปภาพแทน เพื่อสื่อถึงเรื่องนั้นโดยตรง เช่น

รูปภาพเพียงอย่างเดียว

รูปภาพเพียงอย่างเดียว

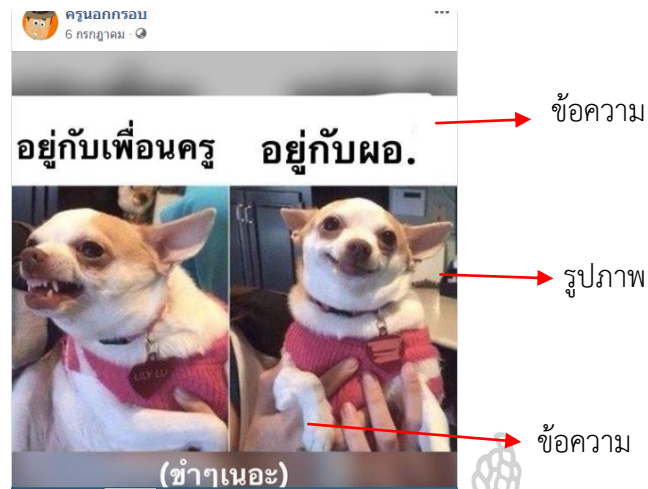
จากข้อมูลตัวอย่างข้างต้น เป็นรูปแบบการตั้งสถานะที่ผู้ก่อตั้งแฟนเพจไม่พิมพ์ข้อความหรือแสดงทรศนะใด ๆ ต่อรูปภาพนั้น เป็นภาพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในมุมต่าง ๆ ที่สมาชิกที่เป็นครูด้วยกันจะเกิดความเข้าใจได้ด้วยตนเองซึ่งมีผลต่อความรู้สึกที่เชื่อมโยงกับความเป็นครู และแสดงความคิดเห็นผ่านช่องแสดงความคิดเห็นได้ โดยไม่มีการชี้หน้าจากผู้ก่อตั้งแฟนเพจแต่อย่างใด

2.2 รูปภาพที่มีข้อความประกอบ : เป็นรูปแบบการตั้งสถานะที่ใช้รูปภาพที่ประกอบด้วยข้อความ เพื่อสื่อถึงเรื่องนั้นให้ผู้อ่านได้เข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น

ข้อความ

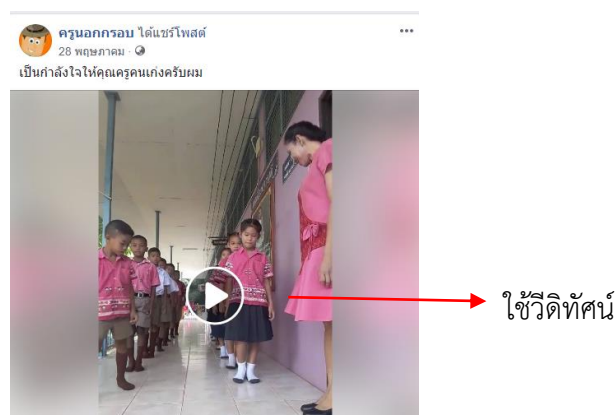
รูปภาพ

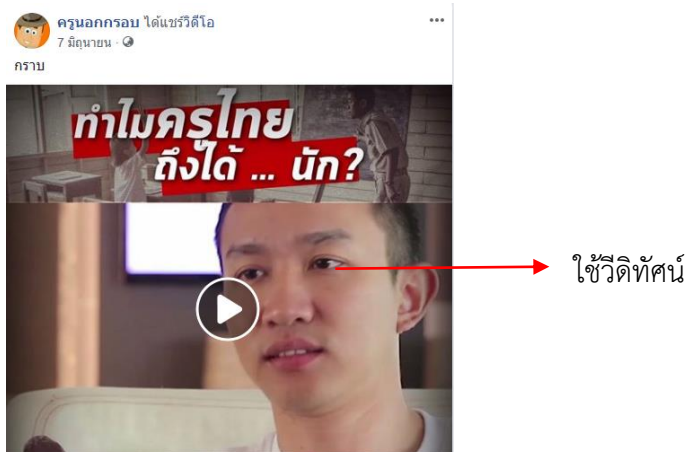
จากข้อมูลตัวอย่างข้างต้นเป็นรูปแบบที่มีรูปภาพประกอบข้อความ โดยใช้รูปภาพเป็นหลักในการสื่อถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งประกอบกับข้อความที่ทำให้รูปภาพนั้นได้สื่อสารได้แจ่มชัดยิ่งขึ้น โดยมีการใช้รูปภาพที่สัมพันธ์กับข้อความ แต่ข้อความก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจประกอบกับภาพประกอบเพื่อให้เข้ากับบริบทของอาชีพครูได้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นไปในลักษณะประชดประชันเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาต่าง ๆ ทำให้สมาชิกในแฟนเพจเกิดอารมณ์ร่วมหรือเข้าใจในการสื่อสารของรูปภาพนั้นได้ดีขึ้น

3 การนำเสนอด้วยการใช้วิดีโอ

เป็นการตั้งสถานะที่ผู้ก่อตั้งแฟนเพจ ใช้การลงวิดีโอหรือที่ได้ต่อมาจากบุคคลอื่น แทนในการตั้งสถานะเป็นหลัก เพื่อให้สมาชิกได้กดเข้าไปดูและแสดงความคิดเห็นผ่านช่องแสดงความคิดเห็นด้านล่างของสถานะได้ ซึ่งอาจจะมีการแสดงความคิดเห็นของผู้ก่อตั้งแฟนเพจร่วมอยู่ด้วย เช่น

จากข้อมูลตัวอย่างข้างต้นเป็นลักษณะการตั้งสถานะที่ใช้วีดิทัศน์เป็นหลักในการนำเสนอเรื่องราวนั้น ๆ ที่มีผลต่อความคิดและความรู้สึกต่อสมาชิกแฟนเพจที่ส่วนใหญ่เข้าใจและมีความคิดหรือประสบการณ์ที่สอดคล้องกันต่อเนื้อหาในวีดิทัศน์นั้น ซึ่งบางเรื่องอาจเป็นเรื่องที่กำลังโด่งดังหรือเป็นที่สนใจในสังคมในช่วงเวลานั้นก็เป็นได้

ผลการจัดรูปแบบการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” นี้มีรูปแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งพบรูปแบบที่มากที่สุด คือรูปแบบข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยง (link) บทความ รวมทั้งสิ้น 340 สถานะ และรูปแบบที่พบน้อยที่สุด คือรูปแบบการนำเสนอด้วยรูปภาพเพียงอย่างเดียว พบเพียง 8 สถานะเท่านั้น เพื่อให้เห็นชัดเจนมากขึ้นขอสรุปเป็นตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางความถี่รูปแบบการตั้งสถานะ เดือน พฤษภาคม

วันที่	รูปแบบการตั้งสถานะ						รวม
	นำเสนอด้วยข้อความ			นำเสนอด้วยรูปภาพ		นำเสนอด้วย วีดิทัศน์	
	ข้อความ เพียงอย่าง เดียว	ข้อความ เหมือนชื่อ หัวข้อ บทความ + เชื่อมบทความ	ข้อความ แสดง ทรศนะ + เชื่อมโยง บทความ	รูปภาพ เพียงอย่าง เดียว	รูปภาพที่มี ข้อความ ประกอบ		
1		3					3
2			1				1
3		2		1			3
4		2			2		4
5					2		2
6		3	1				4
7		1	2		1		4
8		1	1				2
9		1					1
10	1						1
11					2		2
12		5					5
13		3					3
14		1	1				2
15		2					2
16		1					1
17		2	2				4
18	1						1
19	1						1
20		2					2
21		4			1		5

วันที่	รูปแบบการตั้งสถานะ					รวม	
	นำเสนอด้วยข้อความ			นำเสนอด้วยรูปภาพ			นำเสนอด้วย วีดิทัศน์
	ข้อความ เพียงอย่าง เดียว	ข้อความ เหมือนชื่อ หัวข้อ บทความ + เชื่อมบทความ	ข้อความ แสดง ทรศนะ + เชื่อมโยง บทความ	รูปภาพ เพียงอย่าง เดียว	รูปภาพที่มี ข้อความ ประกอบ		
22		2			1		3
23		1	1		1		3
24	1						1
25		1					1
26		1			2		3
27		2			1		3
28		4				1	5
29		3	2				5
30	1						1
31		3	1				4
รวม	5	50	12	1	13	1	82

จากข้อมูลตารางแสดงผลข้างต้นพบว่า การตั้งสถานะในรูปแบบของข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยงบทความ เป็นรูปแบบในการใช้ที่มากที่สุดของเดือนพฤษภาคม พบจำนวน 50 สถานะ ที่เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารความรู้ในช่วงเดือนแรกของภาคการศึกษาใหม่ และมีรูปแบบการใช้รูปภาพเพียงอย่างเดียวกับการใช้วีดิทัศน์ พบเท่ากันน้อยสุดเพียงรูปแบบละ 1 สถานะเท่านั้น แต่ในตลอดทั้งเดือนก็มีการตั้งสถานะเป็นประจำทุกวันอยู่ 1 – 5 สถานะต่อวัน ทำให้สมาชิกได้เข้ามาติดตามข้อมูลความรู้ต่าง ๆ และความเคลื่อนไหวของแฟนเพจได้ทุกวัน

ตารางที่ 2 ตารางความถี่รูปแบบการตั้งสถานะ เดือน มิถุนายน

วันที่	รูปแบบการตั้งสถานะ						รวม
	นำเสนอด้วยข้อความ			นำเสนอด้วยรูปภาพ		นำเสนอด้วย วีดิทัศน์	
	ข้อความ เพียงอย่าง เดียว	ข้อความ เหมือนชื่อ หัวข้อ บทความ + เชื่อมบทความ	ข้อความ แสดง ทรศนะ + เชื่อมโยง บทความ	รูปภาพ เพียงอย่าง เดียว	รูปภาพที่มี ข้อความ ประกอบ		
1		4	1		1		6
2			1				1
3		2	1		1		4
4					1		1
5		2	1		1		4
6						1	1
7		1	3		1	1	6
8	2	6	2				10
9		1	2		1		4
10		11	3		2		16
11		10	3	1	2		16
12		8	4			2	14
13		5	2		1		8
14		9	3			1	13
15		1	1		1		3
16		5					5
17		4			1		5
18		3	1				4
19		8			2		10
20		7	1		2		11
21		10	2	1	2	1	16

วันที่	รูปแบบการตั้งสถานะ						รวม
	นำเสนอด้วยข้อความ			นำเสนอด้วยรูปภาพ		นำเสนอด้วย วิดิทัศน์	
	ข้อความ เพียงอย่าง เดียว	ข้อความ เหมือนชื่อ หัวข้อ บทความ + เชื่อมบทความ	ข้อความ แสดง ทรรศนะ + เชื่อมโยง บทความ	รูปภาพ เพียงอย่าง เดียว	รูปภาพที่มี ข้อความ ประกอบ		
22		1				1	2
23		5					5
24		11	2				13
25		3	1		1		5
26					1		1
27		6	2				8
28	2	10					12
29	1						1
30	1	4	2	1	2	1	11
รวม	6	137	38	3	23	8	215

จากข้อมูลตารางแสดงผลข้างต้นในเดือนมิถุนายน พบว่า การตั้งสถานะในรูปแบบของข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยงบทความ เป็นรูปแบบในการใช้ที่มากที่สุด พบจำนวนมากถึง 137 สถานะ ที่ยังคงเป็นเรื่องราวของการให้ข้อมูลความรู้ผ่านการเชื่อมโยงของบทความให้สมาชิกแฟนเพจได้กดเข้าไปศึกษาได้ รองลงมาที่ 38 สถานะ แม้จะมีความถี่ที่ห่างจากลำดับหนึ่งมากพอสมควร แต่ก็ยังคงใช้ตัวบทความแต่เพิ่มทรรศนะของผู้ก่อตั้งลงไปร่วมด้วย แสดงว่าผู้ก่อตั้งนิยมใช้ตัวบทความเป็นหลักในการเผยแพร่ความรู้ นั้น ๆ และน้อยที่สุดของเดือนคือ รูปแบบการใช้รูปภาพเพียงอย่างเดียว ที่ใช้ในการตั้งสถานะอยู่เพียง 3 เท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเพราะไม่ได้ให้เนื้อหาสาระความรู้มากพอ แต่ก็สามารถใช้กระตุ้นความคิดหรือความสนใจของสมาชิกในแฟนเพจได้เสมือนเป็นคำถามปลายเปิด ที่ทุกคนสามารถร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อรูปภาพนั้น ๆ ได้

ตารางที่ 3 ตารางความถี่รูปแบบการตั้งสถานะ เดือน กรกฎาคม

วันที่	รูปแบบการตั้งสถานะ						รวม
	นำเสนอด้วยข้อความ			นำเสนอด้วยรูปภาพ		นำเสนอด้วย วีดิทัศน์	
	ข้อความ เพียงอย่าง เดียว	ข้อความ เหมือนชื่อ หัวข้อ บทความ + เชื่อมบทความ	ข้อความ แสดง ทรศนะ + เชื่อมโยง บทความ	รูปภาพ เพียงอย่าง เดียว	รูปภาพที่มี ข้อความ ประกอบ		
1		6	5	1	5	1	18
2		8	1		1	3	13
3	1	5	1		2	1	10
4			1		1		2
5		5			3		8
6	2	6		1	1		10
7		4	2		1		7
8		5			4		9
9	1	6					7
10		3	1				4
11		10	1	1	5		17
12	1	3			1		5
13		1			3		4
14		3			2		5
15		7	1		3		11
16	1	9	2		3		15
17		6	1		2	2	11
18		4		1			5
19		3			2		5
20		4			1		5
21		5	1		2		8

วันที่	รูปแบบการตั้งสถานะ						รวม
	นำเสนอด้วยข้อความ			นำเสนอด้วยรูปภาพ		นำเสนอด้วยวิธีทัศน์	
	ข้อความเพียงอย่างเดียว	ข้อความเหมือนชื่อหัวข้อ บทความ + เชื่อมบทความ	ข้อความแสดง ทรรศนะ + เชื่อมโยง บทความ	รูปภาพเพียงอย่างเดียว	รูปภาพที่มีข้อความประกอบ		
22		10			3		13
23		5			3		8
24		2			1		3
25		2			1	1	4
26	1				2	1	4
27	1	8			2		11
28		9			3		12
29	1	5			3		9
30	1	7	1		3		12
31	1	2				1	4
รวม	11	153	18	4	63	10	259

จากข้อมูลตารางแสดงผลข้างต้นในเดือนกรกฎาคม พบว่า การตั้งสถานะในรูปแบบของข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยงบทความ นั้นเป็นรูปแบบในการใช้ตั้งสถานะมากที่สุด พบจำนวนมากถึง 153 สถานะ ที่ยังคงเป็นเรื่องราวของการให้ข้อมูลความรู้ผ่านการเชื่อมโยงของบทความให้สมาชิกแฟนเพจได้กดเข้าไปศึกษาหาความรู้ได้อีกเช่นเคย รองลงมาคือรูปแบบที่ใช้รูปภาพที่มีข้อความมาประกอบ พบอยู่ 63 สถานะ ที่ช่วยดึงดูดความสนใจของสมาชิกต่อรูปภาพที่มีข้อความประกอบนั้นว่ามีความเข้าใจหรือคิดเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร ส่วนรูปแบบที่พบน้อยที่สุดของเดือนนี้ คือรูปแบบที่ใช้รูปภาพเพียงอย่างเดียว ที่ยังคงมีสอดแทรกอยู่บ้าง ในเดือนนี้มีจำนวนรูปแบบต่างๆ ที่มีความถี่ของรูปแบบที่เพิ่มมากขึ้นกว่าสองเดือนที่ผ่านมา รวมทั้งเดือนมากถึง 259 สถานะ ซึ่งบางวัน

มีจำนวนความถี่ในการตั้งสถานะมากถึง 18 สถานะ แสดงให้เห็นว่าผู้ก่อตั้งแฟนเพจมีความพยายามและความตั้งใจเป็นอย่างมากในการที่ต้องการเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ ให้กับสมาชิกในแฟนเพจที่ส่วนใหญ่เป็นครูให้ได้รับรู้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์ ซึ่งในเวลานี้อาจจะเป็นช่วงเวลาของกลางภาคการศึกษาแรกของปี ที่ระบบการทำงานของครูเริ่มมีความลงตัวในหน้าที่และภาระงานต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลแล้ว ทำให้มีการเผยแพร่ข้อมูลที่มีความหลากหลายและเพิ่มมากขึ้น กอปรกับผู้ก่อตั้งแฟนเพจ ที่แสดงตนว่าเป็นครูเช่นกัน อาจจัดสรรเวลาในการทำหน้าที่ในโรงเรียนของตนเองแล้ว ยังเสียดสีเวลา มาช่วยแบ่งปันข้อมูลข่าวสารความรู้ต่าง ๆ ผ่านสื่อสังคมให้แก่เพื่อนครูด้วยกันอีกทางหนึ่งด้วย

ตารางที่ 4 สรุปรูปแบบการตั้งสถานะตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนกรกฎาคม รวม 3 เดือน

ข้อมูลทั้งหมด	รูปแบบการตั้งสถานะ พ.ค. - ก.ค.						รวม
	นำเสนอด้วยข้อความ			นำเสนอด้วยรูปภาพ		นำเสนอด้วยวิดิทัศน์	
	ข้อความเพียงอย่างเดียว	ข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมบทความ	ข้อความแสดงทรรศนะ + เชื่อมโยงบทความ	รูปภาพเพียงอย่างเดียว	รูปภาพที่มีข้อความประกอบ		
556 สถานะ	22	340	68	8	99	19	556

3.2 สรุปผลการวิเคราะห์รูปแบบในการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”

ผลการวิเคราะห์รูปแบบในการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” พบว่ามีการใช้รูปแบบในกลุ่มของการนำเสนอด้วยข้อความ โดยเป็นข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยง (link) บทความ มากที่สุด พบมากถึง 340 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 61.15 แสดงให้เห็นว่าการใช้ภาษาที่เหมือนกับบทความที่จะให้อ่านนั้นไม่มีความคิดเห็นของเจ้าของแฟนเพจ ซึ่งทำให้ผู้ที่เข้าไปอ่านนั้นต้องกดอ่านบทความนั้นๆเพื่อที่จะได้ความรู้เนื้อหาข้อมูลที่ตรงตามชื่อหัวข้อบทความนั้น ๆ เป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านไปในตัวได้ ส่วนรูปแบบที่พบรองลงมา คือ ในกลุ่มการนำเสนอด้วยรูปภาพ โดยเป็นรูปภาพที่มีข้อความประกอบ พบ 99 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 17.80 ซึ่งการใช้รูปภาพทั้งที่เป็นภาพถ่ายหรือรูปภาพที่วาดเป็นการคูณลักษณะของครูในด้านต่าง ๆ ก็ล้วนดึงดูดความสนใจต่อกลุ่มอาชีพครูที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการศึกษา ประกอบกับข้อความที่มีลักษณะที่ตรงกับบุคลิกหรือภาระงานต่าง ๆ ด้วยแล้วก็ย่อมส่งผลต่อการติดตามด้วย และรูปแบบที่พบเป็นอันดับสาม คือ รูปแบบในกลุ่มของการนำเสนอด้วยข้อความ โดยเป็นข้อความแสดงทรรศนะ + เชื่อมโยง (link) บทความ พบจำนวน 68 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 12.23 เป็นรูปแบบที่ผู้ก่อตั้งแฟนเพจใช้ข้อความการตั้งสถานะโดยเป็นการแสดงทรรศนะหรือแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวนั้น ๆ ประกอบกับตัวบทความ ที่แสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาบทความนั้น ๆ ซึ่งไม่เป็นการชักจูงให้ผู้อื่นเชื่อหรือคล้อยตาม แต่ถ้าหากความคิดเห็นของเจ้าของแฟนเพจมีลักษณะที่ตรงใจหรือถูกใจสมาชิกในเพจ ก็จะทำให้บทความนั้น ๆ มีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้สมาชิกในแฟนเพจได้เข้าไปศึกษาหาความรู้ในบทความและนำไปปรับใช้ได้ มีการใช้ข้อความเพียงอย่างเดียว จำนวน 22 สถานะ อยู่ร้อยละ 3.95 การนำเสนอด้วยวิดีโอ จำนวน 19 สถานะ ร้อยละ 3.41 และรูปแบบสุดท้ายที่พบน้อยที่สุด คือ การนำเสนอด้วยรูปภาพเพียงอย่างเดียว พบจำนวน 8 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 1.43 ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านรูปแบบการตั้งสถานะเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” มีการใช้ที่มีความสอดคล้องกับคุณสมบัติของการทำงานของเฟซบุ๊กเกือบทุกรูปแบบ ทั้งข้อความ รูปภาพ การเชื่อมโยงบทความ และวิดีโอ สิ่งที่เขาได้อีกคุณสมบัติหนึ่งที่เขาเพิ่มรูปแบบมาใหม่ในเฟซบุ๊ก ก็คือการถ่ายทอดสดผ่านทางเฟซบุ๊ก (facebook live) ที่เจ้าของเฟซบุ๊กสามารถใช้กล้องถ่ายทอดเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวได้ในเวลานั้น ซึ่งผู้ก่อตั้งเพจจะไม่ใช้คุณสมบัติรูปแบบนี้ เพราะจะเหมือนเป็นการเปิดเผยตัวตนของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ ซึ่งทางผู้ศึกษาได้เคยสอบถามในเบื้องต้นแล้ว แต่ผู้ก่อตั้งแฟนเพจไม่สะดวกในการเปิดเผยตัว แต่ก็ถือว่ารูปแบบนี้ก็ไม่ใช่อุปสรรคต่อการถ่ายทอดข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ของแฟนเพจนี้ รูปแบบทั้งหมดที่ได้วิเคราะห์มาใช้เป็นข้อมูลนี้แสดงให้เห็น

เห็นได้ว่า ผู้ก่อตั้งแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” เลือกใช้รูปแบบที่หลากหลายและง่ายต่อการเข้าถึง เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกที่ใช้งานเฟซบุ๊กเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตได้

ในเรื่องของรูปแบบการตั้งสถานะนั้น เป็นการใช้คุณสมบัติแบบผสมทั้งกลุ่มรูปแบบการนำเสนอด้วยข้อความและแบบผสม โดยเป็นข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยงบทความมากที่สุด ทำให้เห็นว่าการใช้ภาษาที่เหมือนกับบทความที่จะให้อ่านนั้นไม่มีความคิดเห็นของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ ใช้การตั้งสถานะเหมือนชื่อบทความนั้น ๆ ซึ่งทำให้สมาชิกเพจที่จะเข้าไปอ่านนั้นต้องกดอ่านบทความนั้นๆเพื่อที่จะได้ความรู้เนื้อหาข้อมูลที่ตรงตามชื่อหัวข้อบทความ เป็นการฝึกทักษะของครูในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอีกทางหนึ่ง ส่วนรูปแบบที่ใช้บ่อยที่สุดในการตั้งสถานะคือการนำเสนอด้วยรูปภาพเพียงอย่างเดียว ซึ่งในรูปแบบนี้ เจ้าของแฟนเพจอาจไม่ค่อยได้ใช้รูปภาพอย่างเดียว เพราะอาจจะสื่อเนื้อความได้ไม่มากเท่าตัวบทความที่จะให้ความรู้แก่สมาชิกเพื่อนครูได้เต็มที่ รูปภาพกับข้อความมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งความน่าสนใจจะอยู่ที่ข้อความเป็นส่วนมาก โดยมีรูปภาพมาช่วยเสริมให้สถานะนั้นเกิดความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น โดยในแต่ละสถานะอาจจะมีทั้ง วิชาภาษา อัจฉริยะ เช่น ขนาดของตัวอักษร รูปภาพต่าง ๆ ที่มีทั้ง คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ เป็นองค์ประกอบในรูปแบบของการตั้งสถานะ ดังนั้นรูปแบบที่ใช้ทั้งหมดนี้ในสื่อเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” จึงมีลักษณะที่มีการใช้เครื่องมือในเฟซบุ๊ก ได้อย่างครอบคลุมทั้งภาษาข้อความ รูปภาพ การเชื่อมต่อบทความ วิดีทัศน์ต่าง ๆ ได้อย่างดีมีความสัมพันธ์กัน ทั้งมีคุณค่าและมีความเหมาะสมต่อวิชาชีพครู

โดยสรุปแล้ว รูปแบบการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” นี้ไม่ว่าจะมีรูปแบบใดก็ตาม การใช้รูปแบบในการตั้งสถานะต่าง ๆ ที่หลากหลายนั้นก็ล้วนแล้วเพื่อจุดมุ่งหมายในการพัฒนาวิชาชีพของครู ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ของครู ซึ่งครูจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการแสวงหาความรู้ พัฒนาองค์ความรู้และสามารถของตนเองให้เข้าถึงความรู้ได้ โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์รวมทั้งมีการเผยแพร่ความรู้ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น วารสาร เว็บไซต์ จดหมายข่าว หรือสื่อสังคม แก่เพื่อนกลุ่มวิชาชีพเดียวกัน ขั้นตอนวิธีการดังกล่าวข้างต้น ถ้าครูกระทำอยู่เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ก็จะส่งผลให้เกิดทักษะและความชำนาญในการจัดการความรู้ที่เพิ่มมากขึ้น จากหนังสือ "มาตรฐานครูวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี" สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวว่า ทักษะพื้นฐานสำคัญต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ 1. ทักษะการฟัง ทำให้รับรู้ข้อมูลข่าวสารซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการคิดและการพูด 2. ทักษะการถาม ทำให้เกิดกระบวนการคิด การเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ เนื่องจากคำถามที่ดี

ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ตั้งแต่ ระดับการจำไปจนถึงระดับวิเคราะห์และประเมินค่า 3. ทักษะการอ่าน ทำให้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งนอกจากจะเป็นทักษะการอ่านข้อความ จะรวมถึงการอ่านสถิติ ข้อมูลเชิงคณิตศาสตร์ต่างๆด้วย 4. ทักษะการคิด ทำให้บุคคลมองการไกล สามารถควบคุมการกระทำของตนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ การคิดอย่างมีเหตุผลและมีวิจารณญาณ มีผลต่อการเรียนรู้ การตัดสินใจ และการแสดงพฤติกรรม 5. ทักษะการเขียน เป็นความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทัศนคติ และความรู้สึกออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อวงการศึกษ (การหาความรู้) เนื่องจากบันทึกเหตุการณ์ ข้อมูลความจริง ใช้เป็นหลักฐานเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป 6. ทักษะการปฏิบัติ เป็นการลงมือกระทำจริงอย่างมีระบบเพื่อค้นหาความจริง และสามารถสรุปผลอย่างมีเหตุผลได้ด้วยตนเองเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา

การเข้าถึงความรู้ที่ไม่จำเป็นเพียงในห้องเรียน หรือห้องอบรมเท่านั้น แต่สามารถเรียนรู้ผ่านสื่อสมัยใหม่ ทำให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ซึ่งครูต้องเป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้ มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความกระตือรือร้น สนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมต่อวิชาชีพครูต่อไป

บทที่ 3

บทบาทเนื้อหาของสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”

ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูในยุคปัจจุบัน ต้องมีการปรับตัวในการเรียนรู้กับสื่อใหม่ ๆ ขวนขวายแสวงหาความรู้เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาความรู้ในวิชาชีพครูให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ทันกับยุคสมัยที่เทคโนโลยีการสื่อสารเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เทคโนโลยีการสื่อสารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดและกระจายความรู้ต่อเพื่อนวิชาชีพเดียวกัน สร้างความเข้าใจต่อผู้ปกครอง ผู้เรียน อีกทั้งยังสามารถได้แบ่งปันความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ เพื่อนำมาเพิ่มเติมความรู้ต่าง ๆ ในการสอนต่อไปได้ ดังที่เฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ได้พยายามนำเสนอเนื้อหาในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูสามารถนำไปใช้ประโยชน์จริงได้

บทบาทเนื้อหาของสถานะที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ซึ่งแบ่งได้ เป็น 7 ลักษณะ พบข้อมูลรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลข่าวสารการศึกษาของทางราชการ
2. ความรู้ความเข้าใจระหว่างครูกับเด็กนักเรียน
3. ความรู้ความเข้าใจระหว่างพ่อแม่/ผู้ปกครองกับเด็กนักเรียน
4. ชีวิตความเป็นอยู่ / ภาระหน้าที่การทำงานของครู
5. ข้อคิด คติสอนใจในการดำเนินชีวิต
6. ข่าวสารความรู้ทั่วไป
7. เรื่องส่วนตัวของผู้ก่อตั้งเพจ (Admin)

บทบาทเนื้อหาที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” มีรายละเอียด ดังนี้

1) ข้อมูลข่าวสารการศึกษาของทางราชการ

เป็นการตั้งสถานะที่เป็นลักษณะการแจ้งข้อมูลความเคลื่อนไหวแวดวงทางการศึกษาของส่วนทางราชการ ที่ส่งผลต่อระบบการจัดการเรียนการสอนของครูทั่วประเทศ เป็นการนำเสนอสิ่งที่ครูจำเป็นต้องรู้สอดคล้องกับกฎระเบียบของครูที่วัดความรู้ของครูก่อนบรรจุโดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย ว5/2561 (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก.ค.ศ.กระทรวงศึกษาธิการ) แบ่งเป็นภาค ก ภาค ข และภาค ค ซึ่งข้อมูลข่าวสารการศึกษาของทางราชการเหล่านี้จะมีความเกี่ยวข้องในการสอบภาค ก ความรอบรู้ ความสามารถทั่วไป และ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และอุดมการณ์ของความเป็นครู มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา และความรู้อื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม , พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม , พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม , กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการ , นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา พบข้อมูลอยู่จำนวน 14 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 2.52 ซึ่งสามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ 3 กลุ่มย่อย คือ

กลุ่ม 1 ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องครู

กลุ่ม 2 ระเบียบ/กฎเกณฑ์ที่ครูต้องนำไปใช้กับผู้เรียน และ

กลุ่มที่ 3 ประกาศ/ข่าวที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู

1.1 ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องครู : เป็นเนื้อหาที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ต้องนำไปปฏิบัติโดยตรง หากละเลยอาจมีความผิด หรือขัดต่อระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ หรืออาจแจ้งไว้เป็นการเฉพาะจะไม่ปฏิบัติก็ได้ที่อาจไม่ส่งผลกระทบต่อครูส่วนใหญ่ โดยเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 เช่น การกำหนดตำแหน่ง วิทยฐานะ เงินเดือน การบรรจุแต่งตั้ง การสร้างเสริมประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย เป็นต้น

ครูนอกกรอบ
27 มิถุนายน · 🌐

ข้าราชการไม่ขออนุญาตออกนอกสถานที่ มีความผิดทางวินัย

ข้าราชการ ไม่ขออนุญาต
ออกนอกสถานที่
มีความผิด ทาววินัย

itruvoice.com

KRUVOICE.COM
ข้าราชการไม่ขออนุญาตออกนอกสถานที่ มีความผิดทางวินัย
แม้ว่าข้าราชการจะมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อสารอย่างอื่นก็ตาม แต่ข้าราชการต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยของข้าราชการ ซึ่งการที่ข้าราชการไม่ขออนุญาตออกนอกสถานที่ก่อนจะไปเป็นเหตุละเมิดตำแหน่ง ข้าราชการจะมีความผิดวินัยตามระเบียบวินัยของข้าราชการ และเมื่อเป็นเหตุวินัยข้าราชการที่ไป สักขณคดีปกครองที่จะนำมาสู่คำสั่งวินัย เป็นบทลงโทษทางวินัยของข้าราชการ

ข้าราชการ ไม่ขออนุญาต

ออกนอกสถานที่
มีความผิด ทาววินัย

itruvoice.com

แม้ว่าข้าราชการจะมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อสารอย่างอื่นก็ตาม แต่ข้าราชการต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยของข้าราชการ ซึ่งการที่ข้าราชการไม่ขออนุญาตออกนอกสถานที่ก่อนจะไปเป็นเหตุละเมิดตำแหน่ง ข้าราชการจะมีความผิดวินัยตามระเบียบวินัยของข้าราชการ และเมื่อเป็นเหตุวินัยข้าราชการที่ไป สักขณคดีปกครองที่จะนำมาสู่คำสั่งวินัย เป็นบทลงโทษทางวินัยของข้าราชการ

เนื้อหาบางส่วนด้านในของบทความ

ตัวอย่างสถานะระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องครู

จากตัวอย่างสถานะข้างต้นเรื่อง “ข้าราชการไม่ขออนุญาตออกนอกสถานที่ที่มีความผิดทางวินัย” เป็นข้อมูลข่าวสารที่ครูควรจะให้มีความสำคัญเกี่ยวกับการออกนอกสถานที่โดยไม่แจ้งผู้บังคับบัญชา ไม่ว่าจะมีความจำเป็นใดก็ต้องแจ้งแก่ผู้บังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือทางวาจา ซึ่งหากไม่แจ้งไว้ถือว่าเป็นการละทิ้งการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความผิดทางวินัยได้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 หมวด 6 วินัยและการรักษาวินัย

หมวดที่ 6 เรื่องวินัยและการรักษาวินัย มาตราที่ 85 – 86

มาตรา 85 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาลโดยถือประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน และไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา...อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา 86 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง... ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาจะต้องปฏิบัติตาม การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา 96 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย จำต้องได้รับโทษทางวินัยเว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 7 โทษทางวินัยมี 5 สถาน คือ (1) ภาคทัณฑ์ (2) ตัดเงินเดือน (3) ลดขั้นเงินเดือน (4) ปลดออก (5) ไล่ออก ผู้ใดถูกลงโทษปลดออก ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าเป็นผู้ลาออกจากราชการ

1.2 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน : เป็นเนื้อหาที่ครูต้องนำความรู้ที่ได้มาประพฤติปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กนักเรียน ให้นักเรียนได้ปฏิบัติตนไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ส่งผลต่อระบบการศึกษาโดยกว้างให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 การพัฒนาผู้เรียน กฎระเบียบต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น เรื่องทรงผมนักเรียน เรื่องเครื่องแบบนักเรียน เรื่องการลงโทษนักเรียน เป็นต้น

ชวนอภิวณ
14 มิถุนายน · 🌐

ประกาศแล้ว! ระเบียบศธ. ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2561 ซึ่งการแต่งเครื่องแบบนร. ของสถานศึกษาพื้นที่วัด ให้เป็นตามข้อตกลง วันที่ (13 มิ.ย.) ราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีรายละเอียดระบุว่าโดยที่เป็นการสม...

**มาแล้ว! ระเบียบศธ.
ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน
ฉบับที่ 2 พ.ศ.2561**

Kruvoice.com

KRUVOICE.COM
ประกาศแล้ว! ระเบียบศธ. ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน ฉบับที่ 2 พ.ศ.2561 ซึ่ง การแต่งเครื่องแบบนร. ของ

**มาแล้ว! ระเบียบศธ.
ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน
ฉบับที่ 2 พ.ศ.2561**

Kruvoice.com

ฟรี! (13 มิ.ย.) ราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีรายละเอียดระบุว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบนักเรียนของสถานศึกษาที่ขอใช้พื้นที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ และมติมหาเถรสมาคม โดยมีรายละเอียดดังนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

เนื้อหาบางส่วนด้านในของบทความ

ตัวอย่างสถานะกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

ตัวอย่างสถานะข้างต้น เรื่อง “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน ฉบับที่ 2 พ.ศ.2561” เป็นลักษณะกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่ครูต้องนำไปใช้กับผู้เรียน โดยมีรายละเอียดลงในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบนักเรียนของสถานศึกษาที่ขอใช้พื้นที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ และมติมหาเถรสมาคม ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามในสถานศึกษาอื่นนอกจากสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อาจเลือกแต่งเครื่องแบบนักเรียนหรือตามแบบที่สถานศึกษากำหนดได้ตามความสมัครใจ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในสถานศึกษาทั่วประเทศได้นำไปเป็นแผนการปฏิบัติต่อนักเรียนให้เป็นที่ไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสม

เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษาได้เผยแพร่ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 มีรายละเอียดระบุว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2551 เกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบนักเรียนของสถานศึกษาที่ขอใช้พื้นที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ และมติมหาเถรสมาคม ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2551 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในวรรคท้ายของข้อ 12 แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2551 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “นักเรียนซึ่งนับถือศาสนาอิสลามในสถานศึกษาอื่นนอกจากสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อาจเลือกแต่งเครื่องแบบนักเรียนตามวรรคหนึ่งหรือตามแบบที่สถานศึกษากำหนดได้ตามความสมัครใจ ยกเว้นสถานศึกษาที่ขอใช้พื้นที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา การแต่งเครื่องแบบนักเรียน ให้เป็นไปตามสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างวัดกับสถานศึกษา”

1.3 ประกาศ/ข่าวที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู : เป็นเนื้อหาความรู้ที่แจ้งให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับทราบทั้งครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ครู สพฐ.) ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร (ครู กทม.) ครูสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พนักงานครูเทศบาล (ครู อปท.) ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นำไปสู่แนวทางการปฏิบัติจะมีผลต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งต่อวงวิชาชีพครูซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ โดยมีหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ครูสภา เป็นต้น

สอบวัดสมรรถนะครู ประจำปีงบประมาณ 2561

- ประกาศ ขยายเวลา รับสมัครสอบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง ครู 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561
- ประกาศ การให้บริการทดสอบวัดสมรรถนะครูทางด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

คุณสมบัติของผู้สมัครสอบ ครู ภายใต้อำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการ 1. จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จบการศึกษาด้านอื่น และอยู่ในวัยรับราชการได้ไม่เกิน 35 ปี นับถึงวันสอบคัดเลือก ผู้สมัครสอบราชการเข้าสมัครสอบทางเว็บไซต์ www.nes.or.th ตามกำหนดการฯ ของกรมส่งเสริมการศึกษานานาชาติ ตั้งแต่บัดนี้ ถึง 20 มกราคม 2561

กำหนดการสอบ	วันที่ 1/2561	วันที่ 2/2561
สมัครรับสมัครสอบ	1-20 ม.ค. 61	16 ธ.ค. - 5 ม.ค. 61
ชำระเงิน	1-20 ม.ค. 61	16 ธ.ค. - 5 ม.ค. 61
เข้าเรียนอบรม	1-20 ม.ค. 61	16 ธ.ค. - 5 ม.ค. 61
ประกาศสอบ	9 ม.ค. 61	29 ม.ค. 61
สอบภาคเรียน	9 ธ.ค. 61	29 ม.ค. 61
สอบภาคเรียน	เวลา 10.00 - 12.00 น.	เวลา 10.00 - 12.00 น.
ประกาศผลสอบ	21 ธ.ค. 61	6 ม.ค. 61

การเปิด-ปิดระบบรับสมัครสอบ
สทศ. จะเปิดระบบรับสมัครสอบ ตั้งแต่วันที่ 09.00 น. ของวันแรกที่มีการเปิดรับสมัครสอบ และปิดระบบการรับสมัครสอบ ในวันที่ 16.00 น. ของวันสุดท้ายที่มีการเปิดระบบการรับสมัครสอบ

การเปิด-ปิดระบบการชำระเงิน
สทศ. จะเปิดระบบการชำระเงิน ตั้งแต่วันที่ 09.00 น. ของวันแรกที่มีการเปิดระบบการชำระเงิน และปิดระบบการชำระเงินในวันที่ 20.00 น. ของวันสุดท้ายที่มีการเปิดระบบการชำระเงิน

เนื้อหาบางส่วนด้านในของบทความ

ตัวอย่างสถานะประกาศ / ข่าวที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู

ตัวอย่างสถานะข้างต้นเรื่อง “สทศ.ประกาศให้บริการการทดสอบวัดสมรรถนะครูทางด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561” เป็นการส่งเสริมสนับสนุนสมรรถนะครูทางด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนรู้ ในชั้นเรียน สำหรับรองรับนโยบายการใช้คะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้จัดการบริการการทดสอบสมรรถนะครูทางด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ บรรลุตามวัตถุประสงค์

จากเว็บไซต์ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้กล่าวถึงการก่อตั้งว่ามาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ยึดหลักมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจที่มีประสิทธิภาพ และมีการทดสอบที่ได้มาตรฐานไปสู่ระดับชาติ สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นที่รัฐต้องตรวจสอบประเมินผลว่าการจัดการศึกษาที่เป็นการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงนั้น มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดและมีคุณภาพเท่าเทียมกันมากน้อยเพียงใด จึงได้จัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ขึ้น

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า "สทศ." ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า "National Institute of Educational Testing Service (Public Organization)" เรียกโดยย่อว่า "NIETS" จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2548 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2548 ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นเป็นองค์การมหาชนเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพสามารถใช้ประโยชน์ทรัพยากรและบุคลากรได้สูงสุด มีความเป็นอิสระไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารของหน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบการจัดการศึกษาจึงมีความเป็นกลาง เป็นสถาบันที่มีการกำหนดหลักการ นโยบาย มาตรการและเป้าหมาย โครงสร้างการบริหาร และการดำเนินกิจการความสัมพันธ์กับรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บุคลากร การเงิน การตรวจสอบ และการประเมินผลที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถาบันเพื่อบริหารจัดการและ

ดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา วิจัย และให้บริการ ทางด้านการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางความร่วมมือด้านการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติและนานาชาติ

จากข้อมูลตัวอย่างการตั้งสถานะข้างต้น มีลักษณะของเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับข่าวสารทางการศึกษาในช่วงเวลานั้น โดยมีลักษณะเป็นบทความที่ต้องกด (click) เข้าไปอ่านบทความนั้น ซึ่งเป็นเนื้อหาข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือจากหน่วยงานของรัฐ เช่น กฎหมายด้านการศึกษาแห่งชาติ กฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ คุรุสภา องค์กรทางการศึกษา เป็นต้น ทำให้สมาชิกสามารถรู้ข่าวคราวความเคลื่อนไหวของวงการการศึกษาไทยในขณะนั้นได้โดยง่ายและทันเหตุการณ์ และสามารถนำไปเผยแพร่ไปสู่เพื่อนครูด้วยกันได้อีกช่องทางหนึ่ง

2) ความรู้ความเข้าใจระหว่างครูกับเด็กนักเรียน

เป็นการตั้งสถานะที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับครูและเด็กหรือนักเรียน เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างวัย และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับตัวนักเรียน เพื่อนำไปสู่บรรยากาศของการเรียนการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้น พบข้อมูลอยู่จำนวน 124 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 22.30 ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ 2 กลุ่ม คือ 1. แนวทางการสอนทางวิชาการ และ 2. แนวทางเชิงจิตวิทยาการสอน ดังนี้

2.1 แนวทางการสอนทางวิชาการ : เป็นเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับรายวิชาต่าง ๆ ในระบบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อครูได้นำไปปรับใช้และพัฒนาเทคนิคหรือกระบวนการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อผู้เรียนได้ เช่น เรื่องหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร เรื่องหลักการสอนและการจัดการเรียนรู้ เรื่องการวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา

หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร

คำว่า “หลักสูตร” มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “curriculum” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “currere” หมายถึง “running course” หรือ เส้นทางที่ใช้วิ่งแข่ง ต่อมาได้นำศัพท์นี้มาใช้ในทางการศึกษาว่า “running sequence of course or learning experience” (Armstrong, David G, 1989) เป็นการเปรียบเทียบหลักสูตรเหมือนสนามหรือลู่วิ่งให้ผู้เรียนจะต้องฝ่าความยากของวิชา หรือประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเพื่อความสำเร็จ มีนักการศึกษา

ได้ให้ความหมายของคำว่าหลักสูตรหลายท่าน ยกตัวอย่างเช่น ไทเลอร์ (Tyler, 1949) ได้สรุปว่าหลักสูตรเป็นสิ่งที่เด็กจะต้องเรียนรู้ทั้งหมด โดยมีโรงเรียนเป็นผู้วางแผนและกำกับเพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของการศึกษา กู๊ด (Good, 1973: 157 อ้างถึงใน สงัด อุทรานันท์ (2532) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ ดังนี้ คือ 1. หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อสำเร็จหรือรับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาหนึ่ง 2. หลักสูตร หมายถึง เค้าโครงสร้างทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็กเพื่อให้สำเร็จการศึกษาและสามารถเข้าศึกษาต่อในทางอาชีพต่อไป 3. หลักสูตร หมายถึง กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนและสถานศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525) ได้ให้แนวคิดที่ว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพสากล มาตรฐานความเป็นชาติไทยและมาตรฐานที่ชุมชนท้องถิ่นต้องการและ สงัด อุทรานันท์ (2538: 6) กล่าวว่าหลักสูตร หมายถึง ลักษณะใดลักษณะหนึ่งต่อไปนี้ 1. หลักสูตร คือ สิ่งที่สร้างขึ้นในลักษณะของรายวิชา ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาสาระที่จัดเรียงลำดับความยากง่าย หรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว 2. หลักสูตร ประกอบด้วยประสบการณ์ทางเรียนซึ่งได้วางแผนล่วงหน้าเพื่อมุ่งหวังจะให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ต้องการ 3. หลักสูตร เป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นสำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน 4. หลักสูตร ประกอบด้วยมวลประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียน ซึ่งเขาได้ทำได้ดีรับรู้ และได้ตอบสนองต่อการแนะนำของโรงเรียน จากแนวนั้นจึงสรุปได้ว่า หลักสูตร คือ แนวทางในการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดหมายทางการศึกษาตามมาตรฐานสากล มาตรฐานหลักสูตรแกนกลาง และความต้องการชุมชนท้องถิ่น

ส่วนคำว่า “การพัฒนาหลักสูตร” มีนักศึกษหลายได้ให้ความหมายไว้ ยกตัวอย่างเช่น กู๊ด (Good, 1973) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่ง เพื่อให้เหมาะกับโรงเรียนและระบบโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการสอนวัสดุอุปกรณ์ วิธีสอนรวมทั้งการประเมินผล ส่วนคำว่า การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึงการแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนใหม่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 10) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ การพยายามวางโครงการที่จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดหมายที่กำหนดไว้ หรือการพัฒนาหลักสูตรและการสอนคือ ระบบโครงสร้างของการจัดโปรแกรมการสอน กำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตำรา แบบเรียน คู่มือครู และสื่อการเรียนต่าง ๆ การวัดและประเมินผลการใช้หลักสูตร

การปรับปรุงแก้ไข และการให้ การอบรมครูผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตรและ การสอน รวมทั้งการบริหารและบริการหลักสูตร สงัด อุทรานันท์ (2532 : 33) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ หรือจัดทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น

หลักการสอนและการจัดการเรียนรู้

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ครูผู้สอนสามารถออกแบบการสอนโดยใช้วิธีและเทคนิคการสอนกระบวนการคิดได้หลากหลายวิธีโดยคำนึงถึงกระบวนการคิดแต่ละวิธี เช่น กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการคิดตัดสินใจ การบวนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระบวนการคิดไตร่ตรอง เป็นต้น ทั้งนี้ผู้สอนสามารถเลือกใช้ กระบวนการคิดที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ นั้นๆ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์จึงมีหลากหลายวิธี ขึ้นอยู่กับลักษณะเหตุและปัจจัยตามธรรมชาติของเนื้อหาสาระ เหตุการณ์ วิธีการ ที่ครูผู้สอนสามารถเลือกใช้กระบวนการคิดที่มีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวได้จึงขอเสนอแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

การเรียนรู้ที่เป็นทักษะทางปัญญาประกอบด้วย 4 ทักษะย่อยซึ่งแต่ละระดับเป็นพื้นฐานของกันและกันตามลำดับซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ที่เป็นการเชื่อมโยงสิ่งเร้ากับการตอบสนองและความต่อเนื่องของการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นลูกโซ่ (association and chaining) ทักษะย่อยแต่ละระดับได้แก่

1. การจำแนกแยกแยะ (discriminations) หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะคุณสมบัติทางกายภาพของวัตถุต่าง ๆ ที่รับรู้เข้ามาว่าเหมือนหรือไม่เหมือนกัน
2. การสร้างความคิดรวบยอด (concepts) หมายถึง ความสามารถในการจัดกลุ่มวัตถุหรือสิ่งต่าง ๆ โดยระบุคุณสมบัติร่วมกันของวัตถุสิ่งนั้น ๆ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ทำให้กลุ่มวัตถุหรือสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นต่างจากกลุ่มวัตถุหรือสิ่งอื่น ๆ แบ่งเป็น 2 ระดับย่อย ๆ คือ
  - ก. ความคิดรวบยอดระดับรูปธรรม (concrete concepts)
  - ข. ความคิดรวบยอดระดับนามธรรมที่กำหนดขึ้นในสังคมหรือวัฒนธรรมต่าง ๆ (defined concepts)
3. การสร้างกฎ (rules) หมายถึง ความสามารถในการนำความคิดรวบยอดต่าง ๆ มารวม

เป็นกลุ่ม ตั้งเป็นกฎเกณฑ์ขึ้น เพื่อให้สามารถสรุปอ้างอิง และตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

4. การสร้างกระบวนการหรือกฎขั้นสูง (procedures of higher order rules) หมายถึงความสามารถในการนำกฎหลาย ๆ ข้อที่สัมพันธ์กันมาประมวลเข้าด้วยกัน ซึ่งนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ในการเรียนรู้ต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกคิด ฝึกตั้งคำถาม เพราะคำถามเป็นเครื่องมือในการได้มาซึ่งความรู้ ควรให้ผู้เรียนฝึกการ ถาม-ตอบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความแจ่มแจ้งในเรื่องที่ศึกษารวมทั้งได้ฝึกการใช้เหตุผล การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ ที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นหาคำตอบจากเรื่องที่เรียนได้

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวคิดของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-centered, Student-centred หรือ Child-centered) เป็นการปฏิรูปการศึกษาที่เปลี่ยนมายึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีหลักการว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของตนเอง รวมทั้งสนับสนุนให้มีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและการประยุกต์ใช้ มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ โดยไม่เน้นไปที่การท่องจำเพียงเนื้อหา

บทบาทของครู กับ Active Learning ณิชนัน แก้วชัยเจริญกิจ (2550) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน
2. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
4. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย

6 วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม

7 ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

ดวงกมล สินเพ็ง (2551) ได้กล่าวไว้ในหนังสือการพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ : การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered instruction) จึงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่สุดที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขในสังคมแห่งการเรียนรู้ เพราะเป็นการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง คำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2548) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ครูในสังคมแห่งการเรียนรู้ หรือในยุคปฏิรูปการเรียนรู้ในปัจจุบันนั้น ควรพัฒนาทักษะสำคัญ 5 ประการ เรียกว่าทักษะ 5C ได้แก่

1. Curriculum Development (CD) : ทักษะพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ
2. Child-Centered Approach (CC) : ทักษะจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
3. Classroom Innovation Imprementation (CI) : ทักษะการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน
4. Classroom Athentic Assessment (CA) : ทักษะประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง
5. Classroom Action Research (CAR) : ทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

การพัฒนาผู้เรียน

ในหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน คือ ต้องเป็นคนดี เป็นคนเก่ง เป็นคนมีความสุข และวางยุทธศาสตร์ กำหนดพันธกิจ ให้พัฒนาผู้เรียน ออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

- 1.พุทธิพิสัย (Cognitive Domain)
- 2.จิตพิสัย(Affective Domain)
- 3.ทักษะพิสัย(Psychomotor Domain)

บลูม (Bloom, 1976) นักการศึกษาชาวอเมริกัน เชื่อว่า การเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้นผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนแน่นอนเพื่อให้ผู้สอนกำหนดและจัดกิจกรรมการเรียนรวมทั้งวัดประเมินผลได้ถูกต้อง โดย บลูม ได้แบ่งประเภทของ

พฤติกรรมโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ใน 3 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกายและด้านจิตใจ และนำหลักการนี้มาจำแนกเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษา เรียกว่า Taxonomy of Educational Objectives (อติญาณ ศรีเกษตรริน, 2543) ซึ่งได้จำแนกจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ดังนี้

1. พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นจุดประสงค์ทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางด้านสติปัญญา คือความรู้ ความเข้าใจ การใช้ความคิด พุทธิพิสัยแบ่งออกเป็น 6 ระดับ คือ

1. ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกเนื้อหาความรู้ และระลึกได้เมื่อต้องการนำมาใช้

2. ความเข้าใจ หมายถึง การเข้าใจความหมายของเนื้อหาสาระ

3. การนำไปใช้ หมายถึง การนำเอาเนื้อหาสาระ หลักการ ความคิดรวบยอด และทฤษฎีต่าง ๆ ไปใช้ในรูปแบบใหม่

4. การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกเนื้อหาให้เป็นส่วนย่อยเพื่อค้นหาองค์ประกอบ โครงสร้าง หรือความสัมพันธ์ในส่วนย่อยนั้น

5. การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถที่จะนำองค์ประกอบหรือส่วนย่อยๆ นั้นเข้ามารวมกันเพื่อให้เป็นภาพที่สมบูรณ์เกิดความกระจ่างใสในสิ่งเหล่านั้น

6. การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยผู้กำหนดตัดสินขึ้นเอง

2. จิตพิสัย (Affective Domain) เป็นจุดประสงค์ที่เกี่ยวกับความรู้สึทางจิตใจ ซึ่งรวมถึงความสนใจ อารมณ์ เจตคติ ค่านิยมและคุณธรรม กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในเหล่านี้จะเกิดตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การรับ คือการที่นักเรียนได้รับประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม

2. การตอบสนอง คือการมีปฏิกิริยาโต้ตอบกับสิ่งแวดล้อมที่รับเข้ามาด้วยความเต็มใจ

3. การเห็นคุณค่า เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังที่รับรู้สิ่งแวดล้อม และมีปฏิกิริยาโต้ตอบสังเกตได้จากพฤติกรรมที่มรับค่านิยมใดค่านิยมหนึ่ง

4. การจัดรวบรวมเป็นการพิจารณา และรวบรวมค่านิยมให้เข้าเป็นระบบค่านิยมหรือสร้างมโนทัศน์ของค่านิยม

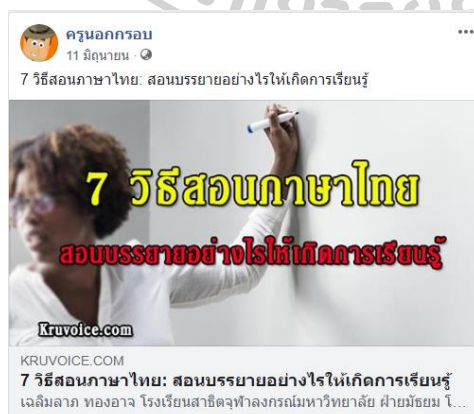
5. การพิจารณาคุณลักษณะจากค่านิยม เป็นเรื่องของความประพฤติ คุณสมบัติ และคุณลักษณะของแต่ละบุคคลที่เป็นผลของความรู้สึ

3.ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นจุดประสงค์ ที่เกี่ยวกับทักษะในการเคลื่อนไหว และใช้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายมีลำดับการพัฒนา ดังนี้

1. การเลียนแบบ เป็นการทำตามอย่างที่ครูให้ หรือดูแบบจากของจริง
  2. การทำตามคำบอก เป็นการทำตามตัวอย่างที่ครูให้
  3. การทำอย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นการกระทำโดยนักเรียนอาศัยความรู้ที่เคยทำมาก่อนแล้วเพิ่มเติม
  4. การทำถูกต้องหลากหลายรูปแบบ เป็นการกระทำในเรื่องคล้าย ๆ กันและแยกรูปแบบได้ถูกต้อง
  5. การทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ เกิดความชำนาญ และสำเร็จในเวลาที่น่าพอใจ
- สถานะของแผนเพจครูนอกกรอบได้นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการเรียนสอนตามหลักการต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ดังตัวอย่าง

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

ตัวอย่างสถานะกลุ่มแนวทางการสอนทางวิชาการ

ตัวอย่างสถานะที่ 1 เรื่อง “32 เทคนิควิธีการสอนคณิตศาสตร์ที่ทำให้ผู้เรียนสนุก” เป็นลักษณะเนื้อหาในกลุ่มของแนวทางการสอนทางวิชาการในรายวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นรายวิชาหลักขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ครูได้ช่วยนำไปประยุกต์ใช้แก่ผู้เรียนให้เกิดความสนใจในเนื้อหาพร้อมความสนุกสนานที่ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายที่จะเรียนรู้ เช่น การร้องเพลง การวาดรูป การเล่นเกม หรือการนำตัวเลขไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ทักษะทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย เช่น การให้ผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหวร่างกาย ทั้งที่โดยทั่วไปการเรียนเลขชอบให้เด็กนั่งนิ่ง ๆ ก็ได้เสริมสร้างให้เด็กสนุกในการเรียนเพิ่มมากขึ้น

ตัวอย่างสถานะที่ 2 เรื่อง “7 วิธีสอนภาษาไทย สอนบรรยายอย่างไรให้เกิดการเรียนรู้” เป็นลักษณะเนื้อหาในกลุ่มของแนวทางการสอนทางวิชาการในรายวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นรายวิชาหลักขั้นพื้นฐานของทุกระดับชั้น ที่เป็นเทคนิคเพื่อให้การสอนบรรยายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และนำไปประยุกต์ได้อย่างแท้จริง นักวิชาการได้แบ่งขั้นตอนของการสอนแบบบรรยายไว้ 7 ขั้นตอน (Cottrell, 2000) คือ 1. ขั้นเตรียม 2. ขั้นนำ 3. ขั้นชี้แจงผลลัพธ์ 4. ขั้นเรียนรู้ อย่างกระตือรือร้น 5. ขั้นตรวจสอบการเรียนรู้ 6. ขั้นเชื่อมโยงสู่อนาคต และ 7. ขั้นพิจารณาความสำเร็จที่ลงมืออย่างมั่นคง

2.2 แนวทางเชิงจิตวิทยาการสอน : เป็นเนื้อหาที่ครูสามารถนำหลักจิตวิทยาการสอนมาปรับใช้ให้เข้ากับกลุ่มผู้เรียนเฉพาะหรือกลุ่มผู้เรียนพิเศษ เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างครูกับผู้เรียนให้สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นอย่างราบรื่นหรือลดปัญหาความไม่เข้าใจระหว่างวัย เป็นจิตวิทยาสำหรับครู (Psychology for Teachers) ที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องเรียนรู้และศึกษาให้เข้าใจ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่มีความสัมพันธ์ต่อกันระหว่างครูกับเด็กนักเรียน ตลอดจนการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้

จิตวิทยาการศึกษา มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษา การสร้างหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล นักการศึกษาและครูจำเป็นจะต้องมีความรู้พื้นฐานทางจิตวิทยาการศึกษา เพื่อจะได้เข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียนและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน เหมือนกับวิศวกรที่จำเป็นจะต้องมีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยทั่วไปแล้ว เนื้อหาของจิตวิทยาการศึกษาที่เป็นความรู้พื้นฐานสำหรับครู (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2559) ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

1. ความสำคัญของวัตถุประสงค์ของการศึกษาและบทเรียน นักจิตวิทยาการศึกษาได้เน้นความสำคัญของความแจ่มแจ้งของการระบุวัตถุประสงค์ บทเรียน หน่วยเรียน เพราะวัตถุประสงค์จะช่วยให้การเรียนการสอนอย่างตรงจุด
2. ทฤษฎีพัฒนาการและทฤษฎีบุคลิกภาพ เป็นเรื่องที่คุณจะต้องมีความรู้ เพราะจะช่วยให้เข้าใจผู้เรียนในวัยต่าง ๆ โดยเฉพาะวัยอนุบาล วัยเด็กและวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่กำลังศึกษาในโรงเรียน
3. ความแตกต่างระหว่างบุคคลและกลุ่ม ครูจะต้องเรียนรู้ทางด้านระดับเขาวัดปัญหาความคิดสร้างสรรค์ เพศ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งนักจิตวิทยาได้คิดวิธีการวิจัยที่จะช่วยให้เห็นว่าความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นตัวแปรสำคัญในการเลือกวิธีสอน
4. ทฤษฎีการเรียนรู้ จะช่วยให้นักเรียนให้เรียนรู้และจดจำอย่างมีประสิทธิภาพและสนใจองค์ประกอบเกี่ยวกับตัวผู้เรียน เช่น แรงจูงใจ ว่ามีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้อย่างไร ความรู้เหล่านี้ก็มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน
5. ทฤษฎีการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา นักจิตวิทยาการศึกษาเป็นผู้บุกเบิกตั้งทฤษฎีการสอนที่มีความสำคัญและพัฒนาการในการช่วยครู สำหรับเทคโนโลยีการสอนที่จะช่วยครูได้มากก็คือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
6. หลักการสอนและวิธีสอน นักจิตวิทยาการศึกษาได้เสนอตามทฤษฎีทางจิตวิทยาที่แต่ละท่านยึดถือ เช่น หลักการสอนและวิธีสอนตามทัศนะนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม ปัญญานิยม และมนุษยนิยม
7. หลักการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ความรู้เรื่องนี้จะช่วยให้คุณทราบว่า การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพหรือไม่ ผู้เรียนได้สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์เฉพาะของแต่ละวิชาหรือหน่วยเรียนหรือไม่
8. การสร้างบรรยากาศของห้องเรียนและการจัดการห้องเรียน เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักเรียน

ศิริบุรณ์ สายโกสุม (2554) กล่าวว่าเป้าหมายสำคัญของจิตวิทยาการศึกษา คือการทำความเข้าใจกับการเรียนรู้และการสอนโดยมีการวิจัยเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการแสวงหาคำตอบ การจะบรรลุเป้าหมายนี้ได้กระบวนการในการค้นหาคำตอบเป็นกระบวนการที่ใช้เวลานานมาก และคำตอบที่พบไม่ได้ถือเป็นข้อยุติเพราะมนุษย์เรามีความซับซ้อนมาก การศึกษาวิจัยในจิตวิทยาการศึกษา (Education Psychology) จะศึกษาตัวแปรเพียงไม่กี่ตัวในการศึกษาแต่ละครั้ง เมื่อการศึกษาได้ข้อสรุปที่ตรงกันหลาย ๆ ครั้งก็จะนำไปสู่หลักการ เป็นการบอกถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบสองอย่างหรือมากกว่านั้น เครื่องมือที่ช่วยให้เข้าใจกระบวนการสอนและการเรียนรู้ได้ดีขึ้นนอกจากการ

วิจัย คือทฤษฎี ทฤษฎีคือศาสตร์ที่เป็นการนำแนวคิดหลาย ๆ อันมาสัมพันธ์กันเพื่อใช้อธิบายข้อมูล และพยากรณ์ผลการทดลองในอนาคต (Stanovich,1992) จากหลักการต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วช่วยให้นักจิตวิทยาการศึกษาพัฒนาคำอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ และแม้แต่ความสัมพันธ์ของระบบทั้งหมด มีทฤษฎีอธิบายถึงแรงจูงใจมีการทำงานอย่างไร สติปัญญาแตกต่างกันอย่างไร คนเรามีการเรียนรู้อย่างไร

การใช้จิตวิทยาในการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน (Behavior)

การปรับพฤติกรรม นักจิตวิทยาใช้คำว่า “พฤติกรรม” เป็นสื่อระบุถึงการกระทำอันเนื่องมาจากการกระตุ้น หรือถูกจูงใจจากสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งเมื่อศึกษาให้ละเอียดแล้ว การกระทำหรือพฤติกรรมที่ให้เห็นหรือได้สัมผัสรู้นั้น ส่วนหนึ่งของการกระทำ เป็นการกลั่นกรอง ตกแต่งและตั้งใจที่จะทำให้เกิดขึ้น มีพฤติกรรมอยู่มากทีเดียวที่แม้จะทำด้วยสาเหตุหรือจุดมุ่งหมายเดียวกัน แต่ลักษณะท่าทีกริยาอาจจะแตกต่างกันไป เมื่อเปลี่ยนบุคคล เปลี่ยนเวลา หรือเปลี่ยนสถานที่และสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนี้เป็นเพราะการกระทำ ในแต่ละครั้ง (เมื่ออยู่ในสภาพร่างกายที่เป็นปกติ) จะต้องผ่านกระบวนการคิดและการตัดสินใจ อันประกอบด้วยอารมณ์และความรู้สึกของผู้กระทำ พฤติกรรมนั้นๆ จึงทำให้พฤติกรรมของแต่ละคนและพฤติกรรมแต่ละคราวเปลี่ยนแปลงหรือปรับเปลี่ยนไปตามเรื่องที่เกี่ยวข้องเสมอ (สุรพล พะยอมแย้ม, 2545)

การปรับพฤติกรรมในห้องเรียน

ในสภาพการณ์จัดการเรียนการสอน การปรับพฤติกรรม ครูมีอิทธิพลในการแก้ไขพฤติกรรมมากโดยเฉพาะการให้แรงเสริม ทั้งการให้แรงเสริมบวก และวิธีการอื่นๆ แม้แต่การลงโทษสถานเบา และการให้แรงเสริมทางสังคม แฮริงและฟิลลิปส์ (Haring & Phillips,1972) กล่าวว่า ครูสามารถให้แรงเสริมในห้องเรียนได้ด้วยการให้ความสนใจและให้คำชมเชย ซึ่งเป็นแรงเสริมที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ประการสำคัญแรงเสริมทางสังคมเป็นแรงเสริมที่นำมาใช้ได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว

สมพร สุทัศน์ (2554) ได้ให้เหตุผล 3 ประการว่า ครูเหมาะสมสำหรับเป็นผู้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเด็ก เพราะ

1. สภาพห้องเรียนเป็นที่ที่เรามองเห็นได้ทั้งพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมทางวิชาการ
2. ในสภาพการเรียนเด็กต้องตั้งใจฟังครูอยู่แล้ว
3. ในหลักสูตร มีเนื้อหาบางส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขพฤติกรรมของเด็ก

นอกจากนี้ในบรรยากาศของห้องเรียนนั้นสามารถปรับพฤติกรรมของเด็กได้หลายอย่างและสามารถทำได้รวดเร็ว ทันการแนวทางในการปรับพฤติกรรม ในห้องเรียน สำหรับการแก้ไขพฤติกรรมในห้องเรียนที่เรียกว่า “การปรับพฤติกรรม” สามารถกระทำ ได้ 2 แนวทาง (สมพร สุทัศน์ีย์. 2544) คือ

1. การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน
2. ใช้เทคนิคการปรับพฤติกรรม

สถานะของแผนเพจครูนอกกรอบได้นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการเรียนสอนตามหลักการต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ดังตัวอย่าง

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

ตัวอย่างสถานะกลุ่มแนวทางเชิงจิตวิทยาการสอน

ตัวอย่างสถานะที่ 1 เรื่อง “ครูที่ดีมักจะทำ 7 สิ่งนี้เวลาที่เด็ก...?” เป็นลักษณะเนื้อหาในกลุ่มของแนวทางเชิงจิตวิทยาการสอน ที่เป็นการแนะนำหรือชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติตัวของครูให้ส่งผลที่ดีต่อผู้เรียนที่มีความหลากหลาย ครูที่ต้องการสร้างวินัยในตนเองให้แก่เด็กจำเป็นต้องทำความเข้าใจพฤติกรรมของเด็ก เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติต่อเด็กได้อย่างเหมาะสม เช่น เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่

เป็นที่ยอมรับ แสดงพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับ การสอนให้เด็กแก้ไขความผิดพลาดของตนเองให้สำนึกผิดและทำการแก้ไขพฤติกรรมที่ทำลงไป เป็นต้น

ตัวอย่างสถานะที่ 2 เรื่อง “15 วิธีการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็ก LD ทำได้อย่างไร” เป็นลักษณะเนื้อหาในกลุ่มของแนวทางเชิงจิตวิทยาการสอน ที่เป็นแนวทางให้ครูได้นำไปปรับใช้กับกลุ่มเด็กพิเศษที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยนำเสนอวิธีการต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างครูกับเด็กกลุ่มพิเศษนี้ ซึ่งบางโรงเรียนจะมีครูในสาขาวิชาการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะ และสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กกลุ่มนี้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้น

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2559 : 139) ได้อธิบายถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ว่า “เด็กที่ไม่สามารถจะเรียนรู้ (Learning Disabilities L.D)” เด็กที่ไม่สามารถจะเรียนรู้เป็นคำรวมที่ใช้อธิบายความหมายของเด็กประเภทหนึ่งที่มีความยากลำบากในการเรียนรู้ เนื่องจากมีความผิดปกติทางการรับรู้ การได้ยิน การพูด การอ่าน การเขียน การใช้เหตุผล หรือการคิดคำนวณ ความผิดปกตินี้เกิดขึ้นจากตัวของเด็กเองและในบางกรณีอาจจะติดตัวไปตลอดชีวิต แต่ส่วนมากก็จะเป็นปกติได้ถ้าได้รับการรักษาให้ถูกวิธี เด็กประเภทนี้ก็จะหาย แต่ถ้าไม่ได้รับการรักษาก็อาจจะมีปัญหาตามมาหลายอย่าง เช่น การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม นอกจากนี้การไม่สามารถจะเรียนรู้ อาจเกิดขึ้นในหมู่เด็กที่มีร่างกายพิการได้

จากข้อมูลตัวอย่างข้างต้นเป็นลักษณะของบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างความรู้ความเข้าใจของครูที่มีต่อนักเรียน ซึ่งผู้เรียนอาจมีบริบทที่แตกต่างกันไปทั้งนักเรียนปกติทั่วไปและนักเรียนที่มีความบกพร่องต่าง ๆ เช่น เด็กในกลุ่มที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ครูจึงต้องมีวิธีการและความรู้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลที่ดีกับตัวเด็ก ครูควรจัดทำแผนการเรียนการสอนโดยผสมผสานการสอนแบบตัวต่อตัวไปกับการสอนแบบกลุ่มย่อย และแบบกลุ่มใหญ่ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพ และให้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างเหมาะสม หรืออาจสร้างความเข้าใจอันดีที่เกิดขึ้นระหว่างครูและเด็กนักเรียน อันนำไปสู่การพัฒนาในด้านการสอนได้ครูต้องเชื่อว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความสามารถและศักยภาพในตนเอง สามารถพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพได้ทุกคน (พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์, 2539)

3) ความรู้ความเข้าใจระหว่างพ่อแม่ / ผู้ปกครอง กับเด็กนักเรียน

เป็นการตั้งสถานะที่มีเนื้อหาสาระที่สร้างความเข้าใจให้แก่พ่อแม่หรือผู้ปกครอง กับเด็กหรือนักเรียน ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูต้องมีการสื่อสารกับผู้ปกครอง บางครั้งพ่อแม่ผู้ปกครองอาจมีความไม่เข้าใจหรือปัญหาความสัมพันธ์กับเด็ก ก่อให้เกิดอาจมีปัญหาได้ การที่ครูได้มีช่วงเวลาได้พูดคุยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครอง เช่น การประชุมผู้ปกครองของโรงเรียน ได้พูดคุยกับคุณครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น เป็นต้น เป็นการเรียนรู้ทำความเข้าใจต่อเด็กนักเรียน ซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นอีกตัวช่วยหนึ่งที่สำคัญควบคู่ไปกับคุณครู ต่อการพัฒนาของเด็กหรือนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นได้ ซึ่งพบข้อมูลจำนวน 146 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 26.25 ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ 2 กลุ่มย่อย คือ 1.การให้ความรู้ความเข้าใจทางการดูแลอบรมเลี้ยงดู และ 2.การให้ความรู้ความเข้าใจทางการพัฒนาการและพฤติกรรม ดังนี้

3.1 การให้ความรู้ความเข้าใจทางการดูแลอบรมเลี้ยงดู : เป็นการให้ข้อมูลที่ส่งเสริมการเลี้ยงดูลูกในการให้พ่อแม่ได้ปฏิบัติตนเพื่อนำไปสู่ความรักความเข้าใจที่ดีต่อกัน ลดปัญหาของความแตกต่างระหว่างวัย เด็กทุกคนต้องการความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ตั้งแต่เกิด ความอบอุ่นที่ได้รับจากครอบครัวจะเป็นกำลังใจ สนับสนุนให้ลูกกล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ที่ต้องเรียนรู้ อีกทั้งเป็นการสร้างสายใยของความผูกพันระหว่างพ่อแม่และลูกให้เกิดความไว้วางใจ กล้าเล่าสิ่งต่างๆที่กังวล ที่เป็นปัญหา ทำให้ผู้ปกครองได้รับรู้ความจริง สามารถให้คำแนะนำเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 ได้ระบุความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้การจัดการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

การจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนไม่ใช่หน้าที่เฉพาะของโรงเรียนและครูเท่านั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดในการจัดการศึกษา และสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้แก่เยาวชน นอกจากโรงเรียนและครู ยังมีกลุ่มบุคคลอีก 3 กลุ่มที่สำคัญ คือ ตัวผู้เรียนหรือนักเรียน ครอบครัวหรือพ่อแม่ผู้ปกครอง และกลุ่มชุมชนที่จะต้องร่วมมือแบบรวมพลังในการสร้างโอกาสการเรียนรู้ที่ดีให้แก่เยาวชน ครูจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เรียน และชุมชนให้เกิดการรวมพลังเพื่อพัฒนาผู้เรียน (ดวงกมล สิ้นเพ็ง , 2551)

สถานะของเพจครูนอกกรอบได้นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการเรียนสอนตามหลักการต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ดังตัวอย่าง

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

ตัวอย่างสถานะการให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านการดูแลอบรมเลี้ยงดู

ตัวอย่างสถานะที่ 1 เรื่อง “การเลี้ยงลูกด้วยวิธี กิน กอด เล่น เล่า เอื้อให้ไอคิว อีคิวเด็กไทย พุ่งกระฉูด” เป็นลักษณะเนื้อหาในกลุ่มของการสร้างความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในด้านการดูแลอบรมเลี้ยงดู มีผลการศึกษาวิจัยของการส่งเสริมการเลี้ยงลูกผ่านกิจกรรม กิน กอด เล่น เล่านิทานทั้งนิทานทั่วไปและนิทานท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ในปี 2559 พบว่ากิจกรรมนี้ ให้ผลต่อการสร้างความรู้ความผูกพันทางอารมณ์ระหว่างผู้ปกครองผู้เลี้ยงดูกับเด็กอย่างชัดเจน ซึ่งความรู้ความผูกพันทางอารมณ์นี้เป็นที่ยอมรับทั่วโลกว่าจะส่งผลต่อการเพิ่มระดับความฉลาดทางสติปัญญาหรือไอคิว และความฉลาดทางอารมณ์หรืออีคิวของเด็ก ซึ่งหากผู้ปกครองนำความรู้นี้ไปปรับใช้กับเด็กก็ย่อมจะส่งผลดีต่อตัวเด็กด้วยอย่างมาก

ตัวอย่างสถานะที่ 2 เรื่อง “เลี้ยงลูกด้วยการเล่น ต่อให้เรียนไม่เก่ง ชีวิตก็จะได้ดี” เป็นลักษณะเนื้อหาในกลุ่มของการสร้างความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในด้านการดูแลอบรมเลี้ยงดูเด็ก โดยการปลูกฝังวินัย โดยเริ่มจากเรื่องง่าย ๆ ใกล้ตัวที่พ่อแม่มาร่วมเล่น ร่วมทำกิจกรรมกับลูก รวมถึงเรื่องการเรียนรู้ที่จะต้องไม่เร่งเรื่องวิชาการ ไม่สร้างความกดดัน ที่ต้องอาศัยความตั้งใจจริงของพ่อแม่ หากทำได้ผลที่ได้รับกลับมาจะส่งผลที่ดีในชีวิตในภายภาคหน้าของตัวลูก

รายงานการศึกษาเรื่อง ระบบและกลไกการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) ได้รายงานการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน จำนวน 6 ชิ้นพบว่า มีประเด็นสำคัญ 6 ประเด็นปรากฏ ดังนี้

1. ครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของนักเรียนตั้งแต่วัยเด็กเล็กจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้นถ้านโยบายที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนกำหนดให้ครอบครัวต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ก็จะทำให้นโยบายนั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนสามารถช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน และสามารถเรียนจบชั้นสูงสุดของโรงเรียนได้
3. การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองสามารถช่วยให้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนพัฒนาขึ้นทุกด้านไม่เพียงแต่ลูกของตนเองเท่านั้น
4. พ่อแม่ผู้ปกครองที่สวมบทบาททั้ง 4 บทบาท คือ เป็นครู เป็นผู้สนับสนุน เป็นผู้พิทักษ์สิทธิ์ และเป็นผู้ตัดสินใจ สามารถช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของลูกได้อย่างดี

5. การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกและการกระตุ้นให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและควรร่วมใช้กิจกรรมอย่างหลากหลาย

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีแนวโน้มขึ้นสูงสุดเมื่อครอบครัว โรงเรียน และองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนร่วมมือกันในการพัฒนาผู้เรียน

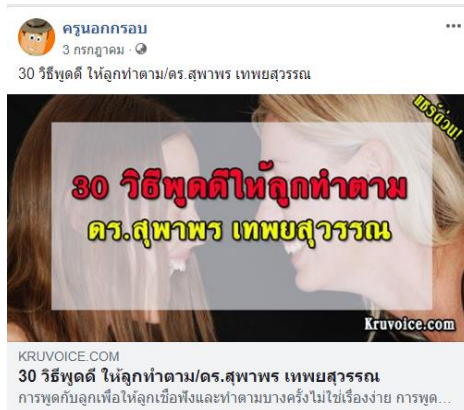
จากที่กล่าวมาแล้วจึงเห็นได้ว่า ความร่วมมือกันระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชนไม่เพียงแต่จะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนเท่านั้น แต่ยังส่งผลถึงความก้าวหน้าในการดำเนินชีวิตในอนาคตของเด็กอีกด้วย

3.2 การให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านการพัฒนาการและพฤติกรรม : เป็นการให้ข้อมูลที่พ่อแม่ผู้ปกครองสามารถนำไปส่งเสริมและปรับใช้ในชีวิตประจำวันกับลูก การใช้เวลาอยู่กับลูกให้การพูดคุยช่วยให้รับรู้ถึงความรู้สึก ความคิดสร้างสรรค์ที่ลูกจินตนาการขึ้นซึ่งก็เป็นพัฒนาการตามวัย พ่อแม่ผู้ปกครองควรประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดี เพราะเด็กมีการเจริญเติบโตที่รวดเร็วจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ผู้ปกครองจะรู้และเข้าใจ สามารถส่งเสริมพัฒนาการอย่างเหมาะสม อีกทั้งเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ผู้ปกครองต้องเข้าใจ บางครั้งอาจต้องมีความอดทน และส่งเสริมพัฒนาการของลูกในวิถีทางที่ถูกต้อง

สถานะของเพจครูนอกกรอบได้นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการเรียนสอนตามหลักการต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ดังตัวอย่าง

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

ตัวอย่างสถานะกลุ่มการให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านพัฒนาการและพฤติกรรม

ตัวอย่างสถานะที่ 1 เรื่อง “กุมารแพทย์เตือน 10 พฤติกรรมที่พ่อแม่เผลอทำให้ ลูกเสียนิสัย” เป็นลักษณะเนื้อหาในกลุ่มการให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านพัฒนาการและพฤติกรรม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของลูก ซึ่งพ่อแม่เป็นคนที่ควรต้องเป็นแบบอย่างที่ดี เพราะเด็กย่อมมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบที่มาจากคนใกล้ตัวและพ่อแม่ควรเอาใจใส่ ไม่ควรละเลย เช่น การปล่อยให้ลูกดูโทรทัศน์หรือการเล่นโทรศัพท์เป็นเวลานาน การปล่อยให้ทานขนม น้ำอัดลม เป็นประจำ การไม่ปล่อยให้ลูกเล่นกีฬา เป็นต้น พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ บางครั้งเป็นสิ่งที่พ่อแม่ละเลยไปโดยไม่รู้ตัว เพราะอาจมีปัจจัยหลาย ๆ อย่างในชีวิตที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อลูกตัวเองได้

ตัวอย่างสถานะที่ 2 เรื่อง “30 วิธีพูดดีให้ลูกทำตาม” ของ ดร.สุภาพร เทพยสุวรรณ เป็นลักษณะเนื้อหาในกลุ่มของให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านพัฒนาการและพฤติกรรม ที่จะช่วยพัฒนาในเรื่องของการพูดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีแก่ลูก เช่น ประสานสายตา ก่อนการพูด การพูดอย่างสุภาพ พูดถึงเหตุและผลที่จะตามมา พูดถึงความรู้สึกของเรากับลูก เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะส่งซึมซับส่งผลต่อพฤติกรรมของลูก การพูดกับลูกเพื่อให้ลูกเชื่อฟังและทำตามบางครั้งจึงไม่ใช่เรื่องง่ายแต่ก็มีความสำคัญมากเพราะนั่นถือเป็นต้นแบบในการสอนลูกที่จะเรียนรู้ในพูดคุยกับคนอื่น ๆ ด้วย

จากข้อมูลตัวอย่างข้างต้น มีลักษณะเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองกับเด็กนักเรียน ที่มีส่วนช่วยต่อพฤติกรรมทั้งร่างกาย ลักษณะนิสัย ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ เป็นบทความที่ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้กับบุตรหลานของตนเองได้ในช่วงที่อยู่ที่บ้าน เช่น การเลี้ยงดูที่ผลการวิจัยที่จะช่วยพัฒนาทั้งด้านความรู้ สติปัญญา และพัฒนาทางด้านอารมณ์ให้ดีขึ้นได้ อีกทั้ง

เทคนิคกลวิธีในการรับมือกับสถานการณ์ที่ส่งผลเสียต่อบุตรหลานได้ อันนำไปสู่ความรัก ความใส่ใจ และความผูกพันในครอบครัวที่มีผลต่อการช่วยพัฒนาเรียนการสอนให้ได้ดีอีกทางหนึ่งด้วยและ ประสบการณ์ในวัยเด็กมีความสำคัญต่อการพัฒนาการและการเรียนรู้ในช่วงต่อ ๆ ไปของชีวิต กิจกรรมที่พ่อแม่ทำร่วมกับเด็ก ล้วนมีส่วนช่วยให้เด็กสามารถเรียนรู้และพัฒนาไปตลอดชีวิต และมีการสรุปถึงความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยพ่อแม่ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กโดยระบุว่า “ผู้ดูแลเด็กสามารถตอบสนองความต้องการของเด็กเล็กได้ แต่ไม่สามารถแทนที่พ่อแม่ได้” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543) ซึ่งข้อความดังกล่าวนี้ แสดงถึงความสำคัญของพ่อแม่ที่เป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านและการเรียนรู้ของเด็ก

ดร.พัฒนา ชัชพงศ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บรรยายให้กับผู้ปกครอง วันที่ 23 มิถุนายน 2555 ณ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ได้กล่าวเรื่องผู้ปกครองกับการส่งเสริมพัฒนาการของลูกว่า การพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุ 5 ปีแรกของชีวิตนั้น เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง ครูหรือผู้ดูแลเด็กมีบทบาทเป็นผู้ประสานงานร่วมกับผู้ปกครอง ให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็ก และกระตุ้นให้มีการร่วมมือร่วมใจกัน ในการสนับสนุนและพัฒนาเด็กของชุมชนไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจุดมุ่งหมายของการศึกษาในวัยนี้ ระบุไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546 ว่า "เป็นการพัฒนาเด็กบนพื้นฐาน การอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็ก ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน ซึ่งจะเป็นการทำงานในลักษณะของการร่วมมือกันรับผิดชอบ หรือถือเป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องช่วยพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน

ผู้ปกครอง คือ ครูคนแรกๆ ของเด็กและเด็กๆก็ได้เรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่างที่บ้านโดยไม่ต้องได้รับอิทธิพลหรือได้รับการสอนอย่างเป็นทางการจากสถานศึกษาแต่อย่างใด ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ เมื่อเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาหรือโรงเรียนอนุบาลแล้ว การเรียนรู้จะต้องเชื่อมต่อและเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษาและครอบครัว เพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กนั้นต่อเนื่องและทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อเด็ก เพราะสามารถเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริงที่บ้านได้ด้วย บทบาทของผู้ปกครอง ได้แก่

1. เข้าใจพัฒนาการและความแตกต่างรายบุคคลของลูก : เด็กในวัยนี้มีการเจริญเติบโตที่รวดเร็วมาก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปกครองจะรู้และเข้าใจ สามารถส่งเสริมพัฒนาการอย่างเหมาะสม เพราะการเจริญเติบโตในช่วงใดช่วงหนึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเจริญเติบโตในช่วงต่อไป ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดการชะงักงัน อีกทั้งเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันที่อาจแตกต่างกัน ผู้ปกครองต้องเข้าใจ

บางครั้งอาจต้องมีความอดทนกับลูก ต้องไม่นำลูกของตนไปเปรียบเทียบกับเด็กคนอื่นในวัยเดียวกัน แต่ต้องเข้าใจ รู้ใจลูกและส่งเสริมพัฒนาการของลูกในวิถีทางที่ลูกชอบ

2. ให้ความรัก/ความอบอุ่นจากพ่อแม่ : เด็กทุกคนต้องการความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ ตั้งแต่แรกเกิด เนื่องจากเด็กมีกลไกด้านประสาทวิทยาและชีววิทยา มีโปรแกรมในสมองสามารถรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นได้ และสื่อสารความรู้สึกความต้องการภายในได้ของตนได้ ความอบอุ่นที่เด็กได้รับจากครอบครัวจะเป็นกำลังใจ สนับสนุนให้ลูกกล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ที่ต้องเรียนรู้ อีกทั้งความอบอุ่นนี้เป็นการสร้างสายใยของความผูกพันระหว่างพ่อแม่และลูกให้เกิดความไว้วางใจ กล้าเล่าสิ่งต่าง ๆ ที่กังวล ที่เป็นปัญหา ทำให้ผู้ปกครองได้รับรู้ความจริง สามารถให้คำแนะนำเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมทั้งในปัจจุบันและในภายภาคหน้า

3. การอบรมเลี้ยงดูกับบุคลิกภาพของลูก : พฤติกรรมการเลียนแบบทางกาย วาจา นั้นปรากฏชัดเจนมาก ทั้งการแต่งกาย ท่าทาง กิริยามารยาทของพ่อแม่ย่อมถ่ายทอดไปสู่ลูก การใช้ภาษาพูด และภาษาท่าทางนั้น เด็กสามารถเลียนแบบพ่อแม่ได้อย่างไม่มีผิดเพี้ยน หล่อหลอมเป็นบุคลิกภาพของลูก ผู้ปกครองสามารถทำกิจกรรมการสอนนี้ได้อย่างเป็นธรรมชาติที่บ้าน การเรียนรู้ในชีวิตประจำวันของเด็กและครอบครัวทำให้การเรียนรู้ที่มีความหมายมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อการเรียนรู้ที่สถานศึกษาและบ้านสอดคล้อง สนับสนุนซึ่งกันและกัน อีกทั้งผู้ปกครองยังสามารถจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กได้ โดยอาจจะเริ่มจากการหาสถานที่ประจำซึ่งเจียบสงบให้เด็กทำการบ้าน จัดสถานที่ในการจัดแสดงผลงานต่างๆ ของเด็ก จัดสื่อ เกม หนังสือที่เหมาะสมกับการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในวัยนี้ ให้โอกาสเด็กได้ฝึกช่วยเหลือตนเอง ฝึกทักษะ และมีส่วนร่วมช่วยรับผิดชอบงานบ้านเล็กๆ น้อยๆ ตามวัยอย่างสม่ำเสมอ เป็นการฝึกความมีวินัยให้กับเด็กอีกด้วย เรียกได้ว่า วินัยเริ่มที่บ้านและเป็นวินัยที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่นช่วยเก็บของเล่นเมื่อเลิกเล่น เก็บของเล่นเป็นที่ รับประทานอาหารเป็นที่ เป็นต้น

4. การอบรมจริยธรรมของเด็ก : การอบรมเด็กเพื่อให้เกิดพัฒนาการทางจริยธรรมนั้นต้องใช้เหตุผลที่เหมาะสมกับระดับพัฒนาการทางการรู้ของเด็ก การใช้เหตุผลที่ไม่สูงเกินระดับพัฒนาการทางการรู้ของเด็กมากมักจะประสิทธิภาพในการส่งเสริมการพัฒนาทางจริยธรรมของเด็ก การเลี้ยงดูโดยการใช้เหตุผลจะทำให้เด็กเป็นเด็กดี ไม่ก้าวร้าว รู้จักรับผิดชอบชีวิต มีพัฒนาการทางความรู้สึก ละเอียดถี่ถ้วน รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีเมตตา กรุณาแก่สัตว์เลี้ยงและผู้อื่น

5. การเสริมแรง จูงใจ และให้รางวัล สร้างความมั่นใจให้ลูก : เราพูดกันอยู่เสมอว่า คำขมนั้นไม่ต้องซื้อหา หากแต่คำชมต้องเป็นรูปธรรม บอกกล่าวว่าคุณทำอะไรดีจึงได้รับคำชม การขมนี่เป็นการแนะแนวทางให้แก่ลูกว่า สิ่งที่ทำนั้นถูกต้องและต้องทำอีกถ้าหากว่าคุณต้องการคำชม และเมื่อทำบ่อยๆพฤติกรรมนั้นก็จะเป็นนิสัย เป็นบุคลิกของเด็ก สำหรับรางวัลนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของเสมอไป ในระยะแรกอาจใช้สิ่งของเพื่อช่วยให้เด็กเห็นชัดเจน แต่ต่อมาผู้ปกครองต้องค่อย ๆ ลดสิ่งของลง คงเหลือไว้เพียงคำพูด ยิ้ม พยักหน้า ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ลูกยึดติดกับสิ่งของหรือกลายเป็นว่าจะทำดีต่อเมื่อมีสิ่งของ หากแต่การทำดีนั้นเพราะเป็นสิ่งที่ดี

6. การใช้เวลากับลูกอย่างมีคุณภาพ : เวลาที่มีคุณภาพนั้น อาจจะไม่ลอมรวมอยู่ในกิจวัตรประจำวัน ไม่จำเป็นต้องจัดขึ้นใหม่ หากแต่ผู้ปกครองให้ลูกมีส่วนร่วม อย่ารำคาญหรือคิดว่าเมื่อลูกร่วมกิจกรรมด้วยแล้วทำให้เกิดความรำคาญ เสียเวลา ขอให้ใช้การเสียเวลานั้นอย่างมีคุณค่า เพราะการทำ"งาน"ร่วมกันเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับลูก การสนทนา การพูดคุยกับลูกนั้นยังช่วยให้รับรู้ถึงความคิดความอ่านของลูก สิ่งที่คุณกลัวที่เป็นปัญหาของลูก หลายๆครั้งเรามีความรู้สึกว่าคุณพูดอะไรก็ไม่รู้ พ่อเจ้อ แต่นั่นคือความคิดสร้างสรรค์ที่ลูกจินตนาการขึ้น ซึ่งก็เป็นพัฒนาการตามวัย ความสัมพันธ์หรือสายใยนี้ จะยังคงอยู่ต่อไปและกลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะเมื่อลูกเห็นว่าพ่อแม่คือคนที่พูดคุยด้วยได้ เมื่อมีปัญหาที่ร่วมกันแก้ได้ เมื่อเด็กโตขึ้น ปัญหาที่ยังสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น ในยามที่ลูกต้องการความช่วยเหลือ พ่อแม่ก็จะเป็นคนแรกที่ลูกจะนึกถึง

7. ร่วมมือกับโรงเรียนในการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ : ความร่วมมือที่ดีของผู้ปกครองกับครูหรือผู้ดูแลเด็กนั้น จะช่วยให้การปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กให้หายไปได้อย่างง่ายดาย ครูมีประสบการณ์เพราะสอนเด็กมาหลายรุ่น อีกทั้งการปรับพฤติกรรมนั้นต้องทำอย่างสม่ำเสมอ ถ้าร่วมมือกัน ทำทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน พฤติกรรมนั้นก็หายไปอย่างรวดเร็ว

8. การร่วมมือกับการจัดกิจกรรมของโรงเรียน : กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเป็นสำคัญ ความร่วมมือของผู้ปกครองเป็นการสนับสนุนให้ลูกเห็นว่าพ่อแม่และครูมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การเรียนรู้ที่โรงเรียนและที่บ้านสอดคล้อง สนับสนุนซึ่งกันและกัน อีกทั้งผู้ปกครองยังสามารถจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กได้ นอกจากนี้การที่ผู้ปกครองไปร่วมกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่นการเป็นวิทยากร อาสาสมัคร การให้ข้อมูลของลูก การร่วมประเมินความก้าวหน้าพัฒนาการของลูก การสื่อสารจากบ้านสู่โรงเรียนทำให้เกิดการสื่อสารสองทาง ซึ่งการติดต่อสื่อสารนี้ไม่ควรเกิดขึ้นเมื่อมีเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาเท่านั้น แต่ควรได้สื่อสารให้

ครูได้รับทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้นที่บ้าน พัฒนาการของเด็ก ความสนใจของเด็ก ความรู้สึกของเด็กเกี่ยวกับ ครู โรงเรียน กิจกรรม และการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วย รวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆ เช่น แหล่งเรียนรู้ สื่อที่น่าสนใจ เป็นต้น

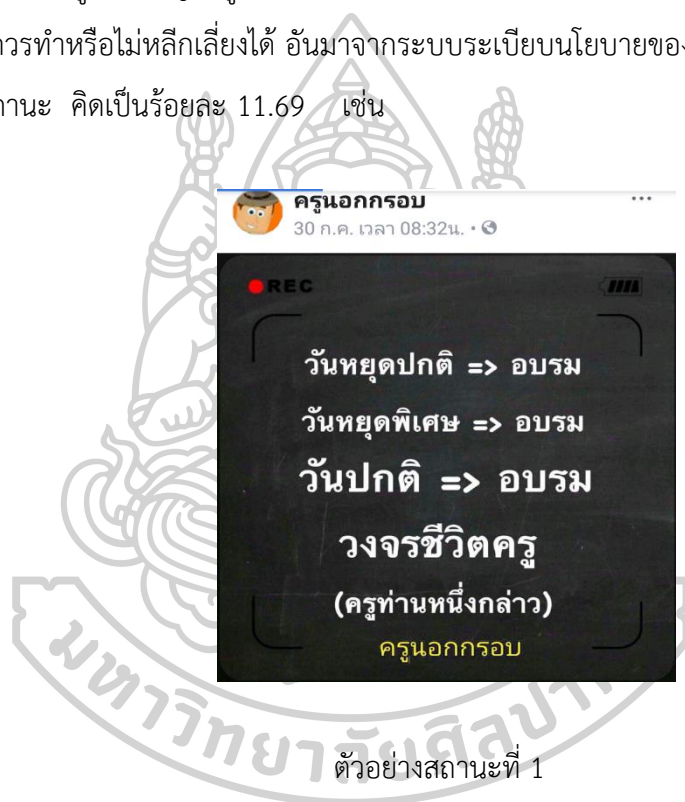
การที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็คนั้น เรียกได้ว่าผู้ปกครองเป็น "หุ้นส่วน"ของโรงเรียนในการเสริมสร้างศักยภาพของเด็กสู่คุณภาพสูงสุด มีงานวิจัยมากมายที่บ่งบอกถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างจริงจัง อย่างเช่นงานวิจัยจากมหาวิทยาลัย Rochester ใน New York และมหาวิทยาลัย Notre Dame ในเมือง Notre Dame พบว่าความสัมพันธ์ และความอบอุ่นใน ครอบครัวมีผลกับพฤติกรรมของเด็กๆ ตอนอยู่ที่โรงเรียน โดยที่มิจัยได้สำรวจความสัมพันธ์ของครอบครัวที่มีลูกอยู่ในวัยเรียนทั้งหมด 234 ครอบครัว สามารถแบ่งครอบครัวได้ 3 ประเภท คือ ครอบครัวที่อบอุ่น ครอบครัวที่ไม่อบอุ่น และครอบครัวอบอุ่นปานกลาง พบว่าเด็กๆ ที่อยู่ในครอบครัวไม่อบอุ่นจะมีพฤติกรรมก้าวร้าว และมีส่วนร่วมทำกิจกรรมกับผู้อื่นได้ยาก ที่สุดก็จะพัฒนาไปเป็นอาการกังวล และซึมเศร้า

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยอีกมากที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและผลดีต่อตัวเด็ก ด้วยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ปรากฏว่ามีผลต่อพัฒนาการและความสำเร็จด้าน การศึกษาของนักเรียนอย่างเด่นชัด อีกทั้งยังช่วยผลักดันให้โรงเรียนดำเนินงานจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดีขึ้นอีกด้วย รัฐบาลหลายประเทศ เช่น สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับ ส่งเสริม และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กอย่างจริงจังจนเรียกได้ว่า ผู้ปกครอง "เป็นหุ้นส่วน" ของสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียน

สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ปกครองและครูจะนำไปสู่ความไว้วางใจที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เต็มใจในการทำกิจกรรมร่วมกัน การอบรมเลี้ยงดูเด็กในทิศทางเดียวกัน มีเป้าหมายร่วมกันในการส่งเสริมและพัฒนา ซึ่งผู้ปกครองจะต้องเปิดใจรับข้อมูลและร่วมแก้ปัญหาไปด้วยกันกับโรงเรียน ผู้ปกครองต้องเข้าใจพื้นฐานของความเป็นครู ในขณะที่ครูก็ต้องเข้าใจหัวอกของพ่อแม่ เพราะหากเกิดความเห็นไต่ที่ขัดแย้งกันแล้ว ผลเสียจะตกอยู่กับตัวเด็กเอง ในบางกรณีคำพูดของครู อาจทำให้ผู้ปกครองเสียใจ แต่เป็นความจริงที่ต้องยอมรับและต้องเรียนรู้ไปด้วยกัน เพื่อช่วยเด็กของเราให้ผ่านพ้นปัญหาไปได้ ผู้ปกครองจึงมีบทบาทสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาควบคู่ไปด้วย

4) ชีวิตความเป็นอยู่ / ภาระหน้าที่การทำงานของครู

เป็นการตั้งสถานะที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตและภาระหน้าที่การทำงานของครู เนื้อหาส่วนนี้จะมีลักษณะรูปแบบที่เป็นข้อความอย่างเดียว และมีข้อความ + รูปภาพ เป็นลักษณะเสียดสียั่วล้อ ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2554 คำว่า “เสียดสี” หมายถึง อาการที่วาทะทบกระเทียบเหน็บแนม ส่วนคำว่า “ยั่วล้อ” หมายถึง ยุให้กำเริบ, ก่อให้เกิดความ, พุดหยอก, ล้อ ให้สมาชิกในแฟนเพจมีความรู้สึกขำขันมากกว่าการให้ความรู้สึกที่ขมขื่นกับชีวิตครู เป็นการสะท้อนความจริงที่ครูส่วนใหญ่รับรู้ร่วมกันได้ คือมีภาระงานมากกว่าการสอนเพียงอย่างเดียว แต่ก็ก็เป็นสิ่งที่ควรทำหรือไม่หลีกเลี่ยงได้ อันมาจากระบบระเบียบนโยบายของทางราชการ พบข้อมูลจำนวน 65 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 11.69 เช่น

ตัวอย่างสถานะที่ 1

ตัวอย่างสถานะที่ 1 เป็นเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นถึงภาระหน้าที่ในเรื่องของการไป “อบรม” เพื่อเพิ่มพูนความรู้หรือนำข้อมูลความรู้ที่นำมาถ่ายทอดปรับใช้กับการเรียนการสอน เป็นการนำเสนอในรูปแบบของข้อความเพียงอย่างเดียว ที่ไม่ยาวมากนักแต่เข้าใจถึงกันได้ ซึ่งครูที่มีรายชื่อการอบรมต้องปฏิบัติตามคำสั่งของหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเคร่งครัด หากไม่ไปหรือขัดต่อคำสั่ง อาจผิดวินัยได้ ต้องทำเรื่องชี้แจงถึงสาเหตุที่นั้น ๆ ตามระเบียบวินัยข้าราชการครู มาตรา 71 ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ และ มาตรา 71 วรรคสอง การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไปปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ

โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง โดยการอบรมของครุ นั้น นอกจากจะใช้เวลาในวันเวลาราชการแล้ว วันหยุดเสาร์ – อาทิตย์หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ ก็อาจมีคำสั่งไปอบรม หรือต้องไปหาสถานที่ที่มีการจัดอบรมต่าง ๆ เพื่อเก็บชั่วโมงการอบรมตามนโยบายของทางราชการ เช่น คุปองอบรมครู ทำให้ครูไม่มีเวลาที่ได้อยู่กับครอบครัวหรือไม่ได้พักผ่อนมากนัก เป็นเหมือนวงจรชีวิตครูที่ครูทุกคนจะได้สัมผัสกับช่วงเวลาของการอบรมนี้

รูปภาพที่ 3 ตัวอย่างคำสั่งการอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัดครู กทม.

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงคนอย่างเป็นระบบ เป็นการให้การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับทุกคนเช่นเดียวกับการศึกษา คนต้องพัฒนาความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก การฝึกอบรมที่ดีจะต้องสามารถทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ เกิดประโยชน์ต่อบุคคล ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความคิด การวิเคราะห์และการตัดสินใจ เพื่อการสร้างทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำการฝึกอบรมมักใช้ช่วงเวลาสั้นๆ เพื่อให้เกิดผลเร็วที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ทันที (ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์, 2540)

เนื่องจากการฝึกอบรม (Training) จะถูกนำมาใช้คู่กับการเรียนรู้ (Learning) แต่โดยความหมายนั้นจะมีความหมายที่แตกต่างกัน ผู้เข้าอบรมมีแรงจูงใจ มีส่วนร่วมในกิจกรรม และมีความต้องการอบรมจะเกิดการเรียนรู้ได้ดี ส่วนการฝึกอบรมนั้น เป็นภารกิจของผู้จัดทำหน้าที่ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2545) การอบรมเป็นเรื่องของผู้จัดหรือวิทยากร ส่วนการเรียนรู้เป็นเรื่องของผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรม การเรียนรู้ เป็นการสะสมประสบการณ์

ที่เพิ่มเติมเข้ามาตลอดชีวิตของบุคคล มีความเป็นพลวัต (Dynamic) แปรผันต่อการเรียนรู้ สามารถดำเนินไปได้ตลอดชีวิต การเรียนรู้และการฝึกอบรมจึงมีส่วนสัมพันธ์กัน การฝึกอบรมที่ดีผู้เรียนจะต้องเกิดการเรียนรู้ การฝึกอบรมสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เกิดประโยชน์ต่อบุคคล ระยะเวลาในการฝึกอบรมเป็นช่วงเวลาสั้นๆ เพื่อให้ได้ผลเร็วที่จะนำไปใช้ปฏิบัติได้ทันที

โดยสรุป การฝึกอบรมมีความสำคัญ ในฐานะที่เป็นกรรมวิธีที่สนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต การฝึกอบรมจำเป็นต้องจัดทำหลักสูตรขึ้นมา ช่วยให้ผู้เข้าอบรมเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมประสบการณ์ วิทยาการสมัยใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บุคคลต้องปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีสมรรถภาพการทำงานสูงให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องใด ๆ ต้องอบรมหาความรู้ในเรื่องนั้นโดยเฉพาะ การอบรมเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาบุคคล ชุมชน สังคม ประเทศชาติ การฝึกอบรมเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนต่อเนื่อง เกิดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะและเจตคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์สูงสุด โดยมีฐานความต้องการของผู้เข้าอบรม การอบรมมีการมุ่งใจเหมาะสมกับสภาพของผู้เข้าอบรมจะช่วยให้การฝึกอบรมบรรลุเป้าหมายได้ (เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี, 2553)

จะเห็นได้ว่าการอบรมเป็นเรื่องสำคัญของครู และมักเป็นคำสั่งที่ครูต้องปฏิบัติ ซึ่งทำให้ครูมีวันพักผ่อนน้อย หรือแทบจะไม่มี เจ้าของแฟนเพจครูนอกกรอบจึงนำภารกิจของครูที่เป็นเรื่องที่ต้องทำนี้มานำเสนอท่านองชั่วล้อ เพื่อให้ให้เรื่องเครียดของครูกลายเป็นเรื่องขบขัน

ตัวอย่างสถานะที่ 2

ตัวอย่างสถานะที่ 2 เป็นเนื้อหาสาระที่สะท้อนให้เห็นหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในฝ่ายวิชาการของโรงเรียน เป็นการนำเสนอของรูปแบบข้อความ+รูปภาพ โดยมีข้อความว่า “ปรับหลักสูตรแต่ละที่ ครูวิชาการนี้แทบจะดั่ง” พร้อมมีรูปภาพการ์ตูนคนที่กำลังนั่งพิมพ์งานอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งการปรับหลักสูตรหรือการทบทวนหลักสูตร โรงเรียนจะมีการตรวจสอบเป็นเป็นประจำทุกปีในช่วงก่อนเริ่มภาคการศึกษาใหม่ เพื่อปรับให้เข้ากับการเรียนการสอนของรายวิชาต่าง ๆ ตลอดให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการที่ครูบางคนที่มีหน้าที่อยู่ฝ่ายงานวิชาการของโรงเรียน ย่อมส่งผลกระทบต่อภาระหน้าที่งานที่เพิ่มขึ้นกว่าครูอื่น ๆ ไปด้วย

ครูจึงไม่ได้เพียงสอนหนังสือแต่อย่างเดียว แต่มีภาระหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายด้วย โดยตามระเบียบภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน 4 ฝ่าย ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้ “ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณา ดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาใน ด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณี

การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้คำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

- 1) ความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ที่จะสามารถรับผิดชอบดำเนินการตามขีดความสามารถได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) ความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะกระจายอำนาจ
- 3) ความเป็นเอกภาพด้านมาตรฐานและนโยบายด้านการศึกษา
- 4) ความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา
- 5) มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่
- 6) มุ่งให้เกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษาให้มากที่สุดเพื่อให้สถานศึกษานั้นมีความเข้มแข็งและความคล่องตัว

7) เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา

8) เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องนั้นๆ โดยตรง

โครงสร้างทั้ง 4 ฝ่าย เมื่อกระจายอำนาจลงสู่โรงเรียนแล้ว ผู้อำนวยการจะมีคำสั่งการแต่งตั้งภายในโรงเรียนให้แก่คุณครูที่ผ่านการพิจารณาได้ช่วยเข้ามาทำหน้าที่บริหารจัดการในฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานในแต่ละฝ่ายประสบผลสำเร็จและตรงตามจุดมุ่งหมายกฎหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติภาระหน้าที่ของครูจึงมีมากกว่าการสอน เพราะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนงานในโรงเรียนอีกด้วย

ตัวอย่างสถานะที่ 3

ตัวอย่างสถานะที่ 3 เป็นเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงผลที่เกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับภาระงานของครูในแต่ละวัน โดยเป็นการนำเสนอในรูปแบบของข้อความ+รูปภาพ โดยมีข้อความว่า “เคยเป็นเหมือนกันไหม? กลับมาถึงบ้านนี้สภาพนี่เลย...” และมีภาพสุนัขที่กำลังนอนฟูบลงที่พื้นประกอบข้อความให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น เป็นเนื้อหาสถานะที่สะท้อนถึงความเหน็ดเหนื่อยในภาระงานในแต่ละวันที่ครูแต่ละคนได้พบ เช่น เรื่องการสอน เรื่องเด็กนักเรียน หรือเอกสารงานต่าง ๆ ที่เข้ามาให้รับผิดชอบ เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อาจส่งผลต่อทางด้านสุขภาพครูได้ ดังที่ผู้ก่อตั้งแพนเพจแสดงทรรศนะว่า “เหมือนกลับมาจากสนามรบ” นั้นย่อมแสดงให้เห็นถึงความเหน็ดเหนื่อยที่เกิดขึ้นโดยใช้รูปสุนัขที่แม้จะมีความซุกซนโดยธรรมชาติยังคงเหนื่อยต้องเพลียกับการใช้เรี่ยวแรงในแต่ละวันได้

จากข้อมูลตัวอย่างข้างต้น มีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของครูในช่วงต่าง ๆ ที่มีภาระงานที่มากกว่าหน้าที่การสอนหนังสือเพียงอย่างเดียว บางเนื้อหาใช้เพียงข้อความเพียงอย่างเดียว

ก็ทำให้เข้าใจ และบางสถานะก็มีการใช้รูปภาพประกอบข้อความนั้น ๆ เพื่อช่วยเพิ่มความรับรู้และเข้าใจถึงความรู้สึกของครูด้วยกัน ซึ่งอาจมาจากนโยบายจากส่วนราชการที่ทำให้ครูต้องมีชีวิตที่คล้ายกัน เช่น การอบรม เพื่อพัฒนาความรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอาจกระทบต่อวันหยุดบ้าง หรืออาจจะไม่ได้สอนหนังสือบ้าง เพราะต้องออกไปอบรมยังที่ต่าง ๆ ตามคำสั่งที่ต้องปฏิบัติ หรือในช่วงก่อนเปิดภาคการศึกษาใหม่ ก็ต้องมีการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนหลักสูตร ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อภาระหน้าที่ของครูในฝ่ายต่างๆของโรงเรียนนั้น ๆ ดังนั้นเนื้อหาในส่วนนี้จึงมีลักษณะเสียดสียั่วล้อ ประชดประชันบ้างเล็กน้อยกับภาระหน้าที่งานของครูที่จำต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้ครูซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ติดตามแฟนเพจนี้ ได้คลายเครียดจากภาระหน้าที่ที่ต้องทำ เปลี่ยนมุมมองจากภาระหน้าที่ที่หนัก เป็นมุมมองที่มีอารมณ์ขัน

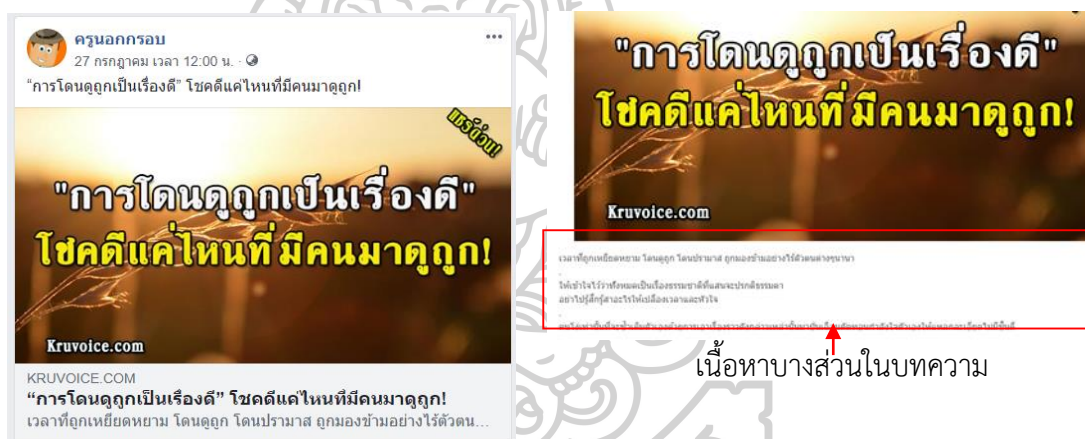
จากภาระงานที่แสดงให้เห็นถึงภาระหน้าที่อันหนักนี้มีความสอดคล้องกับ อินทรชัย พาณิชกุล ที่ให้ข้อมูลในโพสต์ทูเดย์ออนไลน์ เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2557 ในชื่อบทความเรื่อง “คุณครูจำ... เมื่อไหร่จะว่างสอนหนู” ตอนหนึ่งว่า เมื่อ 365 วันของอาชีพ “ครู” เต็มไปด้วยภาระสารพัด ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการสอนลดลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จากผลสำรวจของสวนดุสิตโพล เมื่อปี 2556 โดยเก็บข้อมูลจากครูทั่วประเทศ จำนวน 2,508 คน ระบุว่า “ปัญหาหนักอก” ที่ครูต้องเผชิญมากที่สุดอันดับหนึ่งคือ ภาระของครูมีมากเกินไป ต้องทำหลายหน้าที่ทั้งงานบริหาร งานเอกสารและงานวิชาการทำให้ไม่มีเวลาในการจัดเตรียมการเรียนการสอน สอดคล้องกับการศึกษาของโครงการติดตามสภาวะการณ์ครูรายจังหวัด (Teacher Watch) โดยสถาบันรามจิตติ พบว่าครูมีภาระสอนมากเฉลี่ย 22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทว่าหลายคนยังต้องควบสอนทั้งลูกเสือเนตรนารีแนะแนว และวิชาอื่น ๆ สูงสุดถึง 10 วิชา นอกจากนั้นยังมีงานด้านธุรการ การเงิน พัสดุ รวมถึงเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนอีกด้วย สาเหตุทั่วไปที่ครูไม่มีเวลาสอนคือ ครูมีงานพิเศษต้องทำ เช่น งานการเงิน พัสดุ วิชาการ บริหารทั่วไป กิจกรรมนักเรียน บริหารบุคคล และมีการอบรมบ่อยครั้ง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยข้าราชการครู ข้อที่ 9 มาตรา 71 ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไปปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ถือว่าเป็นการทำความผิดวินัย ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ดังนั้นเนื้อหาในเรื่องของชีวิตครูที่เกี่ยวข้องกับภาระงานต่าง ๆ ของครู จึงถูกหยิบยกขึ้นมาในรูปแบบแนวเสียดสียั่วล้อกับสภาพความเป็นจริงที่ครูได้ประสบอยู่ โดยผู้ก่อตั้งแฟนเพจได้พยายามถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ออกมาในลักษณะที่ไม่ต่อว่าหรือแครงเครียดจนเกินไปซึ่งบางครั้งอาจทำให้สมาชิก

ในแฟนเพจได้อิมยิ้มหรือผ่อนคลายความเครียดลงไปบ้าง เพราะครูส่วนใหญ่ประสบเรื่องราวเช่นนี้ คล้ายคลึงกัน เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดและความรู้สึกตลอดจนให้กำลังใจซึ่งกันได้อีกทางหนึ่งด้วย

5) ข้อคิด คติสอนใจในการดำเนินชีวิต

เป็นการตั้งสถานะที่เป็นลักษณะเนื้อหาบทความที่สำคัญในด้านต่าง ๆ ต่อการดำเนินชีวิตของครูและบุคคลทั่วไป เพราะครูก็เป็นกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญในสังคม ให้ได้รับความรู้และข้อคิด เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตของตนเอง ต่อชีวิตการทำงานของครูได้อย่างราบรื่นและจะช่วยทำให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พบข้อมูลจำนวน 68 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 12.23 เช่น

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

ตัวอย่างสถานะที่ 1

ตัวอย่างการตั้งสถานะที่ 1 เรื่อง “การโดนดูถูกเป็นเรื่องดี โขคดีแค่นั้นที่มีคนมาดูถูก!” เป็นเนื้อหาสาระที่ให้ความรู้ทั้งกับบุคคลทั่วไปในสังคม และครูก็เป็นคนธรรมดาในสังคมเช่นกันที่นำข้อคิดมาปรับใช้ได้ ซึ่งมีเนื้อหาที่กล่าวถึงเวลาที่ถูกเหยียดหยาม โดนดูถูก โดนปรามาส ถูกมองข้ามอย่างไร้ตัวตนต่าง ๆ ให้เข้าใจไว้ว่าทั้งหมดเป็นเรื่องธรรมชาติอย่าไปรู้สึกอะไรให้เปลืองเวลาและหัวใจ มีคนโง่เท่านั้นที่จะซ้ำเติมตัวเองด้วยการเอาเรื่องราวดังกล่าวเหล่านั้นมาบั่นทอนกำลังใจตัวเองแต่จงเอาคำดูถูกเหล่านั้นให้กลายเป็นแรงขับเคลื่อนผลักดันให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

ตัวอย่างสถานะที่ 2

ตัวอย่างการตั้งสถานะที่ 2 เรื่อง “อ่านให้จบก่อนที่จะไปทะเลาะกับใคร นิทานเรื่องสิงโต” เป็นเนื้อหาสาระที่ให้ข้อคิดคติสอนใจผ่านมุมมองจากนิทาน เพราะนิทานเป็นเรื่องที่เข้าถึงผู้คนได้ง่าย และเคยได้ยินมาตั้งแต่เด็ก ทุกเรื่องของนิทานมักจะมีข้อคิดสอนใจอยู่เสมอ โดยมีเนื้อหาที่กล่าวถึงการที่สิงโตตัวหนึ่งไม่ไปตอบโต้กับหมาป่า เพราะไม่เกิดประโยชน์และไร้เกียรติ เสมือนคนที่อย่าไปใส่ใจกับคนอื่นมากนัก อย่าเก็บมาใส่ใจหรือไปทะเลาะกับบุคคลที่ไม่มีประโยชน์ แต่จงเดินหน้าใช้ชีวิตอย่างมีสติต่อไป

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

ตัวอย่างสถานะที่ 3

ตัวอย่างการตั้งสถานะที่ 3 เรื่อง “5 สูตรการเรียนเก่งจากท่าน ว.วชิรเมธี” เป็นลักษณะของเนื้อหาที่ใช้พระสงฆ์ที่มีชื่อเสียงเป็นที่เคารพศรัทธามาให้โอวาทหรือข้อคิดในการนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคคลทั่วไป โดยมีเนื้อหา คือ 1. อ่านให้มากฟังให้มาก พออ่านมากฟังมากข้อมูลจะ

เยอะ เวลาเราคิดอะไรก็จะคิดได้กว้างไกล ลึกซึ้ง 2. เลือกจำสาระสำคัญ ไม่ต้องจำทั้งหมดเลือกจำเฉพาะแก่นสาร วิธีช่วยจำที่พระอาจารย์ใช้ คือขีดเส้นใต้ และปากกาเน้นสี 3. ท่องให้คล่องปาก เวลาเรียนไปแล้ว สิ่งไหนสำคัญต้องท่องจำ 4. คิดให้แจ่มแจ้งเจเนใจ จำแล้วต้องทำความเข้าใจด้วย และ5. นำมาใช้ในชีวิตประจำวันความรู้ที่เรียนมาต้องนำมาใช้จึงจะเกิดประโยชน์ เป็นคำสอนที่ดีที่คนในสังคมทุกเพศทุกวัยควรน้อมไปประพฤติปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ในชีวิต

จากข้อมูลตัวอย่างข้างต้น มีลักษณะเนื้อหาสาระที่ให้ความรู้ ข้อคิดในการดำเนินชีวิตการนำเสนอความรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตนี้ ไม่ได้เป็นประโยชน์เฉพาะครูดิตตามแพนเพจ แต่ยังสามารถเข้าถึงกับบุคคลทั่วไปที่เป็นสมาชิกในแพนเพจและยังส่งความรู้ต่อ (share) ให้กับบุคคลอื่น ๆ ได้ด้วย ซึ่งความรู้เหล่านี้จะเป็นไปในเรื่องของศีลธรรม คุณงามความดีงามหรือหลักธรรมมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อนำมาปรับใช้ จัดการกับปัญหาสิ่งต่างๆที่เข้ามาในชีวิตของตนเองได้อย่างมีสติสติ เพราะครูก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยและมีความคาดหวังของสังคมว่าต้องวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ดำรงตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 จรรยาบรรณวิชาชีพครูมี 5 ด้าน 9 ข้อ คือ

ด้านที่ 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ข้อ1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

ด้านที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ข้อ2. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

ด้านที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ข้อ3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ข้อ4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข้อ5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

ข้อ6. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

ข้อ 7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

ด้านที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ข้อ 8. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

ด้านที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ข้อ 9. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และนวลลออ แสงสุข (2556) ได้กล่าวไว้ในหนังสือจริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับครู ที่นำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาใช้กับครูในเรื่องลักษณะของครูที่ดีตามแนวพระพุทธศาสนาว่าคำสอนในพระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงครูหรือภาระหน้าที่ครู การสอน และลักษณะของครูไว้หลายแห่งหลายหมวด ส่วนที่กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีคือคำสอนเรื่อง กัลยาณมิตรธรรม 7 มีดังนี้

1. *ปิโย* มีความน่ารักด้วยการเปิดเผย เด็กรู้สึกสบายใจอบอุ่นสนิทสนม ชวนให้เข้าไปถามไปปรึกษา เป็นที่ไว้วางใจ
2. *ครุ* มีความน่าเคารพด้วยการประพฤติ สมควรแก่ฐานะเด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ เป็นที่พึ่งได้ปลอดภัย
3. *ภาวนีโย* มีความน่ายกย่องด้วยความเป็นผู้รอบรู้ ทรงภูมิปัญญาที่แท้จริง รวมทั้งปรับปรุงตนเอง เป็นที่เอาอย่าง ทำให้เด็กได้ระลึกถึง ได้เอ่ยนามด้วยความภูมิใจ
4. *วัตตวาจะ* รู้จักพูดให้เหตุผล รู้จักชี้แจงให้เข้าใจให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือนเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี
5. *วจนักขโม* อดทนต่อถ้อยคำพร้อมที่จะรับฟังคำปรึกษา ชักถามคำแนะนำข้อวิพากษ์วิจารณ์อดทนฟังได้ไม่เบื่อ ไม่ฉุนเฉียว เป็นผู้ใจกว้างเปิดใจยอมรับความคิดเห็น
6. *คัมภีรญจะกถังกัตตา* แกลงเรื่องล้าลึกได้สามารถอธิบายเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจให้เรียนรู้เรื่องราวที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป สามารถอธิบายให้ความกระจ่างได้
7. *โนจัญฐาเนนิยชเย* ไม่แนะนำในเรื่องเหลวไหลชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย เป็นแบบอย่างที่ดีเป็นตัวแบบที่ดี

จากข้อมูลข้างต้น การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตนี้ จึงมีความสอดคล้องกับเรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครูที่มีอยู่ตามกฎหมายที่มีความเกี่ยวเนื่องกันอยู่ทั้ง 9 ข้อตามพื้นฐานของ สังคมไทยที่มีในเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมสอดคล้องกับแนวปฏิบัติตามหลักคำสอนตาม หลักพุทธศาสนา เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในสังคม ครูจึงต้องนำความรู้ ข้อคิดต่าง ๆ มาจัดการกับ ความคิดตัวเองในทางสร้างสรรค์อย่างมีสติและรู้เท่าทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปก็ย่อมจะส่งผลดี ต่อพฤติกรรมของครูด้วยเช่นกัน

6) ข่าวสารความรู้ทั่วไป

เป็นการตั้งสถานะที่มีเนื้อหาเป็นความรู้เรื่องต่าง ๆ ทั่วไป ทั้งเป็นบทความหรือข่าว เพื่อให้ สมาชิกได้อ่านเพิ่มเติมความรู้หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปปรับใช้หรือเป็นแนวทาง ในการปฏิบัติตนได้ พบข้อมูลจำนวน 114 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 20.50 โดยสามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ 2 กลุ่ม คือ 1 ข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู และ 2 ข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการ เรียนการสอน

6.1 ข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู : เป็นเนื้อหาข่าวสารที่เป็นการให้ความรู้เพื่อให้ ครูได้รับทราบร่วมกัน ไม่ใช่ข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติแต่ให้เกิดความถูกต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การแต่งกาย การประดับตราเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นต้น

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

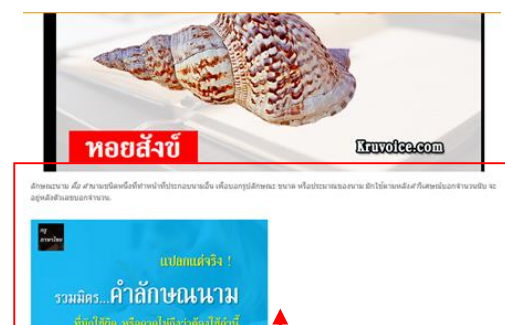

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

ตัวอย่างสถานะกลุ่มข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู

ตัวอย่างสถานะที่ 1 และ 2 เรื่อง “อินทรรูและเครื่องหมายของข้าราชการครู” และเรื่อง “การพัฒนาบุคลิกภาพของคนเป็นครู” เป็นเนื้อหาที่เป็นการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวงวิชาชีพครู ไม่ใช่เป็นข้อบังคับแต่อย่างใด แต่เป็นไปในด้านข้อมูลที่ให้ได้รับทราบโดยทั่วกันให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งความรู้ที่จะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของครู เพราะการที่ครูมีบุคลิกภาพที่ดีนั้นจะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นที่ดีให้แก่การทำงานและการพบปะผู้คน ปฏิบัติตนเองให้มีความเหมาะสมแก่หน้าที่ในการสอนนักเรียน เพราะนอกจากเด็กนักเรียนจะมองพ่อแม่เป็นแบบอย่างแล้ว ครูก็สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้อีกด้วย เช่น การแต่งกาย การพูดจา กิริยามารยาทต่าง ๆ เป็นต้น

6.2 ข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน : เป็นเนื้อหาที่ให้เกร็ดสาระความรู้เพิ่มเติมให้ครูนำไปถ่ายทอดต่อให้เด็กนักเรียนในเนื้อหาของบทเรียนได้ ซึ่งครูควรต้องมีความใส่ใจในการแสวงหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ เพื่อนำไปเสริมการเรียนรู้สู่เด็กนักเรียนได้ เช่น การใช้คำลักษณนามที่มักเขียนผิดในวิชาภาษาไทย การเขียนแผนภาพความคิด (Mind Mapping)

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

↑
เนื้อหาบางส่วนในบทความ

ตัวอย่างสถานะกลุ่มข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ตัวอย่างสถานะที่ 3 และ 4 เรื่อง “รวมฮิต 19 คำลักษณนามที่มักเขียนผิด ถ้าไม่บอกไม่รู้เลยจริง ๆ” และเรื่อง “6 ขั้นตอนในการเขียน Mind Mapping (แผนภูมิความคิด) อย่างถูกต้อง ” เนื้อหาทั้งสองนี้เป็นลักษณะข้อมูลให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ที่ครูสามารถนำไปใช้หรือเสริมความรู้และนำไปปรับใช้บูรณาการกับรายวิชาต่าง ๆ ให้แก่เด็กนักเรียนได้ เช่น คำลักษณนามในวิชาภาษาไทย หรือการเขียนแผนภูมิความคิดสรุปเรื่องในรายวิชาอื่น ๆ ก็สามารถนำขั้นตอนความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

6.3 ข่าวสารความรู้อื่น ๆ : เป็นเนื้อหาที่ให้ความรู้ไม่เฉพาะกับอาชีพครูเท่านั้น แต่เป็นการให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไปหรือสมาชิกอื่นในแฟนเพจ ซึ่งอาจเป็นเรื่องธรรมดาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้คนส่วนใหญ่

↑
เนื้อหาบางส่วนในบทความ

เนื้อหาบางส่วนในบทความ

ตัวอย่างสถานะกลุ่มข่าวสารความรู้อื่น ๆ

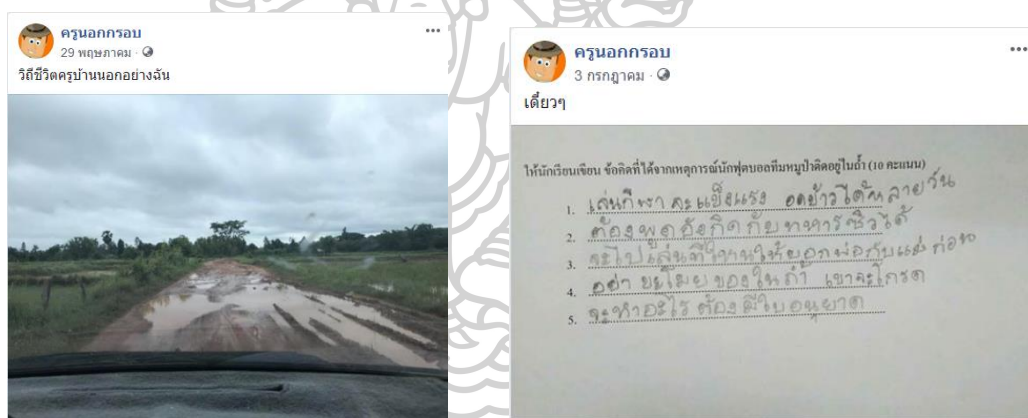
ตัวอย่างสถานะที่ 5 และ 6 เรื่อง “ผักหวานป่า ฝันรายได้เดือนละ 6 หลัก” และเรื่อง “รู้ยัง! คืมกาแพเยอะมีผลทำให้หน้าอกเล็กลง” เนื้อหาข้อมูลตัวอย่างทั้งสองสถานะนี้เป็นลักษณะข้อมูลที่เป็นข่าวสารความรู้อื่น ๆ ไม่เฉพาะแต่เพียงเป็นประโยชน์ต่อคนเป็นครู แต่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไป เป็นเกร็ดสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจวัตรหรือวิถีชีวิตของผู้คน เช่น การปลูกผักหวานป่าที่สามารถสร้างรายได้ต่อเดือนเป็นหลักแสน การคืมกาแพของผู้หญิงที่มากเกินไป 3 แก้วต่อวันส่งผลต่อหน้าอก เป็นต้น

จากข้อมูลข้างต้นเป็นการให้ข้อมูลความรู้ของเรื่องทั่วไปที่มีสาระในการเพิ่มเติมองค์ความรู้ในตัวเอง ทั้งเนื้อหาที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู เนื้อหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและเนื้อหาที่เป็นความรู้โดยทั่วไปซึ่งอาจเป็นเกร็ดความรู้ต่าง ๆ ที่อาจไม่ทราบมาก่อน หรือบอกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้เข้าใจไปในทิศทางเดียวกันอย่างถูกต้อง การพัฒนาบุคลิกภาพและมารยาทเป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องพยายามปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้เป็นที่เคารพนับถือ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการเข้าสังคม บางเนื้อหาสามารถนำไปถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนครูด้วยกันและยังสามารถนำไปใช้สอนให้แก่เด็กนักเรียนให้มีความรู้เพิ่มเติม ดังนั้นครูจึงควรมีความรอบรู้ แสวงหาความรู้ให้กับตนเอง อยู่เสมอ เข้าใจและทันเหตุการณ์ในสังคมกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

7) เรื่องส่วนตัวของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ (Admin)

เป็นการตั้งสถานะที่มีลักษณะเนื้อหาเป็นเรื่องราวชีวิตประจำวันเพื่อเป็นการบอกเล่าเรื่องราวของเจ้าของเพจเอง ที่เป็นการแบ่งปันประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตหรือการทำงาน หรือเรื่องส่วนตัวบ้าง ซึ่งอาจแฝงด้วยอารมณ์ขัน มุกตลกให้สมาชิกในแฟนเพจได้ผ่อนคลายกับความเครียดในการทำงาน ผ่านรูปภาพที่มีทรรศนะของผู้ก่อตั้งแฟนเพจประกอบ พบข้อมูลจำนวน 25 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 4.49 โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ 2 กลุ่ม คือ 1 เรื่องของผู้ก่อตั้งแฟนเพจที่เกี่ยวข้องกับอาชีพครู และ 2 เรื่องของผู้ก่อตั้งแฟนเพจที่เกี่ยวกับชีวิตทั่วไป

7.1 เรื่องของผู้ก่อตั้งแฟนเพจที่เกี่ยวข้องกับอาชีพครู : เป็นการตั้งสถานะของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ ซึ่งเป็นครูเช่นกันโดยเป็นการบอกเล่า แบ่งปันเรื่องราวที่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพครูที่ประสบมาในแต่ละวันทั้งการเดินทาง เรื่องที่ได้จากการเรียนการสอน เป็นต้น

ตัวอย่างสถานะกลุ่มเรื่องของผู้ก่อตั้งแฟนเพจที่เกี่ยวข้องกับอาชีพครู

ตัวอย่างสถานะที่ 1 และ 2 ข้างต้นเป็นสถานะรูปภาพเส้นทางการเดินทางของครูที่ทุรกันดาร พร้อมแสดงทรรศนะไว้บนภาพว่า “วิถีชีวิตครูบ้านนอกอย่างฉัน” และรูปภาพของแบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนเขียนข้อคิดที่ได้จากเหตุการณ์ที่มหมูป่าติดอยู่ในถ้ำ พร้อมแสดงทรรศนะสั้น ๆ ว่า “เดี่ยว ๆ” ตัวอย่างทั้งสองสถานะนี้จัดอยู่ในกลุ่มของเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอาชีพครูที่แสดงให้เห็นถึงความยากลำบากในการเดินทางและเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากความคิดของเด็กนักเรียนในชั้นเรียน ที่ได้นำมาแบ่งปันแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับวงวิชาชีพครูเดียวกัน

7.2 เรื่องของผู้ก่อตั้งแฟนเพจที่เกี่ยวกับชีวิตทั่วไป : เป็นการตั้งสถานะของผู้ก่อตั้งแฟนเพจที่ได้บอกเล่าความเป็นไปหรือกิจกรรมที่ได้ทำในชีวิตในด้านอื่น ๆ ให้สมาชิกในแฟนเพจได้รับรู้ในชีวิตที่นอกเหนือจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครูเป็นเสมือนบุคคลธรรมดาคนหนึ่งที่อยู่ภายใต้สังคมเดียวกัน

ตัวอย่างสถานะกลุ่มเรื่องของผู้ก่อตั้งแฟนเพจที่เกี่ยวกับชีวิตทั่วไป

ตัวอย่างสถานะที่ 3 และ 4 ข้างต้นเป็นสถานะรูปภาพของถ้วยบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปที่มีไข่ต้มพร้อมข้อความแสดงทรรศนะว่า “ตอนเป็นเด็กชอบกินมาม่ามากแต่ไม่มีเงินซื้อ พอโตขึ้นมีเงินซื้อมาแล้ว ตอนนี้นะกินทุกวันเลย ดีใจ ๆ สั้นที่เป็นจริง” และรูปภาพหมวกปักชื่อแฟนเพจครูนอกกรอบพร้อมข้อความแสดงทรรศนะเกี่ยวกับการแจกฟรีหากทำตามขั้นตอนที่แจ้งไว้ ทั้งสองตัวอย่างสถานะนี้จัดอยู่กลุ่มของเรื่องราวที่เกี่ยวกับชีวิตโดยทั่วไป ทำให้ได้เห็นถึงวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับเงินในการดำเนินชีวิต ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีรายจ่ายที่มากจำต้องกินบะหมี่สำเร็จรูปไปพลางก่อน ส่วนการที่ผู้ก่อตั้งแฟนเพจได้ตั้งสถานะแจกหมวกปักชื่อแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” เป็นเหมือนการสร้างสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกในแฟนเพจตลอดจนได้ประชาสัมพันธ์แฟนเพจให้เป็นที่รับรู้ให้เพิ่มขึ้นได้อีกทางหนึ่งด้วย

จากข้อมูลข้างต้นนั้น มีเนื้อหาการตั้งสถานะที่เป็นการบอกเล่าเรื่องราวของผู้ก่อตั้งแฟนเพจที่มาแบ่งปันเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตหรือเรื่องราวของการทำงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพครู หรือชีวิตของคนโดยทั่วไปบางเนื้อหาอาจแฝงทั้งความรู้และมุขตลกเข้าไปด้วย โดยใช้เทคโนโลยีกล้องในโทรศัพท์มือถือที่สะดวกรวดเร็วในการส่งข้อมูลสื่อสารไปยังสมาชิกในแฟนเพจ เพื่อเป็นการสร้างความเป็นมิตรไมตรี สร้างรอยยิ้มความสุข ความเข้าใจใจต่อเรื่องราวที่อาจคล้ายคลึงกันกับสมาชิกในแฟนเพจที่ส่วนใหญ่เป็นครูด้วยกัน ให้รู้สึกผ่อนคลายหายเครียดกับภาระหน้าที่ไปได้บ้าง สร้างสุขภาพจิตให้ดีขึ้นต่อกัน

ตารางที่ 5 สรุปสถิติด้านลักษณะบทบาทของเนื้อหา ตั้งแต่ พฤษภาคม ถึง กรกฎาคม 2561

เดือน	ด้านลักษณะของเนื้อหาที่ปรากฏ						
	ข้อมูล ข่าวสาร การศึกษา ของทาง ราชการ	ความรู้ ความ เข้าใจ ระหว่าง ครูกับ นักเรียน	ความรู้ ความ เข้าใจ ระหว่าง พ่อแม่ / ผู้ปกครอง กับ นักเรียน	ชีวิตความ เป็นอยู่ / ภาระหน้าที่ การทำงาน ของครู	ข้อคิด คติ สอนใจ ในการ ดำเนิน ชีวิต	ข่าวสาร ความรู้ ทั่วไป	เรื่อง ส่วนตัว ของผู้ ก่อตั้ง แฟนเพจ
พฤษภาคม	3	17	15	9	7	27	4
รวม	82						
มิถุนายน	5	55	75	18	12	42	9
รวม	216						
กรกฎาคม	6	52	56	38	49	45	12
รวม	258						
รวม	14	124	146	65	68	114	25
รวมทั้งสิ้น	556 สถานะ						

ผลการวิเคราะห์ลักษณะบทบาทเนื้อหาในการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”

ผลการวิเคราะห์ลักษณะบทบาทเนื้อหาในการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” พบว่า การตั้งสถานะโดยมีเนื้อหาทั้งหมด 7 กลุ่มเนื้อหานั้น มีเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความเข้าใจระหว่างพ่อแม่/ผู้ปกครอง กับเด็กนักเรียน พบมากที่สุดอยู่ร้อยละ 26.25 ทั้งการให้ความรู้ ความเข้าใจทางด้านการดูแลอบรมเลี้ยงดูและความเข้าใจทางด้านการพัฒนาการและพฤติกรรมของเด็ก ซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นอีกตัวช่วยหนึ่งที่สำคัญควบคู่ไปกับคุณครู ต่อการพัฒนาของเด็กหรือนักเรียน ให้ดียิ่งขึ้นได้ รองลงมา คือเนื้อหาความรู้ความเข้าใจระหว่างครูกับเด็กนักเรียน อยู่ร้อยละ 22.30 ซึ่งถือว่ามีเนื้อหาที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มแรกข้างต้น ทั้งแนวทางในทางวิชาการและแนวทางในเชิงจิตวิทยาการสอน เพราะเป็นเรื่องราวที่ครูสามารถนำไปใช้กับเด็กนักเรียนได้โดยตรง ลำดับที่ 3 คือเนื้อหาข่าวสารความรู้ทั่วไป พบอยู่ร้อยละ 20.50 เป็นการให้ข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อครูและบุคคลทั่วไป ทั้งข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และข่าวสารความรู้อื่น ๆ ลำดับที่ 4 คือเนื้อหาที่เป็นข้อคิด คติสอนใจในการดำเนินชีวิตเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อนำมาปรับใช้ จัดการกับปัญหาสิ่งต่างๆที่เข้ามาในชีวิตของคนเป็นครูได้อย่างมีสติและมีสติ เพราะครูก็เป็นคนกลุ่มหนึ่งที่อยู่ในสังคมเดียวกันกับคนทั่วไป พบร้อยละ 12.23 ลำดับที่ 5 คือ เนื้อหาชีวิตความเป็นอยู่ / ภาระหน้าที่การทำงานของครู พบจำนวนใกล้เคียงกับลำดับที่สี่ พบร้อยละ 11.69 เป็นการตั้งสถานะที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตและภาระหน้าที่การทำงานของครู ให้อารมณ์ความรู้สึกซาบซึ้งมากกว่าการให้ความรู้ที่ซึมซับกับชีวิตครู เป็นการสะท้อนความจริงที่ครูส่วนใหญ่รับรู้ร่วมกันได้ คือมีภาระงานมากกว่างานสอนเพียงอย่างเดียว แต่ก็เป็นที่ควรทำหรือไม่หลีกเลี่ยงได้ เป็นไปในลักษณะเสียตลึงล้นกับนโยบายของทางราชการ ลำดับที่ 6 คือเนื้อหาที่เป็นเรื่องส่วนตัวของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ พบร้อยละ 4.49 ซึ่งพบอยู่ไม่มากนัก เป็นการแบ่งปันประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตหรือการทำงาน ทั้งเรื่องเกี่ยวกับอาชีพครูและเรื่องเกี่ยวกับชีวิตทั่วไป บางเนื้อหาอาจแฝงทั้งความรู้และมุกตลกอยู่ด้วย และลำดับสุดท้าย คือเนื้อหาข้อมูลข่าวสารการศึกษาของทางราชการ พบอยู่เพียงร้อยละ 2.52 ซึ่งเป็นเนื้อหาข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือจากหน่วยงานของรัฐมีทั้งระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องครู ระเบียบ/กฎเกณฑ์ที่ครูต้องนำไปใช้กับผู้เรียน และประกาศ/ข่าวที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ช่วยทำให้สมาชิกแฟนเพจสามารถรู้ข่าวคราวความเคลื่อนไหวของแวดวงการศึกษาไทยในขณะนั้น

จากข้อมูลลักษณะเนื้อหาของการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ข้างต้นที่ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลในช่วงต้นเปิดภาคการศึกษาใหม่ของปี มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องทั้งกับครู เด็กนักเรียน

และพ่อแม่ผู้ปกครอง อยู่เป็นสองลำดับแรก แสดงให้เห็นว่า ในด้านการศึกษาจำเป็นต้องมีความร่วมมือกันทั้งจากโรงเรียนและจากที่บ้าน พ่อแม่ผู้ปกครองจึงเป็นตัวช่วยที่สำคัญในการร่วมพัฒนาบุตรหลานขั้นพื้นฐานให้มีความรู้ความเข้าใจตลอดจนพฤติกรรมที่ดีขึ้นได้ด้วยความรัก ความเข้าใจ ใส่ใจต่อความคิด ความรู้สึกต่อเด็กนักเรียน และสามารถร่วมมือกันกับครูเพื่อช่วยแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่พึงประสงค์ร่วมกันกับคุณครูได้ การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้ปกครองและครูจะนำไปสู่ความไว้วางใจที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เต็มใจในการทำกิจกรรมร่วมกัน การอบรมเลี้ยงดูเด็กในทิศทางเดียวกันและร่วมแก้ปัญหาไปด้วยกันกับโรงเรียน สอดคล้องกับเอกสารคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ได้กล่าวถึงบทบาทของชุมชนและผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย (กรมวิชาการ, 2546) ดังนี้

บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย

1. มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา และให้ความเห็นชอบกำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็กร่วมกับผู้สอนและเด็ก
2. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ
3. เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้
4. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น
5. อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรักความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก
6. ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง
7. เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรม นำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้
8. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็ก และในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

เป้าหมายของการทำงานร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. เด็กทุกคนในชุมชนควรได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมจากครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้การดูแลเด็กมิใช่หน้าที่ของครอบครัว และสถานศึกษาเท่านั้น แต่เป็นการดูแลร่วมกันของทุกฝ่ายในชุมชน

2. สร้างการรับรู้ให้ผู้ปกครองและชุมชนรับรู้ถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเด็กร่วมกันกับสถานศึกษา โดยเกิดจากความรู้สึกว่าเด็กคือคนของชุมชน และเด็กเหล่านี้จะเป็นผู้สืบทอดภารกิจต่าง ๆ ของชุมชนต่อไป การลงมือเตรียมเด็กให้เป็นไปตามที่ชุมชนกำหนดจุดหมายไว้ จะทำให้มองเห็นภาพอนาคตของชุมชนได้

3. สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ปกครองและชุมชนในการหาวิธีร่วมกัน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเด็กร่วมกับสถานศึกษา

4. กระตุ้นให้มีการรวมกลุ่มและร่วมมือร่วมใจกันในกลุ่มองค์กรในชุมชนเพื่อริเริ่มและสนับสนุนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาเด็กของชุมชน การรวมกลุ่มกันดังกล่าวอาจจัดอยู่ในรูปขององค์การการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ที่มีบุคลากรจากทุกฝ่ายในชุมชนเป็นกรรมการและกรรมการเหล่านั้นจะต้องมีพลังที่จะผลักดันให้เกิดกิจกรรมทางการศึกษาได้

จากข้อมูลข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญต่อผู้ปกครองและชุมชน ที่จะช่วยกันพัฒนาเด็กนักเรียนตั้งแต่ระดับเด็กเล็กที่จะเริ่มเข้าสู่ระบบการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งต้องมีความเกี่ยวเนื่องและร่วมมือกันทั้งตัวผู้เรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชนทั้งยังสอดแทรกข่าวสารความรู้ทั่วไปมาเป็นลำดับที่สาม แสดงให้เห็นว่า เป็นครูย่อมต้องมีความขยัน แสวงหาความรู้รอบตัวอยู่เสมอเป็นผู้รู้รอบ นำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายสู่ครูในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์พานิช : 2548) โดยเฉพาะการหาความรู้จากสื่อสังคมในปัจจุบันที่มีความรวดเร็วและสะดวกสบายสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับเพื่อนครูด้วยกันได้อีกด้วย และยังมีเนื้อหาต่าง ๆ ทั้งชีวิตความเป็นอยู่ของครู คติสอนใจในการดำเนินชีวิต ข่าวสารของทางราชการ ตลอดจนเรื่องราวของผู้ก่อตั้งแพนเพกก็ล้วนมีการนำเสนอความรู้ที่มีความหลากหลาย มีประโยชน์ ทำให้เป็นสิ่งที่สร้างความสนใจได้อย่างยิ่งต่อสมาชิกในแพนเพกโดยเฉพาะ “ครู” ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ยังมีความเกี่ยวเนื่องกับการใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์พร้อมให้ข้อมูลข่าวสารความรู้ในเรื่องของการสื่อสารมวลชน โดยสอดคล้องกับทฤษฎี Gatekeeper หรือทฤษฎีผู้รักษาประตูข่าว ซึ่งมีที่มาจากนักสังคมวิทยาชาวเยอรมัน ชื่อ เคิร์ต เลวิน (Kurt Lewin) โดยอธิบายว่า การสื่อสารนั้นจะต้องมีการส่งข่าวผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ และในช่องทางจะต้องมีผู้หนึ่งที่ทำหน้าที่ในการกั้นกรองข้อมูลข่าวสาร โดยมีหน้าที่จะต้องตัดสินใจว่าข่าวสารนั้นจะปล่อยให้ผ่านหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความหนักเบาที่เกิดขึ้นบริเวณหน้าประตูข่าวสารนี้ก่อนสื่อสารไปยังกลุ่มสังคม จากหนังสือทฤษฎีการสื่อสารมวลชน ของ กาญจนา แก้วเทพ (2543) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีผู้เฝ้าประตูข่าวว่า ส่วนหนึ่งของการคัดเลือกข่าว เป็นเรื่องของความต้องการขององค์กรและอีกส่วนหนึ่งคือความต้องการของผู้รับสาร

หรือผู้อ่าน ซึ่งก็ต่างกันไปในสื่อมวลชนในแต่ละประเภท ผู้ส่งสารในการสื่อสารมวลชน จึงไม่ใช่ต้นแหล่งสารโดยตรง หากแต่ทำหน้าที่เป็นผู้เข้ารหัสที่จะไปยังผู้รับสารมากกว่าลักษณะสำคัญของการส่งสารในการสื่อสารมวลชนที่แตกต่างไปจากผู้ส่งสารในการสื่อสารประเภทอื่น ๆ เป็นอย่างมากใน 3 เรื่องด้วยกัน (ระวีวรรณ ประกอบผล, 2541) คือ

1. จำนวนของผู้รับสาร ในการสื่อสารมวลชนนั้นจะมีผลผลิตสารที่มีเนื้อหาทางด้านต่าง ๆ เป็นจำนวนมากไปยังผู้รับสารซึ่งมีความต้องการและรสนิยมแตกต่างกัน ในการผลิตสารจำนวนมากอยู่ตลอดเวลา ทำให้จำนวนผู้เกี่ยวข้องกับสื่อสารมวลชนมีจำนวนมากเช่นเดียวกัน

2. ผู้ส่งสารในการทำหน้าที่ผู้เฝ้าประตู (gatekeeper) หมายถึง ในการทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งสารขององค์การสื่อสารมวลชน อันประกอบด้วย ข่าวสารข้อมูลเป็นจำนวนมากมาในแต่ละวันซึ่งอาจเป็นข่าวได้ ผู้ส่งสารในกระบวนการสื่อสารมวลชนจะทำหน้าที่เลือกเนื้อหาเรื่องราวอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือละเว้นเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อนำเสนอกับผู้รับสารต่อไป

3. การส่งสารแบบทางเดียว (one-way communication) ลักษณะสำคัญของผู้ส่งสารในการสื่อสารมวลชนคือ การส่งสารไปยังผู้รับสารจำนวนมากที่อยู่กระจัดกระจายและห่างไกลกัน

ดังนั้นผู้ก่อตั้งแฟนเพจนี้ก็เปรียบเสมือนเป็นผู้รักษาประตูข่าว (Gatekeeper) ทำหน้าที่คัดกรองข่าวหรือเลือกนำเสนอในการที่จะเผยแพร่ออกไปทางช่องทางสื่อสังคมอย่างเฟซบุ๊กสู่สมาชิกในแฟนเพจให้ได้รับข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ไปได้ต่อไป

ดังที่กล่าวมา จะพบว่าการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ในด้านของเนื้อหาที่สามารถจัดลักษณะของเนื้อหาที่อธิบายไว้ข้างต้นแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่มีความสอดคล้องกับรูปแบบการตั้งสถานะ ที่มีทั้งข้อความเพียงอย่างเดียว หรือมีรูปภาพประกอบ ซึ่งจะเห็นได้จากในส่วนของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัวของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ และเนื้อหาที่เป็นหน้าที่ภาระงานของครูที่มีค่อนข้างมากโดยเฉพาะงานเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยผู้ก่อตั้งแฟนเพจได้พยายามถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ออกมาในลักษณะที่ไม่ต่อว่าหรือเคร่งเครียดจนเกินไปซึ่งบางครั้งอาจทำให้สมาชิกในแฟนเพจได้ยิ้มหรือผ่อนคลายความเครียดลงไปบ้าง และมีการใช้รูปแบบข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยง (link) บทความ เป็นส่วนมากทั้งในเนื้อหาของข้อมูลความรู้ความเข้าใจระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครอง ความเข้าใจระหว่างครูกับนักเรียน ข่าวสารความรู้ทั่วไป ข้อคิดคติสอนใจในการดำเนินชีวิต และข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาของทางราชการ ตามลำดับ โดยใช้ชื่อหัวข้อของบทความในการชวนให้เกิดความอยากรู้ ความสนใจในเรื่องราวนั้นเพื่อให้สมาชิกได้กด (Click) เข้าไปอ่านรายละเอียดข้างในเพื่อให้เกิดความเข้าใจและได้รับความรู้เหล่านั้นอย่างครบถ้วน

จะเห็นได้ว่าผู้ก่อตั้งแฟนเพจได้อ้างอิงเนื้อหาส่วนมากมาจากเว็บไซต์ครูวอยซ์.คอม (KRUVOICE.COM) เว็บไซต์สำหรับครูไทย เพื่อการศึกษาไทย ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพครูโดยตรง ดังเนื้อหาที่เกี่ยวกับความเข้าใจระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองกับเด็กนักเรียนที่กล่าวถึงการเลี้ยงดูจากที่บ้าน แต่ก็ยังมีเรื่องของการให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการใช้ชีวิตทั่วไปในฐานะสมาชิกหนึ่งในสังคม ดังเนื้อหาที่เกี่ยวกับข้อคิดคติสอนใจในการดำเนินชีวิต อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ในการได้คลายเครียดจากภาระงานของวิชาชีพครูที่เข้าใจชีวิตที่คล้ายกัน ดังเช่น เนื้อหาของชีวิตความเป็นอยู่ / ภาระหน้าที่การทำงานของครู และเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของผู้ก่อตั้งแฟนเพจที่มีการสอดแทรกมุขตลกที่ไม่เป็นการต่อว่าหรือเปื้อนหายกับภาระงานให้ออกมาในรูปแบบที่ขำขันช่วยให้สมาชิกในแฟนเพจได้ผ่อนคลายความเครียดให้มีความสุขที่ได้แลกเปลี่ยนมุมมองความคิด ความรู้สึก ตลอดจนสามารถสร้างกำลังใจให้กับครูที่กำลังท้อได้มีแรงใจในการมุ่งมั่นที่จะพัฒนาในวงการศึกษาต่อไป

บทที่ 4

การใช้ทำเนียบภาษาในการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ”

ในยุคปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความต้องการข้อมูลข่าวสารนั้น มนุษย์มีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารในชีวิตประจำวันอย่างมากมาย ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และระดับชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไปอย่างหลากหลาย ทั้งเพื่อการค้นหาหาข้อมูลข่าวสาร เพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการประกอบธุรกิจ เพื่อการติดต่อสื่อสาร รวมทั้งเพื่อความบันเทิง เทคโนโลยีการสื่อสารแต่ละประเภทได้ถูกใช้ตามความนิยมแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะสื่อใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์เคลื่อนที่ กำลังได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นมากกว่าสื่อเก่าอื่น ๆ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ หรือภาพยนตร์ เทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ ๆ ที่ขยายตัวกว้างขวางมากขึ้นเหล่านี้เอื้อต่อการติดต่อสื่อสารที่สะดวกรวดเร็วขึ้น และส่งผลให้เกิดรูปแบบการติดต่อสื่อสารใหม่ๆ เช่น การส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail), การสนทนาในแอปพลิเคชันไลน์ (Line), การตั้งกระทู้ในกระดานข่าว (Webboard) และการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊ก (Facebook)

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2542) กล่าวว่า “ทำเนียบภาษา” เป็นคำที่หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ คิดขึ้นเพื่อใช้แทนคำภาษาอังกฤษ คำว่า *registre* หมายถึง วิชาภาษาที่แตกต่างจากวิชาภาษาอื่น ๆ โดยการใช้ เช่น ใช้ต่างกันตามหน้าที่ สถานการณ์ วัตถุประสงค์ และแวดวงวิชาชีพ ดังนั้นภาษาที่ใช้ในสถานการณ์ที่เป็นทางการก็จัดว่าเป็นทำเนียบภาษาหนึ่ง ซึ่งต่างกับทำเนียบภาษาไม่เป็นทางการ วิชาภาษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ประเภทหนึ่งคือ วิชาภาษาที่แตกต่างกันโดยลักษณะทางสังคมของผู้พูด เช่น เพศ อายุ ถิ่นที่อยู่ ชั้นทางสังคม ฯลฯ เรียกว่า “วิชาภาษาสังคม” วิชาภาษาในมิตินี้ ก็คือภาษาย่อยนั่นเอง ส่วนวิชาภาษาประเภทสอง คือ วิชาภาษาที่แตกต่างกันโดยสถานการณ์การใช้หรือหน้าที่ เช่น วิชาภาษาข่าวซึ่งมีหน้าที่เสนอข่าว วิชาภาษากฎหมายใช้ในการเขียนกฎหมาย และวิชาภาษาโฆษณาซึ่งมีหน้าที่เฉพาะคือใช้ในการโฆษณา เป็นต้น วิชาภาษาประเภทที่สองนี้รวมเรียกว่า “วิชาภาษาหน้าที่” หรือ “ทำเนียบภาษา” (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ,2542) จึงเป็นการใช้ภาษาที่แตกต่างกันตามสถานการณ์การใช้หรือหน้าที่ เช่น ชนิดของภาษาข่าวมีหน้าที่เสนอข่าว ชนิดภาษากฎหมายมีหน้าที่ใช้เขียนกฎหมาย ชนิดของภาษาโฆษณามีหน้าที่ใช้ในการโฆษณาซึ่งมีการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน

ประเภทของทำเนียบภาษา

ประเภทของทำเนียบภาษาในภาษาไทยดูเหมือนจะไม่ต่างจากในภาษาอื่นๆ มากนัก ยกเว้นในเรื่องการใช้ราชาศัพท์ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสังคมไทย ราชาศัพท์ถือเป็นทำเนียบภาษาหนึ่งของภาษาไทยและเป็นทำเนียบภาษาที่สำคัญมาก ทำเนียบภาษาอื่น ๆ ที่ควรสนใจ คือ ทำเนียบภาษาที่เกิดจากการใช้ภาษาตามสถานการณ์ เช่น ภาษาที่ใช้ในพิธีภาษาที่ใช้ในการบรรยายในชั้นเรียน ทำเนียบภาษาที่เกิดจากการใช้สื่อต่างประเภทกัน เช่น ภาษาในโทรเลข โทรสาร โทรศัพท์ ฯลฯ และ ทำเนียบภาษาที่เกิดจากวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน เช่น ภาษาโฆษณา ภาษากฎหมาย ฯลฯ

ทำเนียบภาษาที่ต่างกันตามสื่อ

ภาษาที่ใช้ในอินเทอร์เน็ต

กลุ่มคนรุ่นใหม่ (New Generation) เป็นผู้สนใจในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เมื่อมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์มาสู่สมาร์ตโฟน ชีวิตของผู้คนกลุ่มนี้ก็ยิ่งผูกติดอยู่กับโลกออนไลน์ ที่มีผู้คนจำนวนมากไม่น้อยทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น ส่งอีเมล ซื้อ-ขายสินค้า การนัดหมาย ประชาสัมพันธ์ ศึกษาค้นคว้า ชมภาพยนตร์ ฟังเพลง เล่นเกม ทำธุรกรรมทางการเงิน หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ผ่านสื่อสังคม เช่น facebook Twitter ตลอดจนสนทนาการผ่านโปรแกรม เช่น MSN, Yahoo messenger (กานต์วี ชมเชย, 2556)

การพัฒนาด้านเทคโนโลยีได้สนับสนุนให้เกิดการใช้ภาษาอินเทอร์เน็ตมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อมีโปรแกรมสนทนาที่ติดตั้ง ในสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ต ผู้ใช้สามารถทำกิจกรรมออนไลน์ต่าง ๆ ตลอดจนสนทนากับผู้อื่นขณะ ทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้โดยไม่ต้องนั่งอยู่ที่โต๊ะคอมพิวเตอร์ ในกลุ่ม “เด็ก” ส่วนหนึ่งเป็นผู้เล่นเกมออนไลน์ซึ่งเป็นโลกเสมือนจริง และมีหน้าตาต่างสนทนากับผู้เล่นคนอื่น ๆ กลุ่มเด็กจึงมีการใช้ภาษาอินเทอร์เน็ตมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะเด็กที่ติดเกมซึ่ง “...มีพฤติกรรมการใช้เวลาเล่นเกมโดยเฉลี่ย 5-6 ชั่วโมง/วัน” (จุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์, 2550)

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาษาไทยเน็ตนั้น ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลพวงโดยตรงที่เกิดจากการพัฒนาของเทคโนโลยีที่มีการสนทนาด้วยแป้นพิมพ์ และโต้ตอบกันอย่างฉับพลันทันที (นิตยา กาญจนวรรณ, 2554) เมื่อพิจารณาลักษณะเฉพาะของภาษาไทยเน็ตในงานวิจัยของ ชัชวดี ศรีลัมภ์ (2544) และ ศิริพร ปัญญาเมธีกุล (2550) สรุปได้ว่าภาษาไทยเน็ตมีลักษณะอันเป็นหลักใหญ่ 4 ได้แก่

1. การสะกดคำ

- 1.1 การตัดคำให้สั้นเพื่อการพิมพ์ที่รวดเร็ว เช่น สวัสดิ เป็น ดี / เท่าไร เป็น ไไร
- 1.2 สะกดคำเพื่อเลี่ยงคำต้องห้าม หรือเลี่ยงการตรวจจับของระบบเซ็นเซอร์คำไม่สุภาพ เช่น สัตว์ เป็น สาด / จัญไร เป็น จัน (ไร) / แม่มึง เป็น แง่มึง , มิม / เหี้ย เป็น เหี้ย,เฮี้ย, เหี้ย
- 1.3 สะกดตามการพูดของเด็ก (Baby talk) เช่น ไม่ใช่ เป็น ม่ายช่าย / รู้แล้ว เป็น ยู่แย้ว
- 1.4 สะกดตามการออกเสียง เช่น ลี เป็น ดี / เสรี เป็น เส็ด / ได้ เป็น ด้าย
- 1.5 จงใจเปลี่ยนการสะกดคำ เช่น หนู เป็น นู๋ / ให้ เป็น หี้ย / อะไร เป็น อะร้ย . ไร
- 1.6 การสะกดเลียนสำเนียงพูดของคนจีน เช่น ไม่ได้ เป็น ม่ายล่าย / มาเป็นแฟนกัน ดีกว่า เป็น มาเป็นแฟนก๊งลิเกา

2. การพิมพ์แบบพิเศษ

- 2.1 การพิมพ์ซ้ำ เพื่อแสดงความรู้ สึกที่มากเป็นพิเศษ, แสดงการลากเสียง, หรือแสดงความหมายที่มีปริมาณหรือจำนวนมาก หรือเวลานาน เช่น คิดถึงมากกก, สูงงงงงงง,
- 2.2 การพิมพ์เว้นระยะตัวอักษร เช่น โช ค ดี น ะ
- 2.3 การพิมพ์อักษรโรมันแทนภาษาไทย เพื่อหลีกเลี่ยงการพิมพ์คำไม่สุภาพ เช่น เหี้ย เป็น hia / เจี้ยว เป็น jiao
- 2.4 การพิมพ์อักษรไทยแทนภาษาอังกฤษ เช่น วัส ยั นม, วอท แอบเพ่น
- 2.5 การใช้ตัวย่อ เช่น โรงเรียน เป็น รร. , you เป็น U
- 2.6 การละคำ เพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจจับของระบบเซ็นเซอร์คำไม่สุภาพ เช่น _____ นรก (ละคำว่า สัตว์) , _____ จะเกิดซิง _____ เกิด (ละคำว่า หมา)

3. การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อแสดงอารมณ์และกิริยาอาการ เช่น อออิ / 5555 / เหอเหอ / ฮัดเซี้ยย / ครอก...พี

4. การใช้สัญลักษณ์ (Emoticons) คือการเครื่องหมายแอสกี (ASCII Arts) เช่น ยิ้ม :) / แลบลิ้น :-P / อ้าปาก :-O / ไม่ยิ้ม,ผิดหวัง :-(/ ยิ้มแถมปริ @^ ___ ^@

ในด้านลักษณะของภาษา ชัชวดี ศรลัมพ์ (2544) และศิริพร ปัญญาเมธิกุล (2550) ต่างมองว่าภาษาไทยเน็ตเป็นการรวมลักษณะของภาษาพูดและภาษาเขียนเข้าไว้ด้วยกัน ชัชวดี ศรลัมพ์ (2544) กล่าวว่า “การใช้ภาษาในห้องสนทนาทางอินเทอร์เน็ตนั้น เป็นลักษณะการใช้ภาษาที่น่าสนใจ เพราะเป็นลักษณะรวมของทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน กล่าวคือ ถ้อยความที่ใช้มีลักษณะทางภาษา

เป็นภาษาพูดแต่ส่งสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นตัวเขียน (ตัวอักษร) ด้วยการหรีพิมพ์ถ้อยความนั้นๆ ซึ่งเป็นลักษณะของภาษาเขียน”

(สุวรรณา ตั้งทิฆะรักษ์, 2551) ได้กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของภาษาในอินเทอร์เน็ตไว้ ดังนี้

1. การใช้คำที่เข้าใจในเฉพาะกลุ่มผู้ใช้ห้องสนทนา เช่น คยุเอ็ม ออนอยู่
2. การใช้ภาษาพูดเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับคู่สนทนา เช่น หัวดีดี ไปอยู่แล้วแหละ
3. การซ้ำตัวสะกดหรือเครื่องหมายวรรคตอน เพื่อเน้นอารมณ์ความรู้สึก เน้นน้ำหนักเสียง หรือเน้นย้ำความหมายของข้อความ เช่น ได้แว้วว หล่อที่สุดดดดด เป๊อๆๆๆ ฟันธง!!!
4. การตัดพยางค์ของคำและไม่ได้คู่ เพื่อประหยัดเวลาในการพิมพ์ สะดวกรวดเร็วขึ้น เช่น เซ็ง ไซ้ เซง , โทรศัพท์ ไซ้ โทสับ , เป็น ไซ้ เบง เบน , อาจารย์ ไซ้ จาร , อินเทอร์เน็ต ไซ้ เน็ต เนต
5. การเปลี่ยนแปลงการสะกดคำ เพื่อเลียนเสียงพูดของเด็กหรือการลากเสียงยาวเพื่อให้ฟังดูน่ารัก เป็นกันเอง สนุกสนาน เช่น เคยคยุกานปะคับ หน้าตาเป่งโง่ ปายก่องนะก๊าบ
6. การสะกดคำผิด ผู้ส่งสารมักตั้งใจสะกดผิด หรือสร้างภาษาที่แปลกใหม่ เป็นภาษาที่ใช้เฉพาะกลุ่มเพื่อแสดงถึงความเป็นพวกเดียวกัน เช่น ก็ ไซ้ ก้อ , เดี่ยว ไซ้ เด่ว , ไปแล้ว ไซ้ ไปแระ , ไม่รู้สิ ไซ้ มะรุติ
7. การใช้คำแทนเสียงหัวเราะที่แตกต่างจากเดิม เพื่อสร้างความสนใจและใช้ภาษาแปลกใหม่ เช่น คริคริ หุหุ อี้ อี้ เอี้ๆๆ โหะๆๆ
8. การใช้คำลงท้ายที่วัยรุ่นนิยมใช้สนทนากับคนที่คุ้นเคย ใช้ทั้งชายและหญิง เพื่อสร้างถึงความสนิทสนมและเป็นพวกเดียวกัน เช่น ซ่ายอะป่าว ไปน้อยวันอะ โลกสงบหะ อ่านไม่ออกฮ้า
9. การใช้อักษรย่อ คำย่อ หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อความสะดวกรวดเร็ว เช่น ม./มอ หมายถึง มหาวิทยาลัย , เกะ หมายถึงคาราโอเกะ , CU หมายถึง see you , IC หมายถึง I See . TTOTT หมายถึง น้ำตาไหล ร้องไห้ , ^_^ หมายถึง ยิ้ม
10. การใช้คำสแลง ในวัยรุ่นส่วนใหญ่มักใช้หรือสร้างคำใหม่ ๆ เพื่อสื่อสารกันในเฉพาะกลุ่ม เช่น ชิวชิว เด็กแว้น เด็กสก็อย แอ็บแบ้ว เป็นต้น
11. การเลียงคำไม่สุภาพโดยเปลี่ยนวิธีการสะกดคำ เช่น กู เป็น กรู , มึง เป็น มริง เมิง , ซี้ เป็น เซรี , ไ้อ์เวร เป็น อ้ายเวน , อะไรวะ เป็น อะไรพระ
12. การใช้คำภาษาอังกฤษ เพราะพิมพ์ได้เร็วกว่าภาษาไทย หรือใช้คำทับศัพท์ เพื่อแสดงถึงความทันสมัย level set MSN คลิก ชัวร์ เมล แอด ซีเรียส

จากข้อมูลตัวอย่างทั้งหมดข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในสื่อใหม่จะสร้างภาษาที่ใช้เฉพาะกลุ่ม โดยมีลักษณะแปลกใหม่ไม่เหมือนกับภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นแบบทางการ ภาษาในอินเทอร์เน็ต “เป็นภาษาที่สะท้อนความต้องการเป็นตัวของตัวเอง มีเสรีภาพ เป็นขบถต่อกฎเกณฑ์ ซึ่งสะท้อนลักษณะของวัยรุ่น ภาษาเน็ตจึงส่งสะท้อนให้เห็นสังคมไทยในยุคโลกไร้พรมแดนอย่างแท้จริง” (รินฤทัย สัจจพันธ์, 2549)

ภาษาที่เราใช้อาจแปรไปตามวิธีการสื่อสาร หนังสือด้วย ภาษาที่สื่อทางโทรศัพท์ โทรเลข โทรสาร จดหมาย หรือพูดตัวต่อตัวย่อมมีลักษณะต่างกันเพราะสื่อเป็นตัวบังคับให้ภาษาที่ใช้มีรูปลักษณะต่างกันไป งานวิจัยของศักดิ์สิทธิ์ ลิ้มกุลาคมน์ (2534) ซึ่งเปรียบเทียบภาษาโฆษณาทางโทรทัศน์และ นิตยสาร แสดงให้เห็นว่าภาษาโฆษณาแม้จะพูดเรื่องเดียวกัน คือ มุ่งโฆษณาสินค้าตัวเดียวกัน ก็ใช้ กลวิธีที่แตกต่างกันทางโทรทัศน์และนิตยสาร ลักษณะที่เด่น ในนิตยสารจะใช้คำต่างประเทศมากกว่า และใช้สแลงมากกว่าในโทรทัศน์

การพูดต่อหน้ากับพูดทางโทรศัพท์ จะใช้ลักษณะของภาษาต่างกัน การพูดทางโทรศัพท์ อาจต้องเินย่อกว่า ใช้ประโยคซ้ำมากกว่า เพราะการพูดทางโทรศัพท์ ผู้พูดไม่เห็นหน้าผู้ฟัง ใช้ภาษาท่าทางไม่ได้ จึงต้องฟังคำพูดอย่างเดียว

การเขียนจดหมายส่วนตัว เป็นการพูดโดยสื่อการเขียน ในขณะที่ลักษณะของภาษาส่วนใหญ่ยังเป็นภาษาพูด จะมีเวลาคิดมากกว่าการสนทนาปรกติ จึงมีลักษณะของภาษาเขียนตนเอง ดังจะสังเกตได้จากการมีประโยคที่ซับซ้อนมากกว่า ภาษาที่ใช้ในโทรเลข ซึ่งในปัจจุบันไม่เป็นที่ยอมรับแล้วนั้น จะมีลักษณะที่สั้น แต่กินใจความที่สุด ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของทำเนียบภาษาที่แตกต่างกันตามสื่อจดหมาย โทรทัศน์ และโทรเลข สถานการณ์คือ “คิดจะเดินทางกลับจากต่างประเทศและสื่อสารเพื่อให้พี่ชายไปรับที่สนามบิน”

จดหมาย : นิดจะเดินทางกลับวันอังคารที่ 6 ส.ค. นี้ โดยสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG 507 คงจะถึงราวๆ 4 ทุ่มครึ่ง พี่หน่อยมารับนิดด้วยนะ

โทรศัพท์ : นิดจะกลับบ้านวันอังคารนี้นะ วันที่ 6 สิงหาคม ที่จะถึงนี้แหละ สายการบินไทย อินเทอร์เน็ต TG 507 นะ พี่หน่อยว่างหรือเปล่า มารับนิดด้วยนะ อย่าลืมนะ เครื่องลงประมาณ 4 ทุ่มครึ่ง

โทรเลข : ถึงอังคารที่ 6 TG 507 รับด้วย

จะสังเกตได้ว่าภาษาที่ใช้สื่อต่างก็มีโครงสร้างของประโยคต่างกัน เช่นมีประธานของประโยคหรือไม่ ใช้คำศัพท์ต่างกัน เช่นใช้ “เดินทางกลับ” หรือ “กลับ” ใช้คำลงท้ายหรือไม่ใช้ เช่น คำว่า แหละ นะ เหล่านี้เป็นลักษณะบางประการที่แสดงให้เห็นทำเนียบภาษาที่ต่างกัน

ทำเนียบภาษาที่แปรตามสื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้ใช้ภาษาในยุคปัจจุบันมาก คือภาษาไทยเน็ต หรือ ภาษาอินเทอร์เน็ต เนื่องจากมีผลจากสื่ออินเทอร์เน็ตแพร่หลายอย่างกว้างขวาง และเป็นสื่อที่คนใช้เพิ่มขึ้นจำนวนมาก โดยเฉพาะการสื่อสารในสื่อใหม่อย่างในเฟซบุ๊กหรือในแฟนเพจต่าง ๆ ก็จะมีปรากฏภาษาอินเทอร์เน็ตอยู่อย่างแน่นอน ซึ่งจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับผู้ใช้รายบุคคล หรือกลุ่มผู้ใช้ในแฟนเพจนั้น ๆ ที่ไว้ใช้สื่อสารเพื่อ สร้างความสนิทสนมเป็นกลุ่มเดียวกัน ดังเช่นเฟซบุ๊กแฟนเพจครูนอกกรอบนี้

ทำเนียบภาษาที่ต่างกันตามวัตถุประสงค์

ทำเนียบภาษาที่ต่างกันอาจเกิดจากการใช้ภาษาด้วยวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน ทำเนียบภาษาที่เกิดจากวัตถุประสงค์ที่ต่างกันนี้อาจเรียกว่า “ภาษาเฉพาะกิจ” ก็ได้ ตัวอย่างของภาษาเฉพาะกิจ หรือ ทำเนียบภาษาตามวัตถุประสงค์ เช่น ภาษาเพื่อขอบคุณ ขอโทษ ขออภัย ทักทาย อ้อ ลม เอา ข้อมูล ฯลฯ ภาษาเฉพาะกิจที่เด่นเด่นของไทย ได้แก่ ภาษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาชักจูง ผู้ฟังให้เชื่อหรือคล้อยตาม เรียกว่า “ภาษาโฆษณา” ภาษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งข้อเท็จจริงหรือ รายงาน เหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งเรียกว่า “ภาษาข่าว” ภาษาที่ใช้เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์หรือระเบียบให้คนยึดถือ ปฏิบัติตาม ซึ่งเรียกว่า “ภาษากฎหมาย” ภาษาที่ใช้เสนอความจริงอย่างชัดเจน ไม่อ้อมค้อม ซึ่งเรียกว่า “ภาษาวิทยาศาสตร์”

ในการศึกษาการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ซึ่งเป็นแฟนเพจที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิชาชีพครูที่มีเรื่องราวที่หลากหลาย โดยผู้ก่อตั้งแฟนเพจนี้ก็ประกอบวิชาชีพครูเช่นกันดังที่กล่าวมาแล้วในบทก่อนหน้า การใช้ทักษะการสื่อสารทางภาษาโดยผ่านสื่อใหม่ ครูจึงถือว่ามิบทบาทอย่างยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงทางภาษาในสังคมที่มีผลต่อผู้ใช้งานในสื่อใหม่ โดยใช้หลักการอ้างอิงข้างต้นจากศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ซึ่งพบข้อมูลการใช้ทำเนียบภาษาตามสื่อ และ ทำเนียบภาษาตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ทำเนียบภาษาตามสื่อ

1.1 ภาษาข่าว

1.2 ภาษาอินเทอร์เน็ต

2. ทำเนียบภาษาตามวัตถุประสงค์

2.1 ภาษากฎหมาย

2.2 ภาษาวิชาการการศึกษา

2.3 ภาษาเฉพาะกิจ

1. ทำเนียบภาษาตามสื่อ

1.1 ภาษาข่าว

ภาษาข่าว เป็นภาษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งข้อเท็จจริง รายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือคำบอกกล่าว คำบอกเล่าเรื่องราวซึ่งโดยปกติมักเป็นเรื่องเกิดใหม่หรือเป็นที่สนใจ เพื่อให้คนทั่วไปได้รับข้อมูลข่าวสารที่อาจเป็นประโยชน์เป็นความรู้หรือนำไปปรับใช้ในชีวิตต่อไปได้ ตามความหมายจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 คำว่า “ข่าว” หมายถึง คำบอกเล่าเรื่องราวซึ่งโดยปกติมักเป็นเรื่องเกิดใหม่หรือเป็นที่สนใจ คำบอกกล่าว คำเล่าลือ

ในวงการการทำข่าวหรือวิชาชีพด้านวารสารศาสตร์ของสังคมไทยนั้นมีข้อจำกัด ในการนำเสนอทั้งในด้านเวลา และเนื้อที่ในการนำเสนอข่าว ดังนั้น Carl Warren (1959 , อ้างถึงใน ภาคภูมิ วรรณภา (2555) จึงได้อธิบายว่า การเขียนข่าวของสื่อสิ่งพิมพ์จึงมีการใช้ภาษาและการลำดับเรื่องที่เป็น เฉพาะของสื่อสิ่งพิมพ์เอง คือ การใช้ภาษาในการเขียนข่าวที่มีความหมายคลุมเครือ สามารถตีความหมายได้หลายแง่มุม เพื่อเรียกร้องความสนใจ ผู้อ่าน หรือใช้การเขียนที่สั้น กระชับ ภาษาสแลง อักษรย่อ คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ รวมทั้งการใช้สำนวนโลดโผน ส่วนรูปแบบในการเขียนข่าวหรือที่เรียกว่า “โครงสร้างข่าว” ภาคภูมิ วรรณภา (2555) ได้อธิบายว่า ผู้สื่อข่าวนิยมใช้คือ โครงสร้างแบบพีรามิดหัวกลับ (Inverted pyramid) ซึ่งเป็นรูปแบบที่เสนอข้อมูลตามลำดับความสำคัญโดยข้อมูลที่สำคัญที่สุด (climax) จะถูกนำเสนอไว้ในส่วนแรก ๆ

ทั้งนี้ ข่าวมีรูปแบบการเขียนที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งผู้เขียนต้องยึดหลักปฏิบัติตาม กฎเกณฑ์และรูปแบบที่กำหนดไว้ เมื่อได้ข้อมูลนำมาเขียนข่าว ในการเขียนข่าวที่เป็นสากลนิยม มักจะแบ่งข่าวเป็นส่วนๆ ได้แก่ พาดหัวข่าว ความนำ(หรือบรรณานำหรือโปรยข่าว) ส่วนเชื่อม และเนื้อข่าว หรือเนื้อเรื่องที่ เป็นรายละเอียดของข่าว อย่างไรก็ตาม มิได้หมายความว่า ข่าวทุกข่าวจะต้องประกอบด้วยโครงสร้างข่าวดังกล่าวอย่างครบถ้วน แต่ขึ้นอยู่กับว่าข่าวนั้น จะเป็นข่าวสั้นหรือข่าวยาว ข่าวสั้น คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระไม่มาก สามารถเขียนให้จบ ได้ในย่อหน้าเดียว (พิมมาน แจ่มจรัส, 2556) และข่าวยาว คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระ ค่อนข้างมาก อาจมีหลายประเด็น เวล่านำเสนอจะแบ่งเป็นหลายย่อหน้า แต่ที่เรียกว่า

ข่าวยาว ไม่ได้หมายความว่าข่าวนั้น ๆ จะต้องมีความยาวมากมาย เพียงแต่เป็นข่าวที่มีเนื้อหาสาระที่ต้องนำเสนอเป็นขั้นตอนเพื่อสะดวกในการอ่านและทำความเข้าใจ เท่านั้น ก็ถือว่าเป็น ข่าวยาว (สุนันทา แยมทัฬ, 2559)

การใช้ภาษาข่าวในหนังสือพิมพ์

1. การใช้ภาษาพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ มีดังนี้

1.1 การใช้คำตัดสั้นหรือกร่อนคำ ด้วยข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่ คือความกว้างยาวของคอลัมน์ข่าว ทำให้การใช้คำพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ต้องตัดให้สั้นหรือย่อลงเพื่อกระชับคำให้พิมพ์ลงในเนื้อที่ที่จำกัดได้ เช่น หนุน ไซ้แทน สนับสนุน ยัน ไซ้แทน ยืนยัน มะกัน ไซ้แทน สหรัฐอเมริกา

1.2 การละประธานของประโยค การพาดหัวข่าวนิยมเขียนประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำกริยา เพื่อบอกผู้อ่านว่าเกิดอะไรขึ้น ละประธานของประโยคในฐานที่เข้าใจได้ โดยเฉพาะเมื่อความสำคัญของเรื่องที่เป็นข่าวไม่ได้อยู่ที่ประธานของประโยค เพื่อให้ผู้อ่านอ่านรายละเอียด ในความนำหรือเนื้อเรื่องของข่าวต่อไป

1.3 การละเว้นคำเชื่อม คำสันธาน หรือส่วนที่ขยายประโยค นอกจากการละประธานของประโยคแล้ว พาดหัวข่าวมักจะใช้ประโยคเดี่ยวมากกว่าประโยคซ้อน การใช้ภาษาจึงหลีกเลี่ยงคำเชื่อม และส่วนขยายประโยคที่ไม่จำเป็น เช่น คำว่า “อีกทั้ง” “ซึ่ง” “กับ” “ต่อ” เป็นต้น แต่ทั้งนี้ส่วนที่ละไว้ต้องไม่ทำให้ประโยคเหล่านี้มีความหมายผิดเพี้ยนไป

1.4 การใช้คำสแลง คำเฉพาะสมัย หรือคำที่สร้างภาพลักษณ์เกินจริง พาดหัวข่าวต้องดึงดูดความสนใจคนอ่านร่วมสมัย ดังนั้นภาษาที่ใช้จึงเป็นคำที่อยู่ในกระแสความนิยม มีสีสัน เกินจริง คำสแลง หรือภาษาเฉพาะสมัยในรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นภาษาสนทนา หรือคำแสดงภาพพจน์ รวมทั้งสร้างคำใหม่ ๆ ขึ้นมาใช้ เช่น วยจีบ ซึ่งหมายถึงวัยรุ่น สาวอยากอ้ม ซึ่งหมายถึงผู้หญิง ที่ต้องการมีหน้าอกใหญ่ขึ้น วิต หรือ ชวด ซึ่งหมายถึงพลาดเป้าหมายหรือไม่ได้ในสิ่งที่คาดหวังไว้ เป็นต้น

1.5 การใช้ฉายาหรือชื่อเล่นของบุคคล เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสีสันให้พาดหัวข่าว เพื่อดึงดูดความสนใจคนอ่าน ชื่อเล่นของบุคคลหรือฉายาที่ตั้งให้ใหม่นั้นมักสั้นกว่าชื่อจริง ทำให้พาดหัวข่าวกระชับและสั้นลง สามารถพิมพ์ลงในคอลัมน์ที่มีความกว้างยาวจำกัดได้ แต่ทั้งนี้มักเป็นชื่อเรียกหรือฉายาที่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปเพื่อไม่ให้ผู้อ่านสับสน

2. การใช้ภาษาความนำข่าวหนังสือพิมพ์

ลักษณะการใช้ภาษาในความนำข่าวจะแตกต่างจากพาดหัวข่าวดังนี้

2.1 การใช้ประโยคสมบูรณ์แบบสั้น กระชับ ได้ใจความ ความนำข่าวที่ดีไม่ควรยืดเยื้อเกินไป และไม่จำเป็นต้องเขียนรายละเอียดทั้งหมดในย่อหน้าเดียวก็ได้ แต่ควรเน้นประเด็นสำคัญ ที่ผู้อ่านอยากรู้มากที่สุดเป็นหลัก นอกจากนี้การใช้ประโยคสั้นกระชับ มีผลทำให้การใช้คำตัดสั้น คำย่อ หรือการกร่อนคำ ในความนำข่าวจะไม่ละประธานของประโยค คำเชื่อม หรือส่วนขยายต่าง ๆ เพราะไม่มีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนบรรทัดและความกว้างยาวของคอลัมน์ ดังนั้นการเขียนความนำส่วนใหญ่ จึงมักเขียนในรูปประโยคที่สมบูรณ์

2.2 การใช้คำแสดงภาพลักษณ์ และภาษาเฉพาะสมัย ความนำข่าวมีจุดประสงค์ดึงดูดความสนใจของคนอ่านให้อยากติดตามข่าวอย่างต่อเนื่องจนจบ ดังนั้นจึงใช้ภาษาแสดงภาพลักษณ์ หรือให้สีสันเกินจริง ตลอดจนคำสแลงหรือภาษาเฉพาะ สมัยสอดแทรกไว้คล้ายในพาดหัวข่าว และมักพบในข่าวเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่มีความเคลื่อนไหว มุ่งเร้าอารมณ์ผู้อ่าน เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวสงคราม เป็นต้น

2.3 การใช้ฉายาหรือชื่อเล่นของบุคคล เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน จึงมีการใช้ฉายาหรือชื่อเล่นบุคคลที่เป็นข่าวเหมือนกับที่ใช้ในพาดหัว แต่หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ มักจะใช้ภาษา ลักษณะนี้ ในความนำข่าวน้อยกว่าโดยเฉพาะข่าวหนัก อาทิ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ หรือข่าวสิ่งแวดล้อม จะมีการใช้ฉายาหรือชื่อเล่นของบุคคลในข่าวน้อยกว่าเมื่อเทียบกับข่าวสังคม ข่าวกีฬา และข่าวบันเทิงที่เป็นข่าวเบา

2.4 การใช้ภาษาสนทนา โดยทั่วไปภาษาข่าวมักเป็นภาษากึ่งทางการหรือกึ่งแบบแผน แต่อาจใช้ภาษาสนทนา หรือภาษาพูดแทนภาษาเขียน ส่วนใหญ่มักพบในความนำข่าวที่หยิบยกคำพูดของบุคคลที่ตกเป็นข่าวมาเขียนเป็นความนำ เพื่อสะท้อนอารมณ์ของเรื่อง หรือแสดงความรู้สึกของบุคคลที่เป็นข่าวได้

อวยพร พานิช (2528) กล่าวว่า พาดหัวข่าวเป็นข้อความส่วนที่สำคัญที่สุดของข่าว เป็นจุดเด่น หรือสาระสำคัญของข่าวทั้งหมด

การตั้งสถานะของแฟนเพจครูนอกกรอบได้มีการนำเสนอการใช้ภาษาข่าวที่เป็นประโยชน์ พบข้อมูลการใช้จำนวน 170 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 30.5 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างสถานะที่ 1

จากข้อมูลสถานะข้างต้นเรื่อง “เด็กไทยเรียนหนักที่สุดในโลก” เป็นการใช้ภาษาข่าวที่เป็นลักษณะของการพาดหัวข่าว ให้ผู้อ่านเกิดความสนใจใคร่รู้ ซึ่งได้ข้อมูลมาจากข่าวเดลินิวส์ออนไลน์ ฉบับวันพุธที่ 23 เมษายน พ.ศ.2557 โดย ดร.ปรีชา เมธาวิสรภาคย์ ผอ.สำนักวิจัยเอแบคโพล สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ เปิดเผยว่า เอแบคโพล ร่วมกับ สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ทำการสำรวจเรื่อง เด็กและเยาวชนไทยอยากเห็นอะไรที่เปลี่ยนแปลงจากการศึกษาไทย โดยสำรวจเด็กและเยาวชนอายุ 14-18 ปี ใน 17 จังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 4,255 คน ระหว่างวันที่ 1-15 เม.ย.2557 ผลปรากฏว่า ร้อยละ 58.9 เห็นว่าโอกาสและมาตรฐานทางการศึกษาของไทยไม่เท่าเทียมกัน ร้อยละ 58.7 เห็นว่าเด็กไทยเรียนหนักมากที่สุดในโลก แต่ไม่สามารถนำความรู้ในห้องเรียนไปประยุกต์ใช้ได้ ร้อยละ 54.8 เด็กไทยไม่ได้เรียนในสิ่งที่อยากเรียน ร้อยละ 53.1 เห็นว่าการเรียนการสอนเริ่มต้นจากความรู้ในหนังสือและจบลงที่ข้อสอบ ร้อยละ 30.7 ระบุว่าความรู้ที่ใช้สอบได้จากการเรียนกวดวิชา ร้อยละ 25.0 อยากถามครูเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู เช่น ทำไมครูไม่หาวิธีการสอนที่สนุก และไม่น่าเบื่อ, ทำไมสอนต้องอ่านตามหนังสือ ทำไมสอนในห้องเรียนไม่รู้เรื่อง แต่สอนพิเศษรู้เรื่อง เป็นต้น

ตัวอย่างสถานะที่ 2

จากข้อมูลสถานะที่ 2 เจ้าของแฟนเพจได้ยกคำพูดหัวข่าวนำมาใช้ประกอบการตั้งสถานะของตน เรื่อง “อังกฤษเด็กไทยป่วยไฮเปอร์ สมาธิสั้น มีมากกว่า 4.2 แสนคน” เป็นลักษณะการใช้ภาษาเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ เป็นการพูดหัวข่าวใหญ่ มีการใช้คำว่า “อิง” ที่แปลว่า นั่งอั้นอยู่ นั่งพูดไม่ออก มาใช้แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของข่าว โดยใช้ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันอังคารที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2560 ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับเด็กที่มีอายุน้อยกว่า 2 ปี คุณพ่อคุณแม่อย่าพยายามให้ลูกดูโทรทัศน์ หรือเล่นกับหน้าจอแท็บเล็ตมากเกินไป หลายคนที่ไม่ค่อยมีเวลาดูแลลูก ๆ พอเห็นลูกร้องไห้ หรืออยู่นิ่งๆ ก็จะให้แท็บเล็ตเข้ามือนู่น หรือเปิดการ์ตูนให้ดู ลูกจึงหยุดร้อง หรืออยู่นิ่งขึ้น ซึ่งที่จริงแล้วเป็นวิธีการที่ไม่ถูกต้อง ควรสนับสนุนให้เด็กไทยเล่นกับเพื่อน เพราะนอกจากจะได้ความสนุกแล้ว มันยังแฝงเรื่องทักษะทางสังคมต่าง ๆ

ตัวอย่างสถานะที่ 3

จากข้อมูลสถานะที่ 3 เรื่อง “พบแล้ว ! ปลอดภัย 13 นักเตะหมูป่า” เป็นลักษณะการใช้ภาษาข่าวที่ใช้คำที่สั้น กระชับรัดชัดเจน และเข้าใจได้ทันทีเน้นประเด็นสำคัญที่ผู้อ่านอยากรู้มากที่สุดเป็นหลัก ในเหตุการณ์ที่ทีมฟุตบอลหมูป่าได้เข้าไปติดในถ้ำหลวง จังหวัดเชียงราย และไม่สามารถออกมาได้เป็นเวลาหลายวัน จนเป็นข่าวโด่งดังและเป็นที่สนใจแก่คนทั่วโลกในขณะนั้น นอกจากนี้การใช้ประโยคสั้นกระชับ มีผลทำให้การใช้คำตัดสั้น เช่นคำว่า พบแล้ว / ปลอดภัย ซึ่งเป็นคำสั้น ๆ ให้ความหมายได้เข้าใจทันที สื่อให้เห็นถึงความรู้สึกที่ติดใจต่อผู้ที่ติดตามข่าว มีการใช้คำที่เป็นลักษณะของคำเรียกที่ใช้เป็นฉายา คือคำว่า “13 นักเตะหมูป่า” ซึ่งหมายถึง นักฟุตบอลทั้ง 13 คนของทีมหมูป่าอะแคดามี เป็นการใช้ภาษาภายใต้บริบทข่าวที่เป็นที่สนใจร่วมกันในเวลานั้น เพื่อการส่งสารที่รวดเร็วและเข้าใจได้ง่าย

จากที่กล่าวมาข้างต้นการนำเสนอการตั้งสถานะในการนำเสนอข่าวโดยใช้ภาษาข่าว ที่มีความใช้คำที่สั้นกระชับ รัดชัดเจน กระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน เช่นการใช้การพาดหัวข่าวที่มีขนาดของตัวอักษรที่ใหญ่และสะดุดตาผู้อ่าน การใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกต่อข่าวนั้นในส่วนของภาษาที่ใช้ในการเขียนข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์มีลักษณะที่มุ่งเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านและข้อจำกัดทางด้านเวลา จึงทำให้ผู้เขียนข่าวไม่เคร่งครัด ในเรื่องของการเลือกใช้คำหรือแบบแผนของประโยค รวมทั้งมิได้คำนึงถึงความเหมาะสมของ ความหมายในภาษา จึงทำให้ภาษาในการเขียนข่าวของหนังสือพิมพ์แตกต่างไปจาก ภาษามาตรฐาน เนื่องจากภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาที่มีลักษณะสมบูรณ์ในด้านการ เลือกใช้คำและโครงสร้างของประโยค ซึ่งถูกหลักไวยากรณ์ของภาษาไทย มีความชัดเจน สละสลวย สุภาพ (มาลี บุญศิริพันธ์, 2556)

1.2 ภาษาอินเทอร์เน็ต

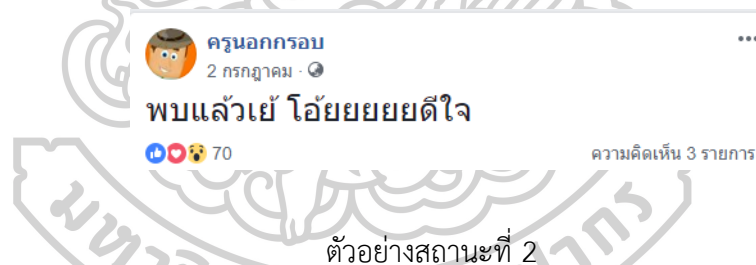
ภาษาอินเทอร์เน็ต หรือ ภาษาไทยเน็ต เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ผ่านสื่อสังคมการพัฒนาด้านเทคโนโลยีได้สนับสนุนให้เกิดการใช้ “ภาษาไทยเน็ต” มากขึ้น เพื่อการพิมพ์ที่สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น สร้างความสนิมสนมเป็นกันเองในกลุ่มเฉพาะเดียวกัน โดยมีลักษณะเฉพาะหลายลักษณะดังที่กล่าวมาก่อนแล้วข้างต้น การตั้งสถานะของแฟนเพจครุ่นอกกรอบได้มีการนำเสนอการใช้ภาษาอินเทอร์เน็ตที่เป็นประโยชน์อยู่ไม่มาก พบข้อมูลการใช้จำนวน 8 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 1.4 ดังตัวอย่าง

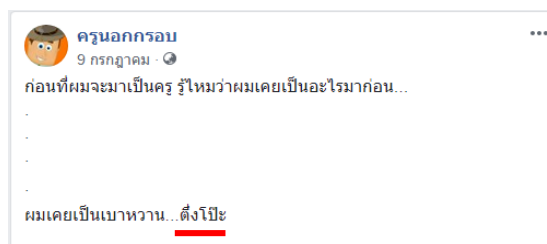
ตัวอย่างสถานะที่ 1

จากตัวอย่างสถานะที่ 1 เป็นลักษณะของของภาษาอินเทอร์เน็ตหรือภาษาไทยเน็ตที่ปรากฏลักษณะของการเปลี่ยนแปลงการสะกดคำ คือคำว่า “ลาก่อย” คือ “ลาก่อน” ให้ฟังดูน่ารักสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยเบื้องต้นอาจเป็นเรื่องของกริยาพิมพ์ผิด เพราะแป้นพิมพ์อักษร น กับ ย อยู่ใกล้กัน ด้วยการพิมพ์ที่ต้องการความรวดเร็วของการสื่อสาร จึงอาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้ ต่อมาจึงใช้ ลว ก่อย แทน ลาก่อน เพราะให้เสียงที่สื่ออารมณ์ได้ เนื่องจากใกล้เคียงกับเสียง กร่อย ที่มีความหมายว่า หมดสนุก และยังปรากฏลักษณะของการใช้สัญลักษณ์ หรือสัญลักษณ์ ^ ^ เพื่อใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้ก่อตั้งเพจว่ามีความรู้สึกยิ้มแย้มมีความสุข เพื่อลดการพิมพ์ตัวอักษรเกิดความรวดเร็วในการสื่อสารและสมาชิกในกลุ่มเกิดความเข้าใจร่วมกัน

ตัวอย่างสถานะที่ 2

จากตัวอย่างสถานะที่ 2 เป็นลักษณะการใช้ภาษาอินเทอร์เน็ตอีกรูปแบบหนึ่งที่เป็นลักษณะที่เห็นได้ชัด นั่นก็คือ การซ้ำตัวสะกด เพื่อเน้นอารมณ์ความรู้สึก เน้นน้ำหนักเสียง หรือลากเสียงยาวเพื่อเน้นย้ำความหมายของข้อความ คือการใช้คำว่า “โอ้ยยยยดีใจ” ที่แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้ก่อตั้งเพจว่ามีความดีใจเป็นอย่างมาก ซึ่งในบริบทสถานะนี้ เป็นเรื่องราวที่สอดคล้องกับเรื่องราวที่เป็นข่าวอยู่ในช่วงเวลานั้น คือ ทีมฟุตบอลเยาวชนทีมหมู่บ้านเข้าไปติดอยู่ในถ้ำหลวง ขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงรายอยู่หลายวัน ต้องระดมผู้ช่วยเหลือมาทั่วโลก เพื่อลุ่นให้พบเจอตัวและนำออกมาอย่างปลอดภัย หลังจากค้นหาอยู่หลายวันก็ได้พบและช่วยเหลือออกมา ทำให้ผู้ก่อตั้งเพจได้พิมพ์สถานะ “โอ้ยยยยดีใจ” นี้เพื่อต้องการแสดงถึงความดีใจ โลงใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นนั่นเอง

ตัวอย่างสถานะที่ 3

จากตัวอย่างสถานะที่ 3 ข้างต้น เป็นลักษณะของภาษาอินเทอร์เน็ตอีกลักษณะหนึ่ง คือ การใช้คำว่า “ตังโปะ” เป็นลักษณะของการเลียนเสียงธรรมชาติ ซึ่งมาจากเสียงดนตรี ก็คือ กลองชุด ที่เกิดมาจากเสียงกลองที่มาจากการเล่นมุกตลกบนเวทีของคณะตลก เมื่อเล่นมุกที่ตลกหรือเรียกเสียงหัวเราะจากคนดูคนฟังแล้วก็จะมียเสียงกลองรับ ดัง *ตะลิ่งตังโปะ* หรือ *ตังโปะ* เมื่อผู้ก่อตั้งแฟนเพจเอามาใช้ในบริบทสถานะที่ว่า “ก่อนที่จะมาเป็นครู ผมเคยเป็นเบาหวาน ตังโปะ” ซึ่งนอกจากเป็นลักษณะของการเลียนเสียงรับของกลองชุดแล้วยังเป็นการแทรกมุกตลกให้รู้สึกขำขันและให้สมาชิกในแฟนเพจได้มีอารมณ์ขันตามไปด้วย

จากที่กล่าวมาในกลุ่มทำเนียบภาษาตามสื่อ จะมีลักษณะการสื่อสารที่มีทั้งการใช้ภาษาข่าว ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งข้อเท็จจริง รายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือคำบอกกล่าว คำบอกเล่าเรื่องราว ซึ่งโดยปกติมักเป็นเรื่องเกิดใหม่หรือเป็นที่สนใจ เพื่อให้คนทั่วไปได้รับข้อมูลข่าวสารที่อาจเป็นประโยชน์เป็นความรู้หรือนำไปปรับใช้ในชีวิต และการสื่อสารที่มีการใช้ภาษาอินเทอร์เน็ต หรือภาษาไทยเน็ต ที่มีลักษณะเฉพาะที่เกิดจากสื่อใหม่ โดยมีลักษณะของการใช้คำที่ต่างไปจากภาษาไทยมาตรฐาน เพื่อใช้พิมพ์ติดต่อสื่อสารเพื่อความรวดเร็ว สร้างความสนิทสนมเป็นกันเองในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งจะแตกต่างกับภาษาข่าว ที่ต้องการบอกอย่างตรงไปตรงมาเน้นเนื้อหาสาระแต่ภาษาไทยเน็ตนั้นจะเน้นลักษณะของการสื่อสารแบบเป็นกันเอง สื่ออารมณ์ผ่านตัวอักษรได้มากกว่าภาษาข่าว จากข้อมูลการใช้ภาษาอินเทอร์เน็ตในแฟนเพจนี้มักจะมีการใช้ที่น้อย เพราะเนื่องจากเป็นแฟนเพจที่เป็นกลุ่มเฉพาะของครู จึงต้องมีการใช้คำที่สุภาพและถูกต้องเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย

2. ทำเนียบภาษาตามวัตถุประสงค์

2.1 ภาษากฎหมาย

ภาษากฎหมาย เป็นภาษาที่ใช้เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์หรือระเบียบให้คนยึดถือปฏิบัติตาม หรืออาจเป็นกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่หน่วยงานทางราชการเป็นคนออกคำสั่งมาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับทราบหรือนำไปประพฤติปฏิบัติให้เกิดประโยชน์และถูกต้อง

ภาษากฎหมายของไทยจึงเป็นทำเนียบภาษาที่เด่นมาก ใช้ในการเขียนกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา กฎหมายพาณิชย์ พระราชบัญญัติ กฎระเบียบต่างๆ ตลอดจนรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้เอกสารประเภททะเบียนสมรส สัญญาข้อตกลง ใบหย่า พินัยกรรม โฉนดที่ดิน สิทธิบัตร ทะเบียนการค้า คำให้การหมายศาล ฯลฯ ก็ใช้ภาษากฎหมายทั้งสิ้น ภาษากฎหมายมีลักษณะเฉพาะทั้งด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ คำศัพท์เฉพาะบางคำก็ ดูเหมือนคำธรรมดา แต่มีความหมายพิเศษ เช่น ผู้เยาว์ มิได้หมายความว่า “ผู้อยู่น้อย” แต่แปลว่า “ผู้ที่ต้องอยู่ในปกครองของผู้หนึ่งผู้ใด” ปุริมสิทธิ์ หมายถึงสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้คนอื่นในหนี้อันเดียวกัน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ,2545)

วากยสัมพันธ์ของภาษากฎหมายก็มีลักษณะเฉพาะ (กาญจนา โรจนพานิช, 2539) ศึกษาภาษากฎหมายไทย โดยมุ่งวิเคราะห์การเรียงคำในประโยค ความซับซ้อนของประโยค และการเชื่อมโยงความสัมพันธ์สาร (discourse) ผู้วิจัยวิเคราะห์ลักษณะที่สังเกตได้ว่าเด่นในภาษากฎหมายไทย แล้วนำลักษณะดังกล่าว มาเปรียบเทียบกับภาษาที่ใช้ในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นตัวแทนของทำเนียบภาษาเป็นทางการอื่นๆ ของไทย กาญจนาพบว่าลักษณะที่ปรากฏในภาษากฎหมายมากกว่าในบทบรรณาธิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่การเรียงคำโดยขึ้นต้นประโยคด้วยคำว่า ให้ หรือ ห้าม และการใช้เนกรรณประโยค ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ประโยคที่ขึ้นต้นด้วย ให้ หรือ ห้าม เช่น

ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบอาชุรณัน

ให้เจ้าพนักงานผู้ทำบันทึกลงลายมือของตนในบันทึกนั้น

ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งนั้นในระหว่างพิจารณา

อเนกรรณประโยค (สังเกตได้จากคำเชื่อมที่ขีดเส้นใต้) เช่น

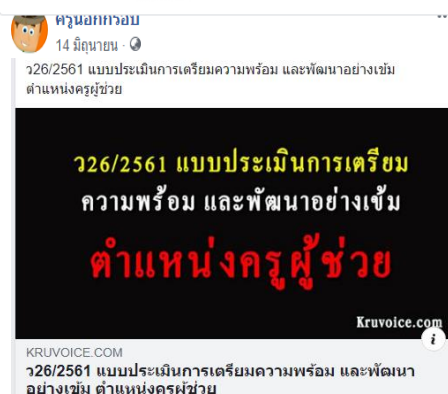
ถ้าผู้กระทำความผิดยังไม่ได้รับโทษหรือกำลังรับโทษอยู่และโทษที่กำหนดตามคำพิพากษาหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง...

ถ้าจะต้องเสียดอกเบี้ยแก่กัน และมีได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรมหรือโดยบทกฎหมายอันชัดแจ้งให้ใช้อัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี

การที่ภาษากฎหมายใช้ลักษณะ 2 ประการข้างต้น มากจนเป็นลักษณะเด่นเป็นเพราะ ภาษากฎหมายต้องมีความศักดิ์สิทธิ์ มีอำนาจเด็ดขาด จึงใช้คำว่า ให้อำนาจและห้าม วางหน้าประโยค นอกจากนั้นภาษากฎหมายต้องชัดเจน และต้องไม่เกิน และต้องไม่เินยื้อ การใช้เงื่อนไขกรรณประโยค ทำให้เกิดคุณสมบัติดังกล่าวได้ เพราะทำให้สามารถรับข้อความได้เป็นจำนวนมากแต่ความชัดเจนยังคงอยู่ โดยดูที่คำว่า และ, หรือ

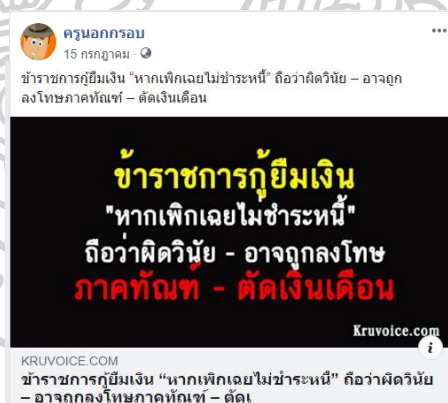
ชำนาญ จันทร์เรือง คอลัมน์นิสต์ประจำคอลัมน์ "มองมุมใหม่"ของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ กล่าวไว้ในเรื่อง "เข้าใจภาษากฎหมาย" ว่า การตีความกฎหมายต้องดูความหมายตามที่กล่าวมาข้างต้นว่าเป็น "ภาษาคนธรรมดา" "ภาษากฎหมายหรือภาษาทางเทคนิค" หรือว่าเป็น "นิยามศัพท์" เพราะไม่เช่นนั้นก็จะเป็นการตีความที่ไม่ถูกต้องตามความหมายที่แท้จริง ดังที่จะเห็นได้จากบรรดาป้ายประกาศต่าง ๆ เช่น "ห้ามญาติเยี่ยม" จะหมายถึงเฉพาะญาติเท่านั้นเองหรือ คนที่ไม่ใช่ญาติ แต่เป็นเพื่อนละเยี่ยมได้ไหม หรือแม้กระทั่ง "ซบซ่า ๆ อันตราย" ก็เลยเร่งความเร็วเสียเต็มที เพราะป้ายสัญญาณทำให้เข้าใจไปได้ว่า ซบซ่า ๆ อันตราย ฯลฯ กล่าวโดยสรุป ภาษาที่ใช้ในกฎหมายไม่ว่าจะเป็นภาษาคนธรรมดา ภาษาทางเทคนิคหรือนิยามศัพท์ ก็ตามแต่ หากจะมีการตีความแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการตีความตามลายลักษณ์อักษรหรือตามเจตนารมณ์ก็ตาม จะต้องเป็นการตีความเพื่อให้ปฏิบัติได้ มิใช่ตีความแล้ว ก่อให้เกิดผลประหลาด (absurd) ปฏิบัติไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตีความกฎหมายมหาชนที่มุ่งประโยชน์สาธารณะ ต้องคำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็นกับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาด้วย ที่สำคัญก็คือ เมื่อถ้อยคำใดมีความชัดเจนแล้วก็ไม่จำเป็นต้องตีความอีก

การตั้งสถานะของแฟนเพจครูนอกกรอบได้มีการนำเสนอการใช้ทำเนียบภาษากฎหมาย พบข้อมูลการใช้จำนวน 12 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 2.1 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างสถานะที่ 1

จากตัวอย่างสถานะข้างต้นเรื่อง “ว26/2561 แบบประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่งครูผู้ช่วย” มีปรากฏลักษณะการใช้ภาษาทางกฎหมายร่วมด้วย เป็นกฎระเบียบของหน่วยงานทางราชการการทางการศึกษา ในเนื้อหานี้คือคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นครูผู้ช่วยได้นำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เช่นใช้ตัวเลขที่เกี่ยวข้องกับทางด้านคำสั่งในหนังสือหน่วยงานราชการ คือ “ว26/2561” คือเรื่องของวิทยฐานะของครูที่ 26 ปีการศึกษา 2561 ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ว่าด้วยเรื่องประกอบด้วยตำแหน่งต่างๆ ได้แก่ ครูผู้ช่วย ในราชการส่วนท้องถิ่นมีตำแหน่ง ครูผู้ดูแลเด็ก (หรือ ครู ผดต.) และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (หรือ หน.ศผด.) ซึ่งเทียบเท่าครูผู้ช่วย ครู อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ โดยเมื่อผ่านการทดลองปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้ช่วยเป็นเวลา 2 ปี ก็จะเข้าสู่ตำแหน่งครู ซึ่งมีวิทยฐานะและเงินวิทยฐานะ ดังนี้ (1) ครูชำนาญการ เงินวิทยฐานะ 3,500 บาท (2) ครูชำนาญการพิเศษ เงินวิทยฐานะ 5,600 บาท (3) ครูเชี่ยวชาญ เงินวิทยฐานะ 9,900 บาท และ (4) ครูเชี่ยวชาญพิเศษ เงินวิทยฐานะ 13,000 บาท

ตัวอย่างสถานะที่ 2

จากตัวอย่างสถานะที่ 2 เรื่อง “ข้าราชการกู้ยืมเงิน หากเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ถือว่าผิดวินัยอาจถูกลงโทษภาคทัณฑ์ - ตัดเงินเดือน” การใช้ภาษาในสถานะนี้เป็นการใช้ภาษาทางด้านกฎหมายที่ชัดเจนที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบข้อบังคับของข้าราชการการ ในเรื่องของวินัย การรักษาวินัย และการลงโทษทางวินัยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 หมวด 6 วินัยและการรักษาวินัย เพราะมีคำที่ใช้ในภาษากฎหมาย เช่นคำว่า กู้ยืมเงิน , เพิกเฉย , ไม่ชำระหนี้ , ผิดวินัย , ถูกลงโทษ , ภาคทัณฑ์ ,

ตัดเงินเดือน คำเหล่านี้ล้วนอยู่ในภาษากฎหมายทั้งสิ้น ซึ่งโทษผิดวินัยมี 5 สถาน คือ 1. ภาคทัณฑ์ 2. ตัดเงินเดือน 3. ลดชั้นเงินเดือน 4. ปลดออก 5. ไล่ออก

การพิจารณาลงโทษทางวินัย 1. ความผิดไม่ร้ายแรงมีโทษ คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดชั้นเงินเดือน วิธีพิจารณา กฎหมายไม่บังคับให้ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาลงโทษได้เอง เพียงให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อหากึ่งโทษได้ 2. ความผิดร้ายแรง คือ ปลดออก ไล่ออก วิธีพิจารณานั้นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน เสนอ อ.ก.ค. กรมพิจารณามีมติให้ลงโทษเสียก่อน ผู้บังคับบัญชาจึงสั่งลงโทษได้ ข้อยกเว้นที่ไม่ต้องสอบสวน ให้ถ่ายคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาจึงสั่งลงโทษหรือต่อคณะกรรมการสอบสวน

จากตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้นเป็นตัวอย่างกลุ่มหนึ่งที่มีการใช้ภาษาที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวบทกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่หน่วยงานราชการเป็นผู้ออกกฎหมายนี้ เพื่อให้ข้าราชการได้ใช้เป็นกรอบปฏิบัติไปในทางที่ถูกต้อง ซึ่งในแผนพจนานุกรมฉบับนี้ก็เป็นพจนานุกรมที่มีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายทางด้านการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านการศึกษาของประเทศ คำต่าง ๆ ทางด้านภาษากฎหมายอาจจะมีปรากฏอยู่บ้างเพื่อสร้างความเข้าใจต่อผู้อ่านตามข้อเท็จจริงที่ถูกต้องสอดคล้องกับเอกสารการสอนบทที่ 8 เรื่องภาษากฎหมาย ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ปณิธาน บรรณาธรรม (2552) ที่สรุปไว้ว่า ภาษากฎหมายจึงเป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะในวงวิชาชีพ มีความประณีตในการเลือกใช้ถ้อยคำที่กะทัดรัด เข้าใจง่าย เพราะต้องเกี่ยวข้องกับคนในสังคม แต่ก็อาจพบลีลาการใช้สำนวนที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น ภายใต้อำนาจ ให้เป็นไปตาม ให้เป็นที่สุด จะกระทำได้ ซึ่งผู้ที่ไม่ได้อยู่ในวงวิชาชีพกฎหมายอาจไม่เข้าใจ รวมทั้งการเรียงลำดับคำในประโยคที่อาจมีการละประธาน หรือเรียงประโยคแบบกรรมวาจก ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในการตีความกฎหมายได้ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของประชาชนโดยทั่วไปที่จะต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของภาษา แต่ถ้าหากเกิดปัญหาในการตีความ ศัพท์บางคำในราชบัณฑิตยสถานก็ได้บัญญัติความหมายของคำศัพท์ไว้จำนวนหนึ่ง ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นบรรทัดฐานได้

2.2 ภาษาวิชาการการศึกษา

ในปัจจุบันงานพัฒนาการศึกษาของไทยส่วนใหญ่ ยังต้องพึ่งพา มิตินิยม ความคิด ความรู้และแนวปฏิบัติจากต่างประเทศเป็นสำคัญ การแปลคำที่มีความหมายเฉพาะด้าน และการแปลการถ่ายทอดข้อความวิชาการใช้เป็นภาษาไทยที่อ่านเข้าใจโดยทั่วไปนั้น ประสบความยุ่งยากสับสนด้วยมีการใช้ในระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานแต่ละแห่งแตกต่างกันไป ทั้งนี้เพราะคำศัพท์เฉพาะที่เกิดขึ้นใหม่จำนวนมากยังไม่มีการบัญญัติขึ้นใช้ในรายการ แม้ราชบัณฑิตยสถานเคยบัญญัติไว้และผนวกไว้ในศัพท์

บัญญัติอื่นแต่ทว่าการนิยามคำส่วนใหญ่ยังไม่ครอบคลุมคำและความหมายด้านการศึกษาเท่าที่ควร อีกทั้งจำนวนศัพท์ก็น้อย ไม่รวมคำที่เกิดขึ้นใหม่ด้วย โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหนังสือศัพท์บัญญัติการศึกษา ฉบับกรมวิชาการ 2545 ขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ นักวิชาการและผู้เกี่ยวข้องในวงการศึกษา มีหนังสืออ้างอิง และค้นคว้าศัพท์เฉพาะสาขาการศึกษาใช้เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน

นอกจากนี้สำนักงานราชบัณฑิตยสภา ก็ได้จัดทำหนังสือพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิตยสภา พ.ศ.2558 ขึ้นเพื่อคัดเลือกศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยมาบัญญัติศัพท์และเขียนคำอธิบายขยายรายละเอียดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากคำศัพท์ที่ใช้ในปัจจุบันและคำใหม่ที่มีความสำคัญ นำไปใช้ประโยชน์ในศาสตร์ทางการศึกษา มีศัพท์บัญญัติใช้เป็นแนวทางเดียวกัน เป็นการตอบสนองความต้องการของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา ตลอดจนประชาชนผู้สนใจ

รองศาสตราจารย์เถิง พันธุ์เถิงอมร ได้กล่าวไว้ในเอกสารประกอบการบรรยายในโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัยและด้านการสนับสนุนวิชาการ สำหรับอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 5 กุมภาพันธ์ 2558 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เรื่อง “การใช้ภาษาในการเขียนเชิงวิชาการ” ว่า ภาษาวิชาการเป็นภาษาที่อยู่ในระดับมาตรฐานราชการ มีลักษณะการเขียนที่เฉพาะเจาะจงแตกต่างจากภาษาที่ใช้พูดกันโดยปกติ ภาษาวิชาการเป็นภาษาที่ใช้ในการนำเสนองานทางวิชาการด้วยการเขียน ไม่ว่าจะเป็นรายงานประจำภาค บทความวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หนังสือตำราเรียนต่างๆ หรือแม้กระทั่งการเขียนโครงร่างงานวิจัยทุกประเภท ภาษาในงานทางวิชาการเป็นภาษาที่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ทั้งด้านไวยากรณ์ และการใช้ภาษา ภาษามีความกระชับ สื่อความหมายชัดเจน มีการเรียบเรียงความคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อ่านในสาขาวิชานั้น ๆ และผู้อ่านทั่วไปสามารถเข้าใจได้ง่าย หากจำเป็นต้องใช้ศัพท์เฉพาะสาขาหรือศัพท์เทคนิคต้องใช้ให้เหมาะสม ลักษณะของภาษาวิชาการ ในการเขียนเชิงวิชาการทุกประเภทจำเป็นต้องใช้ภาษาวิชาการ ซึ่งเป็นภาษาเฉพาะวงการประเภทหนึ่ง จึงควรทำความเข้าใจกับภาษาวิชาการว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร แตกต่างกับภาษาประเภทอื่นๆ อย่างไร

ภาษาวิชาการเป็นภาษาที่ใช้ในแวดวงวิชาการ โดยเฉพาะวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา หรือ แขนงวิชาด้านต่างๆ ที่ได้รับอิทธิพลจากวิชาการตะวันตก ภาษาวิชาการที่แพร่หลายเข้ามาในประเทศไทย จนเกิดการเปลี่ยนแปลงเสียง เพี้ยนเสียงกลายเป็นคำพ้องทางมากมาย อันเป็นที่มาของศัพท์วิชาการในฐานะเป็น ภาษาวิชาการที่ใช้ในการเขียนเชิงวิชาการโดยเฉพาะ

ถ้าพิจารณาว่าภาษาวิชาการมีลักษณะเป็นอย่างไร อาจพิจารณาลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ใช้ภาษาแบบแผน ภาษาวิชาการต้องใช้คำระดับที่เรียกว่า “ภาษาแบบแผน” เนื่องจากภาษามีหลายระดับตั้งแต่ระดับภาษาปากหรือภาษาพูด ระดับกึ่งแบบแผนและระดับแบบแผน อันเป็นระดับที่ค่อนข้างเป็นกิจจะลักษณะ เป็นทางราชการเอาการเอางานและเป็นพิธีรีตอง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ให้ความหมายของภาษาแบบแผนไว้ว่า “น. ภาษา ที่ถือเป็นแบบฉบับที่จะต้องใช้เป็นแบบเดียวกันในโอกาสอย่างเดียวกับ...ภาษาที่ใช้เป็นทางการในโอกาส สำคัญหรือใช้แก่บุคคลสำคัญหรือบุคคลสำคัญเป็นผู้ใช้ เช่น คำประกาศเกียรติคุณในการประกาศปริญญา บัตรกิตติมศักดิ์ คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรีในวันขึ้นปีใหม่ ภาษาแบบแผนมีความหมายกว้างกว่านี้คือหมายถึง ภาษาเขียนหรือภาษาพูดที่ใช้กับบุคคลต่างๆ ไปที่มุ่งความจริงจัง เป็นงานเป็นการ โดยมีลักษณะน้ำเสียง เครื่องขริม สุภาพ ตรงไปตรงมา ไม่มีลักษณะของการสอดแทรกอารมณ์ ความรู้สึกในลักษณะต่างๆ

2. ใช้ภาษาราชการ ภาษาราชการคือภาษาที่ใช้สื่อสารในวงราชการและวิชาการ เช่น จดหมายติดต่อราชการ รายงานการประชุมของหน่วยงาน รายงานการวิจัย รายงานวิชาการสาขาต่างๆ ภาษาระดับทางการหรือภาษากึ่งแบบแผนก็เรียก ภาษาที่รัฐบาลประกาศให้ใช้เป็นทางราชการ เช่น ประเทศไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาราชการ ประเทศสิงคโปร์ใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาฮินดี และ ภาษามาเลย์เป็นภาษาราชการ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554)

3. ใช้ศัพท์วิชาการ คำว่า “ศัพท์วิชาการ” หรือ “ศัพท์เทคนิค” (Technical term) เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในแวดวงวิชาการ ในการเขียนเชิงวิชา การจำเป็นต้องใช้ภาษาวิชาการ ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงจากการใช้ศัพท์วิชาการหรือศัพท์เทคนิค เนื่องจากศิลปวิทยาการใหม่ๆ ที่เผยแพร่มาจากต่างประเทศนั้น ไม่มีคำเรียกขานในภาษาไทย เมื่อจะกล่าวถึงคำภาษาต่างประเทศนั้นๆ เริ่มแรกก็ใช้วิธีทับศัพท์แต่ออกเสียง เป็นภาษาไทย เช่น “กั๊ดฟิ่นมันสยาม” มาจาก “Government of Siam” โดยเฉพาะชื่อชาวต่างประเทศเพี้ยน เสียงจนเกือบไม่รู้ ว่าชื่อเดิมคืออะไร เช่น “แมกฟาลัน” มาจาก “Macfalan” หรือคำ “ตะแลบแก๊ป” มาจากคำ “Telegraph” ซึ่งในสมัยหลังมีศัพท์บัญญัติว่า “โทรเลข” เป็นต้น

การตั้งสถานะของแฟนเพจครูนอกกรอบได้มีการนำเสนอการใช้ทำเนียบภาษาวิชาการ การศึกษา พบข้อมูลการใช้จำนวน 264 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 47.5 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างสถานะที่ 1

จากตัวอย่างสถานะที่ 1 เรื่อง “คู่มือการสร้างวินัยเชิงบวก สำหรับงานดูแลและช่วยเหลือ นักเรียน” เป็นลักษณะที่มีการใช้ภาษาที่เป็นแบบแผนทางการ เป็นภาษาวิชาการทางด้านการศึกษา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับแวดวงการศึกษาโดยเฉพาะ มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครูหรือพ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นคนที่เด็กหันไปหาเมื่อต้องการความอบอุ่นปลอดภัย การลงโทษเด็กด้วยความรุนแรงจึงขัดแย้งกับธรรมชาติ และทำให้เด็กสับสนหรือเสียใจเมื่อคิดว่าคนที่ควรจะปกป้องคุ้มครองให้ความรักความอบอุ่น กลับเป็นผู้ทำร้ายเด็กเสียเอง หรือหากมองจากมิติของสิทธิมนุษยชนก็จะเห็นได้ง่ายว่าเด็กทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองให้ปลอดภัยจากความรุนแรงทุกประเภทเช่นเดียวกันกับผู้ใหญ่ที่ย่อมไม่ยินยอมให้ใครมาถูกละเมิดเหยียดหยาม ล้อเลียน ทำร้ายร่างกาย จึงไม่มีเหตุผลอะไรที่เด็กจะต้องทนรับความเจ็บปวดจากการกระทำเช่นนี้ด้วย ซึ่งเด็กไม่มีทางที่จะหันไปขอความช่วยเหลือจากใครได้ ครูและผู้ใหญ่ในโรงเรียน จึงต้องช่วยเหลือเด็ก ด้วยการไม่ใช้ความรุนแรงต่อเด็กเสีย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2552 ได้สร้างคู่มือ การสร้างวินัยเชิงบวก เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ตส่งให้กับผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูได้นำไปดาวน์โหลดเป็นเอกสารส่วนตัวได้ โดยนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในวิชาชีพ ต่อการจัดการเรียนการสอนและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างสูงสุด

รูปภาพที่ 4 คู่มือการสร้างวินัยเชิงบวก จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างวินัยเชิงบวก คือ การปฏิบัติต่อเด็กในฐานะผู้ที่กำลังเรียนรู้โดยปราศจากการใช้ความรุนแรง โดยเน้นที่การส่งเสริมวิธีการสื่อสาร และการสร้างความสัมพันธ์ การเสริมสร้างทักษะสำหรับผู้ใหญ่ในการปลุกฝังวินัยแก่เด็กโดยไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาและการแก้ไขข้อขัดแย้งบนพื้นฐานความเข้าใจเรื่องพัฒนาการเด็ก การสอนที่ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จโดยให้ข้อมูลความรู้และความรักแก่เด็ก โดยไม่ใช้การทำโทษทางร่างกายหรือจิตใจเพราะการลงโทษจะทำให้เด็กมีความก้าวร้าวมากยิ่งขึ้นกระทบต่อสุขภาพจิตและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก การสร้างวินัยเชิงบวก มุ่งเน้นที่การปลุกฝัง การฝึกฝน การสร้างแรงจูงใจ และกำลังใจ การเน้นพฤติกรรมที่คาดหวังที่ดี และการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

การสร้างวินัยเชิงบวกจะเป็นการเสริมสร้างทักษะ ทั้ง 3 ด้าน (EQ SQ MQ) 1) EQ : Emotional Quotient ความฉลาดทางอารมณ์ คือ ความรู้จักอารมณ์ตนเอง รู้จักจัดการอารมณ์ไม่สบายของตนได้ ควบคุมอารมณ์ ความต้องการและแสดงออกอย่างเหมาะสม 2) SQ (Social Quotient) ทักษะทางสังคม การรับรู้สถานการณ์ว่าอะไรกำลังเกิดขึ้นรอบตัว และรับรู้ถึงอารมณ์คนรอบข้าง เข้าใจว่าคนอื่นรู้สึกอะไรและทำไมจึงรู้สึกเช่นนั้น เป็นผู้ฟังที่ดี ยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ 3) MQ : Moral Quotient ความฉลาดทางศีลธรรม จริยธรรม คือ มีความประพฤติดี รู้จักผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ดังนั้นการสร้างวินัยเชิงบวกจึงเป็นการปลูกสร้างให้เด็กสามารถควบคุมตนเองให้บรรลุเป้าหมาย เด็กมีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความเคารพในความเหมือนความต่างของตนเองและผู้อื่น

การสร้างวินัยเชิงลบ เช่น การตีเป็นวิธีการลงโทษที่ยังได้ผลอยู่หรือไม่ อย่างไร ในช่วงแรกยังมีความคิดเห็นที่หลากหลายทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย การยกตัวอย่างการใช้วินัยเชิงลบ เช่น กรณีพ่อส่งลูกไปโรงเรียน โดยส่งเสียงดังให้ลูกสวมนวมกันน็อก ผูกเชือกรองเท้า สั่งให้ขึ้นรถ เป็นการไม่

กระตุ้นการคิดให้ลูก และวิทยากรได้สรุปว่า การสร้างวินัยเชิงลบ คือ การควบคุมพฤติกรรมของบุคคล โดยการใช้วิธีการลงโทษ หรือการสร้างความเจ็บปวดทางกาย และทางใจให้กับผู้ที่ประพฤติตัวไม่เหมาะสม หรือไม่ประพฤติตามกฎระเบียบ พฤติกรรมที่เป็นการสร้างวินัยเชิงลบ เช่น การห้าม ไม่อย่า หยุด ตะคอก การเปรียบเทียบ การตี โกรธ ต่อด่าน ก้าวร้าว ช่มชู้ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ไม่สามารถช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับเด็กได้ ซ้ำยังเป็นการยับยั้งพัฒนาการทางสมอง ความคิด พัฒนาความสามารถทางอารมณ์ของเด็ก

จากที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับงานเสวนาเรื่อง ‘เลี้ยงลูกถึงหัวใจด้วยวินัยเชิงบวก’ ที่จัดโดยมูลนิธิสยามกัมมาจล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปนัดดา ธนเศรษฐกร ผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล เจ้าของงานวิจัย ‘1015 เทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวก&พัฒนาการสมอง จิตใจ และพฤติกรรม’ ได้กล่าวถึง “วินัยเชิงบวก” ว่าวินัยเชิงบวก คือการสอนและฝึกฝนลูก โดยปราศจากความรุนแรงทางกายวาจา เน้นการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ไม่บังคับหรือควบคุมลูก รวมถึงลงโทษ หรือทำร้ายร่างกายและจิตใจ สอนให้ลูกประสบความสำเร็จโดยให้ความรู้และความรักควบคู่กัน

วินัยเชิงบวกจึงทำหน้าที่คล้ายสะพานเชื่อมโยง ระหว่าง ‘การแสดงออกทางพฤติกรรม’ และ ‘การใช้ทักษะสมองส่วนเหตุผล หรือ EF’ ฉะนั้น อาจารย์หม่อมจิ่งชวนพ่อแม่สำรวจเทคนิคสร้างวินัยเชิงบวก ดังนี้ 1) *สมองคือกระดูก* พ่อแม่เคยถามตัวเองไหมว่า วันๆ หนึ่ง เราพูดอะไรกับลูกบ่อยที่สุด ‘ตั้งใจหน่อย’ ‘เร็วๆ’ ‘อย่าซุกซน’ ‘กินข้าวให้หมด’ ถ้าเปรียบสมองลูกเป็นกระดูกอมสิน ถ้อยคำเหล่านี้ก็คือเหรียญที่ลูกจะหยิบขึ้นมาใช้ พ่อแม่ควรจะไตร่ตรองก่อนว่าจะหยอดอะไรลงไป กระปุกบ้าง อย่าแบกเหรียญทั้งหมดที่เคยเจอมาใส่ให้เขา พ่อแม่ไม่ควรหยอดคำพูดเชิงบังคับในทุก ๆ วัน ให้กับลูก เช่น กินผักเดี๋ยวนี้ ต้มนมให้หมด ตื่นได้แล้ว ตักแล้วไปนอน ล้างมือด้วย อย่าเอามือแคะขี้มูก ทำการบ้านหรือยัง ฯลฯ ซึ่งคำพูดเหล่านี้ล้วนไม่ได้ส่งเสริมให้ลูกฝึกใช้ประสบการณ์ตัวเองและสมองส่วน EF ในตัดสินใจเอง ควรจะเปลี่ยนไปคุยเรื่องอื่นๆ บ้าง แทนที่จะบังคับและพูดแต่เรื่องเดิมๆ กับลูกพ่อแม่ทุกคนจงจำไว้ว่าการหยอดน้ำเสียง หยอดท่าทาง หยอดภาษากาย ของพ่อแม่แต่ละคน ย่อมส่งผลต่อการสร้างประสบการณ์ของลูกได้ 2) *อย่ามา NO!* อย่าวิ่ง! ‘หยุดพูด!’ ‘ห้ามเถียง!’ พ่อแม่หลายคนมักจะใช้คำพูดเหล่านี้ในการหยุดพฤติกรรมของลูกอยู่บ่อยๆ แต่คำว่า ห้าม-ไม่-อย่า-หยุด เป็นคำที่ควรละเว้นในการสร้างวินัยเชิงบวก เนื่องจากชุดคำมักจะได้ผลแค่ชั่วคราวเท่านั้น เพราะต้องใช้การประมวลระดับสูง สมองเด็กต้องประมวลผลถึง 2 รอบเมื่อพูดกับลูกว่า ‘อย่าวิ่ง’ สิ่งที่สมองของเด็กจะประมวลได้เป็นอันดับแรกคือ ‘วิ่ง’ ดังนั้นถ้าอยากให้ลูกทำอะไร ควรจะบอกตรงๆ ให้เขาเข้าใจ

ง่าย ๆ เด็กยังประสบการณ์น้อย จึงจำเป็นต้องใช้คำพูดที่ชัดเจนและไม่ทำให้สับสน ถ้าจะบอกลูกว่า ‘อย่าวิ่ง’ ให้เปลี่ยนเป็นพูดว่า ‘ค่อยๆ เดิน’ 3) *ปลอกหรือสอน* เมื่อลูกแสดงพฤติกรรมต่างๆ ให้พ่อแม่สังเกตว่าเขากำลังใช้สมองส่วนไหนในการทำงาน เมื่อใดก็ตามที่พฤติกรรมลูกมาจากสมองส่วนอารมณ์ เช่น ร้องไห้ โวยวาย กรีด กระทบเท้า ตื่น ทูตตีพ่อแม่ ฯลฯ แสดงว่าสมองส่วนอารมณ์ไม่ส่งข้อมูลไปสมองส่วน EF เป็นช่วงเวลาที่ยังสอนไม่ได้ ให้พ่อแม่มีสติและควบคุมอารมณ์ตัวเองให้ได้เสียก่อน อย่าเพิ่งสอน เพราะเด็กจะรู้สึกต่อต้าน รอจนกว่าลูกสงบ ช่วงเวลานี้จึงจะเป็นช่วงเวลาแห่งการปลอก อาจจะไปปลอกด้วยวาจาหรือท่าทาง เมื่อสมองส่วนอารมณ์คลี่คลายแล้วส่งข้อมูลไปสมองส่วน EF จึงจะเป็นช่วงเวลาที่พ่อแม่สามารถระงับพฤติกรรมและเริ่มสอนได้

จากข้อมูลที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นว่า การสร้างวินัยวินัยเชิงบวก เป็นสิ่งที่ทั้งคุณครูและพ่อแม่ผู้ปกครองต้องร่วมมือช่วยให้รู้จัก เข้าใจ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกและศิษย์มากขึ้น รวมถึงเป็นแนวทางของคุณครู พ่อแม่ผู้ปกครองจากการป้องกันและการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อีกทั้งยังช่วยพัฒนาสมองทั้งด้านอารมณ์และการเข้าสังคมด้วย

ตัวอย่างสถานะที่ 2

จากข้อมูลตัวอย่างสถานะที่ 2 เรื่อง “Mind Map PLC การเป็นครูแห่งศตวรรษที่ 21” เป็นลักษณะการใช้ภาษาทางวิชาการด้านการศึกษา มีข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนของคุณครูและนักเรียนที่จะต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน ซึ่งมีทั้งคำต่างประเทศที่ใช้ในวงการศึกษาในปัจจุบัน คือคำว่า “Mind Map” พจนานุกรมศัพท์ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้ให้ความหมายว่า แผนที่ความคิด , ผังที่แสดงการเชื่อมโยงของความคิดที่หลากหลาย โดยการแตกกิ่งก้านสาขาออกไปเรื่อย ๆ จากหัวข้อหลักและเขียนคำสำคัญ (key word)

บนเส้นแต่ละเส้นเพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงของแนวคิด มีการใช้สีและภาพวาดเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อช่วยให้สมองจดจำได้ดีขึ้น คำว่า “PLC” (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558) พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิตยสภา (2558) คือย่อมาจาก Professional Learning Community หมายถึง ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 10 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดให้ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา นอกจากนี้แล้วใน มาตรา 22 ยังระบุถึงหลักการจัดการศึกษาว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ต้องจัดการศึกษาที่พัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ครูทุกคนมีความจำเป็นอย่างยั้งที่จะต้องแสวงหาวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งนวัตกรรมใหม่ที่ครูจะต้องทราบคือ Professional Learning Community (PLC) โดยที่ PLC ย่อมาจาก Professional Learning Community ซึ่งหมายถึง Community of Practice (CoP) ในการทำหน้าที่ครูนั่นเองหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เป็นการรวมตัวกันทำงานไปพัฒนาทักษะและการเรียนรู้เพื่อปฏิบัติหน้าที่ครูเพื่อศิษย์ไป โดยรวมตัวกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ลปรร.) จากประสบการณ์ตรง ทำให้การทำหน้าที่ครูเพื่อศิษย์เป็นการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม ซึ่งอาจเป็นทีมในโรงเรียนเดียวกันก็ได้ ต่างโรงเรียนกันก็ได้ หรืออาจจะอยู่ห่างไกลกันก็ได้ โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน ICT (วิจารณ์ พานิช , 2554)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ PLC คือ การรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา ในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นสถานที่สำหรับ “ปฏิสัมพันธ์” ลด “ความโดดเดี่ยว” ของมวลสมาชิกวิชาชีพครูของโรงเรียนในการทำงาน เพื่อปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียน หรืองานวิชาการโรงเรียน รวมตัวกันดังกล่าว มีนัยยะแสดงถึงการเป็นผู้นำร่วมกันของ ครู หรือเปิดโอกาสให้ครูเป็น “ประธาน” ในการเปลี่ยนแปลง (วิจารณ์ พานิช, 2555) การมีคุณค่าร่วม และวิสัยทัศน์ร่วมกัน ไปถึงการเรียนรู้ร่วมกันและการนำสิ่งที่เรียนรู้ไป

ประยุกต์ใช้ อย่างสร้างสรรค์ร่วมกัน การรวมตัวในรูปแบบนี้เป็นเหมือน แรงแผ่นดิน โดยอาศัยความต้องการและความสนใจของ สมาชิกใน PLC เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ สู่มาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นหลัก การพัฒนาวิชาชีพให้เป็น “ครูเพื่อศิษย์” (วิจารณ์ พานิช, 2555) โดยมองว่าเป็น “ศิษย์ของเรา” มากกว่ามองว่า “ศิษย์ของฉัน” และการ เปลี่ยนแปลงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจาก “การเรียนรู้ของครู” เป็นตัวตั้งต้น เรียนรู้ที่จะมองเห็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อผู้เรียนเป็นสำคัญ ชุมชนที่สามารถขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพได้นั้น จำเป็นต้องมีอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขทางวิชาชีพ มีฉันทะ และศรัทธาในการทำงาน “ครูเพื่อศิษย์ร่วมกัน” บรรยากาศ การอยู่ร่วมกันจึงเป็นบรรยากาศ “ชุมชนกัลยาณมิตรทางวิชาการ” (สุรพล ธรรมรัตน์, 2553)

ตัวอย่างสถานะที่ 3

จากตัวอย่างสถานะที่ 3 เรื่อง “ลูกเสือทักษะชีวิต ปรับปรุงหลักสูตรลูกเสือให้ทันสมัย” เป็นลักษณะการใช้ภาษาวิชาการทางการศึกษา ซึ่งวิชาลูกเสือเป็นรายวิชาหนึ่งในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งคำว่า “ลูกเสือ” ตามความหมายราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 หมายถึง สมาชิกแห่งองค์การที่มีวัตถุประสงค์ในการฝึกหัดอบรมบ่มนิสัยเด็กชายให้เป็นพลเมืองดีตามจารีตประเพณี มีอุดมคติและความรับผิดชอบตัวเองและต่อผู้อื่น เป็นต้น โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จัดประชุมสรุปผลการดำเนินงานโครงการลูกเสือเสริมสร้างทักษะชีวิต เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตให้เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาด้วย

กระบวนการลูกเสือ โดยให้เด็กและเยาวชนลงมือปฏิบัติด้วยตนเองในการทำกิจกรรมอย่างครบวงจร ประเทศไทยน่าจะเป็นประเทศแรกในโลกที่รับรองหลักสูตรลูกเสือสร้างเสริมทักษะชีวิต ซึ่งอยากให้นำเสนอในระดับสากลว่ากิจกรรมลูกเสือสามารถพัฒนาเด็กเยาวชนได้ และขยายผลในวงกว้างสำหรับประเทศไทยขอฝากว่าอย่าหยุดเรื่องลูกเสือทักษะชีวิตไว้เพียงเท่านี้ ขอให้ครูใช้เป็นรากฐานพัฒนาเด็ก โดยสามารถนำกระบวนการ Professional Learning Community : PLC ที่ครูต้องรวมตัวกันแลกเปลี่ยนความรู้ในการจัดการเรียนรู้ให้เด็ก มาใช้เป็นวิธีหนุนเสริมงานของครู แต่หลายปีมานี้ลูกเสือไม่ถูกหยิบมาเป็นกิจกรรมสำคัญของโรงเรียน ส่วนใหญ่ทำแบบที่เคยทำมา เพราะฉะนั้นถ้าเอาทักษะชีวิตเป็นตัวตั้ง ส่งเสริมจัดกิจกรรมให้เด็กรู้เท่าทันผ่านกระบวนการลูกเสือมาใช้สร้างทักษะชีวิตก็จะช่วยให้เด็กหลุดพ้นจากอันตรายที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ปัญหาเด็กติดมือถือ เด็กติดเกม ติดอินเทอร์เน็ต ซึ่งล้วนแต่ส่งผลเสียต่อเด็ก กระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวและรู้ว่ามีวิธีการใหม่ๆ ที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอน และทักษะชีวิตแก่เด็กได้

ส่วนคำว่า “หลักสูตร” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2554 หมายถึง ประมวลวิชา และกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในการศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งความหมายของหลักสูตรของนักวิชาการต่างประเทศ

Good อ้างถึงในสังต์ อุทรานันท์ (2532) นักวิชาการที่ศึกษาทางด้านหลักสูตร ได้นิยามและให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อสำเร็จหรือรับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาหนึ่ง
2. หลักสูตร หมายถึง เค้าโครงสร้างทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็กเพื่อให้สำเร็จการศึกษาและสามารถเข้าศึกษาต่อใน ทางอาชีพต่อไป
3. หลักสูตร หมายถึง กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนและสถานศึกษา

Oliva อ้างถึงในสังต์ อุทรานันท์ (2532) ได้กล่าวให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร คือ แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน ภายใต้การดำเนินงานของโรงเรียน และในทางปฏิบัติหลักสูตรประกอบด้วยจำนวนของแผนการต่าง ๆ ที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรและมีขอบเขตกว้างหลากหลาย เป็นแนวทางของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (course) หรือเป็นรายวิชาย่อยต่าง ๆ (sequence of courses) แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าวนี้อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้น เรียนหรือโรงเรียนก็ได้

ซึ่ง Oliva (1992) ได้แบ่งการให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ บริบทหรือสภาพแวดล้อม และวิธีดำเนินการ หรือยุทธศาสตร์ ดังต่อไปนี้

1. การให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ (Purpose) หลักสูตรจึงมีภาระหน้าที่ที่จะทำให้ผู้เรียนควรจะเป็นอย่างไร หรือมีลักษณะอย่างไร หลักสูตรในแนวคิดนี้จึงมีความหมายในลักษณะที่เป็นวิธีการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายนั้น ๆ เช่น หลักสูตร คือ การถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม หลักสูตร คือ การพัฒนาทักษะการคิดผู้เรียน เป็นต้น

2. การให้นิยามโดยยึดบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Contexts) นิยามของหลักสูตร ในลักษณะนี้จึงเป็นการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของหลักสูตรซึ่งแล้วแต่ว่า เนื้อหาสาระของหลักสูตรนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร เช่น หลักสูตรที่ยึดเนื้อหาวิชา หรือหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือหลักสูตรที่เน้นการปฏิรูปสังคม เป็นต้น

3. การให้นิยามโดยยึดวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ (Strategies) เป็นการนิยามในเชิงวิธีดำเนินการที่เป็นกระบวนการ ยุทธศาสตร์หรือเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร คือ กระบวนการแก้ปัญหา หลักสูตร คือ การอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม การทำงานกลุ่ม หลักสูตร คือ การเรียนรู้เป็นรายบุคคล หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

จากข้อมูลที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น การใช้ภาษาในการตั้งสถานะจะมีส่วนประกอบของทำเนียบภาษาทางวิชาการโดยเฉพาะทางด้านการศึกษา มีคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวงการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับครูและหน่วยงานต่าง ๆ บางก็เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนหรือศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย อย่างเช่นคำว่า PLC ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ที่เข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอนปัจจุบัน เพราะเนื่องจากเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” นี้ก็เป็นสื่ออีกช่องทางหนึ่งในการสื่อสารข่าวคราวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับแวดวงการศึกษาไทย การสื่อสารผ่านทำเนียบภาษาวิชาการนี้จึงปรากฏได้บ่อย ครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจกับคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นให้เป็นที่เข้าใจและแลกเปลี่ยนในวงวิชาชีพครูด้วยกันได้

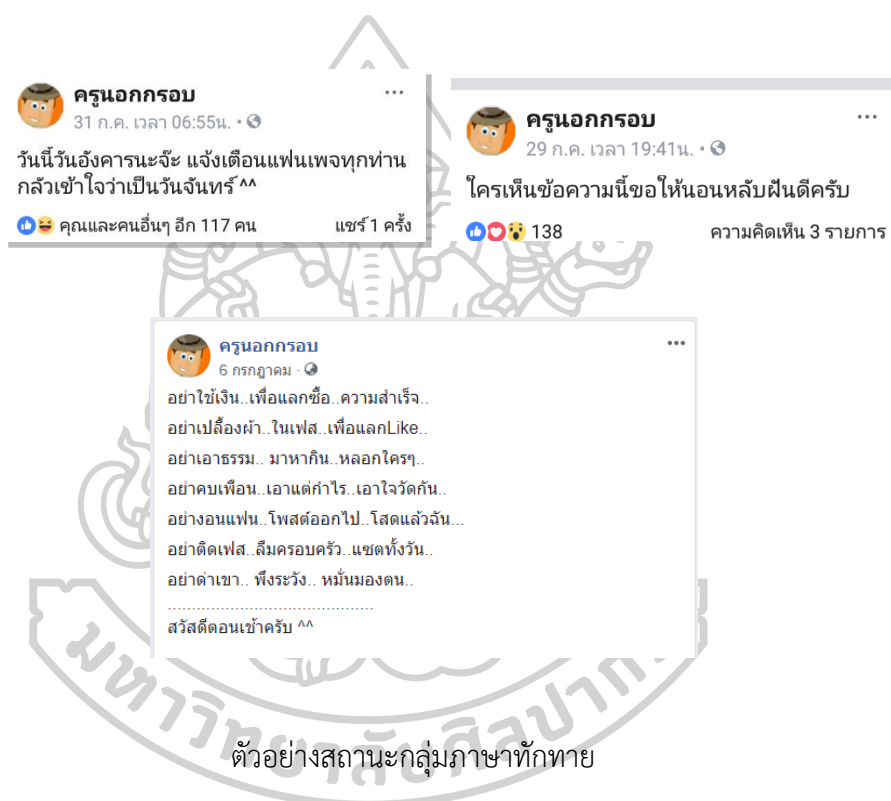
2.3 ภาษาเฉพาะกิจ

ภาษาเฉพาะกิจ เป็นทำเนียบภาษาที่ต่างกันเกิดจากการใช้ภาษาด้วยวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน ตัวอย่างของภาษาเฉพาะกิจ หรือทำเนียบภาษาตามวัตถุประสงค์ เช่น ภาษาเพื่อขอบคุณ ขอโทษ ขออภัย ทักทาย อ้อลา ถามเอาข้อมูล ฯลฯ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ 2542) โดยผู้ศึกษาได้ใช้แนวทางนี้มาเป็นหลักในการจัดกลุ่มทำเนียบภาษาเฉพาะกิจนี้ พบข้อมูลจำนวน 102 สถานะ คิดเป็นร้อยละ

18.3 โดยพบตัวอย่างกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มภาษาทักทาย 2) กลุ่มภาษาบอกกล่าว และ 3) กลุ่มภาษาถามเอาข้อมูล ดังนี้

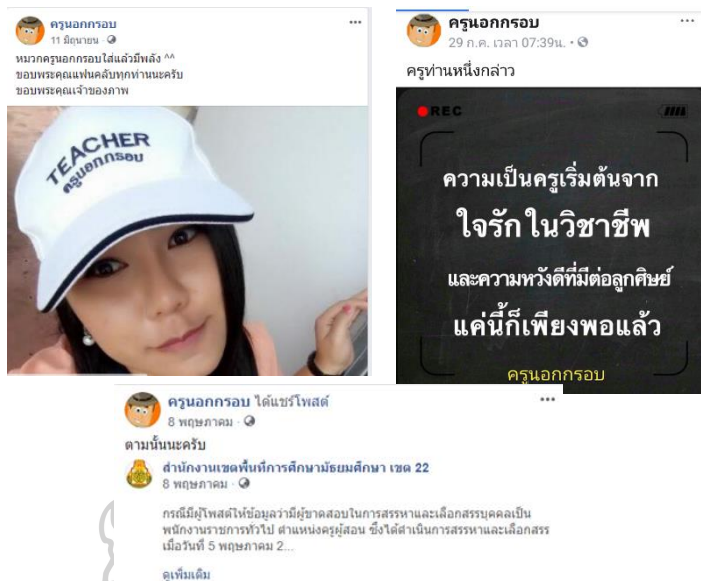
2.3.1 กลุ่มภาษาทักทาย : เป็นลักษณะของการใช้ภาษาของผู้ก่อตั้งแฟนเพจที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อสมาชิกในแฟนเพจ ซึ่งคำว่า “ทักทาย” ความหมายตามราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 หมายถึง ไต่ถามถึงความเป็นอยู่หรือทุกข์สุขอย่างเป็นกันเอง เป็นภาษาที่ไม่เป็นแบบแผน ไม่เป็นทางการมากนัก แสดงถึงความเป็นมิตรไมตรีต่อกัน มีรูปแบบการพิมพ์ข้อความเพียงอย่างเดียว เช่น

ตัวอย่างสถานะกลุ่มภาษาทักทาย

จากข้อมูลตัวอย่างข้างต้น เป็นข้อมูลในการใช้ภาษาทักทาย ที่เป็นภาษาที่ไม่เป็นทางการ มีวัตถุประสงค์เพื่อทักทายสมาชิกแฟนเพจ ซึ่งมีทั้งลักษณะทั้งภาษาร้อยแก้วและร้อยกรอง ใช้ภาษาคำลงท้ายที่สุภาพ และใช้คำที่แสดงถึงความเป็นกันเองหรือสนิทสนม เช่น ครับ จ๊ะ เป็นต้น เพราะสมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูประกอบกับผู้ก่อตั้งแฟนเพจก็เป็นครูเช่นกัน จึงใช้ภาษาที่เสมือนเป็นคนที่รู้จักกันแม้จะไม่เคยพบหน้ากันก็ตาม แต่ก็มีข้อความที่เข้าใจความรู้สึกร่วมกันได้

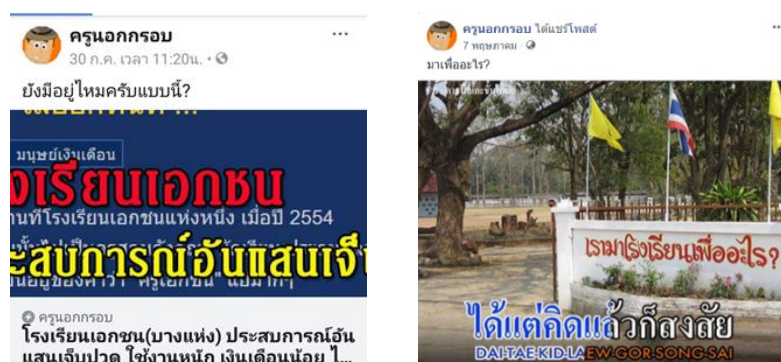
2.3.2 กลุ่มภาษาบอกกล่าว : เป็นลักษณะของการใช้ภาษาในการตั้งสถานะที่ไม่เป็นทางการ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อบอกเล่า แจ้งให้รับรู้ หรือบอกกล่าวต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจมีทั้งข้อความเพียงอย่างเดียวหรือข้อความที่มีรูปภาพมาประกอบ เช่น

ตัวอย่างสถานะกลุ่มภาษาออกก่่าว

จากข้อมูลตัวอย่างในกลุ่มข้างต้น เป็นข้อมูลในการใช้ภาษาออกก่่าว เป็นภาษาที่ไม่เป็นทางการแต่ก็ยังคงถึงความสุภาพ มีวัตถุประสงค์แจ้งให้สมาชิกแฟนเพจได้ทราบ หรือได้รับรู้ร่วมกันในเรื่องรานั้น ๆ ที่ผู้ก่อตั้งเพจได้สื่อสารส่งมายังสมาชิก อาจมีข้อความเพียงอย่างเดียวหรืออาจมีรูปภาพมาประกอบด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลของการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันต่อไปได้ทั้งเรื่องราวส่วนตัวทางวิชาชีพครูอีกด้วย

2.3.3 กลุ่มภาษาถามเอาข้อมูล : เป็นลักษณะของการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันหาคำตอบซึ่งผู้ก่อตั้งแฟนเพจได้ใช้เป็นคำถามหรือเป็นการตั้งคำถามที่เป็นการแสดงทรรศนะไว้ให้กับสมาชิกเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อเรื่องราวนั้น ๆ ร่วมกัน เช่น

ตัวอย่างสถานะกลุ่มภาษาถามเอาข้อมูล

จากข้อมูลในกลุ่มข้างต้น ผู้ก่อตั้งแผนเพจใช้ภาษาการถามในการแสดงทรรศนะต่อเรื่องราวของครูเอกชนที่มีประสบการณ์ที่ไม่ดีว่า “ยังมีอยู่ไหมครับแบบนี้?” โดยเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลจากข้อมูลบทความ เพื่อใช้เป็นการถามกับสมาชิกในเพจได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีต่อเรื่องนี้กัน เช่นเดียวกับอีกหนึ่งตัวอย่างที่แสดงทรรศนะเป็นภาษาถามเอาข้อมูลอีกเช่นกัน เกี่ยวกับการมาโรงเรียนว่า “มาเพื่ออะไร?” เพื่อเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกแผนเพจได้ตระหนักหรืออุกคิดเกี่ยวกับการมาโรงเรียน ซึ่งใช้ได้ทั้งตัวครูเองและตัวเด็กนักเรียนได้ ซึ่งตัวอย่างทั้งสองนี้เป็นส่วนหนึ่งของการใช้ภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้เห็นมุมมองใหม่ ๆ ตลอดประสบการณ์ที่ครูแต่ละคนมีต่างกันได้แบ่งปันสิ่งเหล่านั้นร่วมกันได้

จากข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นในเรื่องของทำเนียบภาษาเฉพาะกิจนี้ ผู้ศึกษาได้ปรับใช้จากการวิเคราะห์ของอาจารย์ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ในเรื่องของภาษาที่ใช้กันตามวัตถุประสงค์ไม่เป็นภาษาวิชาการ โดยเป็นลักษณะภาษาที่ใช้ในการทักทาย บอกกล่าว และถามเอาข้อมูล มีการใช้รูปแบบของการตั้งสถานะที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งการใช้ภาษาในส่วนนี้ผู้ก่อตั้งแผนเพจจะเป็นผู้ใช้ภาษานี้เองซึ่งอาจมาจากการแสดงทรรศนะอย่างเดียวหรืออาจมีรูปภาพประกอบด้วยก็ได้ เป็นการแบ่งปันเรื่องราว ประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนได้สร้างมิตรไมตรีและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในกลุ่มวิชาชีพครูด้วยกัน

ผลการวิเคราะห์การใช้ทำเนียบภาษาในการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแผนเพจ “ครูนอกกรอบ”

ผลการวิเคราะห์การใช้ทำเนียบภาษาในการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแผนเพจ “ครูนอกกรอบ” โดยใช้การแบ่งทำเนียบเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ทำเนียบภาษาตามสื่อ กับ ทำเนียบภาษาตามวัตถุประสงค์ พบว่ามีการใช้ทำเนียบภาษาอยู่ 5 ทำเนียบภาษา คือภาษาวิชาการการศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.5 เนื่องจากแผนเพจนี้เป็นกลุ่มวิชาชีพครู มีความเกี่ยวข้องกับศัพท์ต่าง ๆ ทางด้านงานวิชาการการศึกษา ที่ครูภายใต้สังคมนโยบายเดียวกันต้องศึกษา เรียนรู้กับศัพท์สมัยใหม่ทั้งด้านความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ และการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในปัจจุบันจึงมีคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องทางด้านวิชาชีพครูอยู่มาก รองลงมาคือการใช้ภาษาข่าว อยู่ร้อยละ 30.5 เนื่องจากการให้ข้อมูลมีความเกี่ยวข้องกับรูปแบบของบทความในการนำเสนอที่มีการใช้ชื่อเหมือนบทความนั้น ๆ อีกทั้งการใช้ภาษาสอดคล้องกับทางด้านของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องด้วย จึงทำให้พบภาษาข่าวหลากหลายทั้งข่าวแวดวงทางการศึกษาหรือข่าวทั่ว ๆ ไป อันดับสามคือการใช้ทำเนียบภาษา

เฉพาะกิจ ร้อยละ 18.3 การใช้ทำเนียบภาษานี้เป็นการใช้หลักการใช้ตามวัตถุประสงค์ โดยมีกลุ่มของภาษาทักทาย ภาษาบอกกล่าว และภาษาถามเอาข้อมูล ซึ่งจะเป็นลักษณะของการแสดงทรรศนะของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ ที่ต้องการสร้างปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในแฟนเพจให้แบ่งปันข้อมูลความคิดเห็น ประสบการณ์ร่วมกันต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และลำดับที่สี่คือ การใช้ทำเนียบภาษากฎหมาย พบร้อยละ 2.1 เป็นการให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู ที่มักปรากฏให้เห็นในรูปแบบของกฎระเบียบข้อบังคับ ประกาศต่าง ๆ จากหน่วยงานราชการทางการศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูหรืองานด้านการศึกษาในช่วงเวลาที่ต่างกัน และลำดับสุดท้าย คือการใช้ภาษาอินเทอร์เน็ต พบเพียงร้อยละ 1.4 ซึ่งเป็นภาษาสมัยใหม่ในสื่อใหม่ ที่มีลักษณะการใช้ที่แตกต่างไปจากภาษาไทยมาตรฐาน มักจะสะกดไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย แต่ก็ยังมีพบอยู่บ้างเล็กน้อย เพื่อแสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้ใช้ในบางโอกาสในบางสถานะ เพราะสะกดง่ายและรวดเร็วในการสื่อสาร แต่เนื่องจากแฟนเพจครูนอกรูปนี้ เป็นแฟนเพจที่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวิชาชีพครู จึงนิยมใช้คำที่ถูกต้องและสุภาพ ดังเห็นได้จากคำลงท้ายของผู้ก่อตั้งที่ใช้ ครับ เสมอ แสดงให้เห็นถึงความสุภาพและเป็นแบบอย่างที่ดีของการใช้ภาษาที่ต้องอีกด้วย

จากผลการศึกษาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าแม้แฟนเพจครูนอกรูปนี้จะเป็นแฟนเพจที่เป็นวิชาชีพครูที่มีการใช้ภาษาที่เป็นทางการและสุภาพ ผู้ก่อตั้งแฟนเพจจึงใช้ภาษาที่สื่ออารมณ์สนุกสนานไว้อยู่บ้างแต่ก็ไม่มากนัก ก็เพราะเป็นแฟนเพจที่อยู่บนความเป็นวิชาชีพครูและมีผู้ติดตามมาก หากใช้ภาษาแบบอินเทอร์เน็ตมากเกินไปก็อาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือและส่งผลต่อผู้สนใจที่จะเข้ามาพบเห็น และอาจนำไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง ทำให้เห็นว่าผู้ก่อตั้งแฟนเพจที่ประกอบวิชาชีพครูนั้นมีความระมัดระวังในการใช้ภาษาประเภทร้อยเอ็ดพอสมควร ดังนั้นภาษาที่ปรากฏมากที่สุดจึงเป็นทำเนียบภาษาวิชาการการศึกษาที่มีรูปแบบที่เชื่อมโยงบทความและมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับเนื้อหาทางการศึกษา เพราะเป็นภาษาที่มีความเกี่ยวข้องกับครู นักเรียน และแวดวงทางการศึกษาอันเป็นข้อมูลหลักในการสื่อสารในเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกรูป” นี้ ด้วยธรรมชาติของภาษาในด้านนี้จึงทำให้มีการใช้ทำเนียบภาษาทางการศึกษาในแฟนเพจอยู่มากนั่นเอง

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” นี้ เป็นการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ลักษณะของการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจครูนอกกรอบ โดยศึกษารูปแบบการตั้งสถานะ ศึกษาลักษณะของเนื้อหาการตั้งสถานะ และการใช้ทำเนียบภาษาในการตั้งสถานะ ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 3 เดือน ซึ่งอยู่ในช่วงภาคการศึกษาแรกของปีที่จะมีข่าวคราวความเคลื่อนไหวของทางการศึกษาในปีการศึกษาใหม่ ทั้งงานนโยบายของทางภาครัฐและภาระหน้าที่ของครูในปีการศึกษานั้น ๆ ได้ รวม 556 สถานะ นำผลการวิเคราะห์มาจัดระบบข้อมูลเพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

สรุปผลการศึกษา

1. ด้านรูปแบบการตั้งสถานะ

รูปแบบในการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” พบว่ามีการใช้รูปแบบในกลุ่มของการนำเสนอด้วยข้อความ โดยเป็นข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยง (link) บทความมากที่สุด คือ 340 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 61.15 แสดงให้เห็นว่าการใช้ภาษาที่เหมือนกับบทความที่จะให้อ่านนั้นไม่มีความคิดเห็นของเจ้าของแฟนเพจ ซึ่งทำให้ผู้ที่เข้าไปอ่านนั้นต้องกดอ่านบทความนั้น ๆ เพื่อที่จะได้ความรู้เนื้อหาข้อมูลที่ตรงตามชื่อหัวข้อบทความนั้น ๆ เป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านไปในตัวได้ ส่วนรูปแบบที่พบรองลงมา คือ ในกลุ่มการนำเสนอด้วยรูปภาพ โดยเป็นรูปภาพที่มีข้อความประกอบ พบ 99 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 17.80 ซึ่งการใช้รูปภาพทั้งที่เป็นภาพถ่ายหรือรูปภาพที่วาดเป็นการถูนล้อเลียนลักษณะของครูในด้านต่าง ๆ ก็ล้วนดึงดูดความสนใจต่อกลุ่มอาชีพครูที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการศึกษา ประกอบกับข้อความที่มีลักษณะที่ตรงกับบุคลิกหรือภาระงานต่าง ๆ ด้วยแล้วก็ย่อมส่งผลต่อการติดตามด้วย และรูปแบบที่พบเป็นอันดับสาม คือ รูปแบบในกลุ่มของการนำเสนอด้วยข้อความ โดยเป็นข้อความแสดงทรรศนะ + เชื่อมโยง (link) บทความ พบจำนวน 68 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 12.23 เป็นรูปแบบที่ผู้ก่อตั้งแฟนเพจใช้ข้อความการตั้งสถานะโดยเป็นการแสดงทรรศนะหรือแสดงข้อคิดเห็นต่อเรื่องราวนั้น ๆ ประกอบกับตัวบทความ ที่แสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาบทความนั้น ๆ ซึ่งไม่เป็นการชักจูงให้ผู้อื่นเชื่อหรือคล้อยตาม แต่ถ้าหากความคิดเห็นของเจ้าของแฟนเพจมีลักษณะที่ตรงใจหรือถูกใจสมาชิกในเพจ ก็จะทำให้บทความนั้น ๆ มีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้สมาชิกในแฟนเพจได้เข้าไปศึกษาหาความรู้ในบทความและนำไปปรับใช้ได้ มีการ

ใช้ข้อความเพียงอย่างเดียว จำนวน 22 สถานะ อยู่ร้อยละ 3.95 การนำเสนอด้วยวิดิทัศน์ จำนวน 19 สถานะ ร้อยละ 3.41 และรูปแบบสุดท้ายที่พบน้อยที่สุด คือ การนำเสนอด้วยรูปภาพเพียงอย่างเดียว พบจำนวน 8 สถานะ คิดเป็นร้อยละ 1.43

2. ด้านลักษณะบทบาทเนื้อหาของการตั้งสถานะ

ลักษณะเนื้อหาในการตั้งสถานะของเพชบุ๊กร่วมแพนเพจ “ครูนอกกรอบ” พบว่า การตั้งสถานะ โดยมีเนื้อหาทั้งหมด 7 กลุ่มเนื้อหานั้น มีเนื้อหาที่เป็นความรู้ความเข้าใจระหว่างพ่อแม่ / ผู้ปกครอง กับเด็กนักเรียน พบมากที่สุด ร้อยละ 26.25 ทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจทางการดูแลอบรมเลี้ยงดูและความเข้าใจทางด้านพัฒนาการและพฤติกรรมของเด็ก ซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นอีกตัวช่วยหนึ่งที่สำคัญควบคู่ไปกับคุณครู ต่อการพัฒนาของเด็กหรือนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นได้ รองลงมา คือเนื้อหาความรู้ความเข้าใจระหว่างครูกับเด็กนักเรียน ร้อยละ 22.30 ซึ่งถือว่ามีเนื้อหาที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มแรกข้างต้น ทั้งแนวทางในทางวิชาการและแนวทางในเชิงจิตวิทยาการสอน เพราะเป็นเรื่องราวที่ครูสามารถนำไปใช้กับเด็กนักเรียนได้โดยตรง ลำดับที่ 3 คือเนื้อหาข่าวสารความรู้ทั่วไป พบอยู่ร้อยละ 20.50 เป็นการให้ข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อครูและบุคคลทั่วไป ทั้งข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และข่าวสารความรู้อื่น ๆ ลำดับที่ 4 คือเนื้อหาที่เป็นข้อคิด คติสอนใจในการดำเนินชีวิตเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อนำมาปรับใช้จัดการกับปัญหาสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิตของคนเป็นครูได้อย่างมีดีและมีสติ เพราะครูก็เป็นคนกลุ่มหนึ่งที่อยู่ในสังคมเดียวกันกับคนทั่วไป พบร้อยละ 12.23 ลำดับที่ 5 คือ เนื้อหาชีวิตความเป็นอยู่ / ภาระหน้าที่การทำงานของครู พบจำนวนใกล้เคียงกับลำดับที่สี่ ร้อยละ 11.69 เป็นการตั้งสถานะที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตและภาระหน้าที่การทำงานของครู ให้อารมณ์ความรู้สึกซาบซึ้งมากกว่าการให้ความรู้สึกที่เข้มข้นกับชีวิตครู เป็นการสะท้อนความจริงที่ครูส่วนใหญ่รับรู้ร่วมกันได้ คือมีภาระงานมากที่มากกว่างานสอนเพียงอย่างเดียว แต่ก็ก็เป็นสิ่งที่ควรทำหรือหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นไปในลักษณะเสียสละ ยัวล้อกับนโยบายของทางราชการ ลำดับที่ 6 คือเนื้อหาที่เป็นเรื่องส่วนตัวของผู้ก่อตั้งแพนเพจ พบร้อยละ 4.49 ซึ่งพบอยู่ไม่มากนัก เป็นการแบ่งปันประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตหรือการทำงาน ทั้งเรื่องเกี่ยวกับอาชีพครูและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตทั่วไป บางเนื้อหาอาจแฝงทั้งความรู้และมุกตลกอยู่ด้วย และลำดับสุดท้าย คือเนื้อหาข้อมูลข่าวสารการศึกษาของทางราชการ พบอยู่เพียงร้อยละ 2.52 ซึ่งเป็นเนื้อหาข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือจากหน่วยงานของรัฐมีทั้งระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องครู ระเบียบ/กฎเกณฑ์ที่ครูต้องนำไปใช้กับผู้เรียน และประกาศ / ข่าวที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูช่วยให้สมาชิกแฟนเพจสามารถรู้ข่าวคราวความเคลื่อนไหวของแวดวงการศึกษาไทยในขณะนั้น

3. ด้านการใช้ทำเนียบภาษาในการตั้งสถานะ

การใช้ทำเนียบภาษาในการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” โดยมีการแบ่งทำเนียบเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ทำเนียบภาษาตามสื่อ กับ ทำเนียบภาษาตามวัตถุประสงค์ พบว่ามีการใช้ทำเนียบภาษาอยู่ 5 ทำเนียบภาษา คือภาษาวิชาการการศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.5 เนื่องจากแฟนเพจนี้เป็นกลุ่มวิชาชีพครู มีความเกี่ยวข้องกับศัพท์ต่าง ๆ ทางด้านงานวิชาการ การศึกษา ที่ครูภายใต้สังคมนโยบายเดียวกันต้องศึกษา เรียนรู้กับศัพท์สมัยใหม่ทั้งด้านความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ และการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในปัจจุบันจึงมีคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องทางด้านวิชาชีพครูอยู่มาก รองลงมาคือการใช้ภาษาข่าว อยู่ร้อยละ 30.5 เนื่องจากการให้ข้อมูลมีความเกี่ยวข้องกับรูปแบบของบทความในการนำเสนอที่มีการใช้ชื่อเหมือนบทความนั้น ๆ อีกทั้งการใช้ภาษาสอดคล้องกับทางด้านของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องด้วย จึงทำให้พบภาษาข่าวหลากหลายทั้งข่าวแวดวงทางการศึกษาหรือข่าวทั่ว ๆ ไป อันดับสามคือการใช้ทำเนียบภาษาเฉพาะกิจ ร้อยละ 18.3 การใช้ทำเนียบภาษานี้เป็นการใช้หลักการใช้ตามวัตถุประสงค์ โดยมีกลุ่มของภาษาทักทาย ภาษาบอกกล่าว และภาษาถามเอาข้อมูล ซึ่งจะเป็นลักษณะของการแสดงทรรศนะของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ ที่ต้องการสร้างปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในแฟนเพจให้แบ่งปันข้อมูลความคิด ประสบการณ์ร่วมกันต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และลำดับที่สี่คือ การใช้ทำเนียบภาษากฎหมาย พบร้อยละ 2.1 เป็นการให้ข้อมูลที่ไม่บ่อยครั้ง อาจเพราะการใช้ภาษาทางด้านกฎหมายนั้นมีความเกี่ยวข้องด้วยทกฎหมายกับด้านการศึกษา ที่มักปรากฏให้เห็นในรูปแบบของกฎระเบียบข้อบังคับ ประกาศต่าง ๆ จากหน่วยงานราชการทางการศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูหรืองานด้านการศึกษาในช่วงเวลาที่ต่างกัน และลำดับสุดท้าย คือการใช้ภาษาอินเทอร์เน็ต พบเพียงร้อยละ 1.4 ซึ่งเป็นภาษาสมัยใหม่ในสื่อใหม่ที่มีลักษณะการใช้ที่แตกต่างไปจากภาษาไทยมาตรฐาน มักจะสะกดไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย แต่ก็ยังมีพบอยู่บ้างเล็กน้อย เพื่อแสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้ใช้ในบางโอกาสในบางสถานะ เพราะสะกดง่ายและรวดเร็วในการสื่อสาร แต่เนื่องจากแฟนเพจครูนอกกรอบนี้ เป็นแฟนเพจที่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวิชาชีพครู จึงนิยมใช้คำที่ถูกต้องและสุภาพ ดังเห็นได้จากคำลงท้ายของผู้ก่อตั้งที่ใช้ “ครับ” เสมอ แสดงให้เห็นถึงความสุภาพและเป็นแบบอย่างที่ดีของการใช้ภาษาที่ถูกต้องอีกด้วย

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาการตั้งสถานะบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในด้านของรูปแบบการตั้งสถานะมีการใช้ที่มีความสอดคล้องกับคุณสมบัติของการใช้งานของเฟซบุ๊กเกือบทุกรูปแบบ ทั้งข้อความ รูปภาพ การเชื่อมโยงบทความ และวิดีโอ สิ่งที่ไม่พบซึ่งเป็นคุณสมบัติใหม่ของเฟซบุ๊ก คือการถ่ายทอดสดผ่านทางเฟซบุ๊ก (facebook live) ที่ผู้ก่อตั้งเฟซบุ๊กสามารถใช้กล้องถ่ายทอดเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวได้ในเวลานั้น ซึ่งผู้ก่อตั้งเพจจะไม่ได้ใช้คุณสมบัติรูปแบบนี้ เพราะจะเป็นการเปิดเผยตัวตนของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ ซึ่งทางผู้ศึกษาได้เคยสอบถามในเบื้องต้นแล้ว แต่ผู้ก่อตั้งแฟนเพจไม่สะดวกในการเปิดเผยตัว แต่ก็ถือว่ารูปแบบนี้ก็ไม่ใช่อุปสรรคต่อการถ่ายทอดข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ของแฟนเพจนี้

รูปแบบทั้งหมดที่ได้วิเคราะห์มาใช้เป็นข้อมูลนี้แสดงให้เห็นได้ว่าแฟนเพจนี้ เลือกใช้รูปแบบที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกที่ใช้งานเฟซบุ๊กเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตได้ เป็นการใช้คุณสมบัติแบบผสมทั้งกลุ่มรูปแบบการนำเสนอด้วยข้อความและแบบผสม โดยเป็นข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยงบทความมากที่สุด ทำให้เห็นว่าการใช้ภาษาที่เหมือนกับบทความที่จะให้อ่านนั้นไม่มีความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ ใช้การตั้งสถานะเหมือนชื่อบทความนั้น ๆ ซึ่งทำให้สมาชิกที่จะเข้าไปอ่านนั้นต้องกดเชื่อมโยงอ่านบทความนั้น ๆ เพื่อที่จะได้ความรู้เนื้อหาข้อมูลที่ตรงตามชื่อหัวข้อบทความ เป็นการฝึกทักษะของครูในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอีกทางหนึ่ง

การใช้รูปแบบในการตั้งสถานะต่าง ๆ ที่หลากหลายนั้นล้วนแล้วเพื่อจุดมุ่งหมายในการพัฒนาวิชาชีพของครู ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ของครู ซึ่งครูจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการแสวงหาความรู้ พัฒนาองค์ความรู้และสามารถของตนเองให้เข้าถึงความรู้ได้ โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์รวมทั้งมีการเผยแพร่ความรู้ผ่านช่องทางต่าง ๆ แก่เพื่อนกลุ่มวิชาชีพเดียวกัน ขั้นตอนวิธีการดังกล่าวข้างต้น ถ้าครูกระทำอยู่เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ก็จะส่งผลให้เกิดทักษะและความชำนาญในการจัดการความรู้ที่เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับหนังสือ "มาตรฐานครูวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี" สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวว่า ทักษะพื้นฐานสำคัญต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ได้แก่

1. ทักษะการฟัง
2. ทักษะการถาม
3. ทักษะการอ่าน
4. ทักษะการคิด
5. ทักษะการเขียน และ
6. ทักษะการปฏิบัติ

เฟซบุ๊กแฟนเพจ “ครูนอกกรอบ” ยังทำหน้าที่เกี่ยวเนื่องกับการใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ พร้อมให้ข้อมูลข่าวสารความรู้ โดยสอดคล้องกับทฤษฎี Gatekeeper หรือทฤษฎีผู้รักษาประตูข่าว ที่ผู้ก่อตั้งแฟนเพจ (Admin) ทำหน้าที่คัดเลือกเนื้อหาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ มาคัดกรองข่าวหรือเลือกนำเสนอเนื้อหาในการที่จะเผยแพร่ออกไปทางช่องทางสื่อสังคมอย่างเฟซบุ๊กไปสู่เพื่อนสมาชิกในแฟนเพจให้ได้รับข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ได้ต่อไป ซึ่งในส่วนของเนื้อหาบนสถานะที่ปรากฏมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องทั้งกับครู เด็กนักเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครอง อยู่เป็นสองลำดับแรก แสดงให้เห็นว่า ในด้านการศึกษาจำเป็นต้องมีความร่วมมือกันทั้งจากโรงเรียนและจากที่บ้าน พ่อแม่ผู้ปกครองจึงเป็นตัวช่วยที่สำคัญในการร่วมพัฒนาบุตรหลานขั้นพื้นฐานให้มีความรู้ความเข้าใจตลอดจนพฤติกรรมที่ดีขึ้นได้ด้วยความรัก ความเข้าใจ ใส่ใจต่อความคิด ความรู้สึกต่อเด็กนักเรียน และสามารถร่วมมือกันกับครูเพื่อช่วยแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่พึงประสงค์ร่วมกันกับคุณครูได้ การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้ปกครองและครูจะนำไปสู่ความไว้วางใจที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เต็มใจในการทำกิจกรรมร่วมกัน การอบรมเลี้ยงดูเด็กในทิศทางเดียวกันและร่วมแก้ปัญหาไปด้วยกันกับโรงเรียน จะช่วยกันพัฒนาเด็กนักเรียนตั้งแต่ระดับเด็กเล็กที่จะเริ่มเข้าสู่ระบบการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งต้องมีความเกี่ยวเนื่องและร่วมมือกันทั้งตัวผู้เรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชนทั้งยังสอดแทรกข่าวสารความรู้ทั่วไป มาเป็นลำดับที่สาม แสดงให้เห็นว่า เป็นครูย่อมต้องมีความขยันแสวงหาความรู้รอบตัวอยู่เสมอเป็นผู้รอบรอบ นำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายสู่ครูในศตวรรษที่ 21

นอกจากนี้ยังยังแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่มีความสอดคล้องกับรูปแบบการตั้งสถานะที่มีทั้งข้อความเพียงอย่างเดียว หรือมีรูปภาพประกอบ ซึ่งจะเห็นได้จากในส่วนของเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของผู้ก่อตั้งแฟนเพจ และเนื้อหาที่เป็นหน้าที่ภาระงานของครูที่มีค่อนข้างมากโดยเฉพาะงานเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยผู้ก่อตั้งแฟนเพจได้พยายามถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ออกมาในลักษณะที่ไม่ต่อว่าหรือเคร่งเครียดจนเกินไปซึ่งบางครั้งอาจทำให้สมาชิกในแฟนเพจได้อมยิ้มหรือผ่อนคลายความเครียดลงบ้าง โดยได้นำเสนอเนื้อหาที่ไม่เพียงเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพครูโดยตรงเท่านั้น แต่มีการใช้รูปแบบข้อความเหมือนชื่อหัวข้อบทความ + เชื่อมโยง (link) บทความเป็นส่วนมากทั้งในเนื้อหาของข้อมูลความรู้ความเข้าใจระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครอง ความเข้าใจระหว่างครูกับนักเรียน ข่าวสารความรู้ทั่วไป ข้อคิดคติสอนใจในการดำเนินชีวิต และข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาของทางราชการ ตามลำดับ โดยใช้ชื่อหัวข้อของบทความในการชวนให้เกิดความอยากรู้ ความสนใจ

ในเรื่องรานั้นเพื่อให้สมาชิกได้กด (Click) เข้าไปอ่านรายละเอียดข้างในเพื่อให้เกิดความเข้าใจและได้รับความรู้เหล่านั้นอย่างครบถ้วน

ส่วนในด้านของทำเนียบภาษาที่พบนั้น จะเห็นได้ว่ามีการใช้ภาษาวิชาการการศึกษามากกว่าทำเนียบภาษาอื่น เพราะเป็นแผนเพจที่เกี่ยวข้องกับแวดวงทางการศึกษาทั้งหน่วยงานทางการศึกษาวิชาชีพครู นักเรียน จึงใช้ภาษาที่เป็นทางการและสุภาพ ผู้ก่อตั้งแผนเพจก็ยังมีที่ตั้งสถานะโดยใช้ภาษาในสื่ออยู่บ้างแต่ก็ไม่มากนัก ก็เพราะเป็นแผนเพจที่อยู่บนความเป็นวิชาชีพครูที่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีตามค่านิยมในสังคมไทยและมีผู้ติดตามเป็นจำนวนมาก หากใช้ภาษาอินเทอร์เน็ตมากเกินไปก็อาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือและส่งผลกระทบต่อผู้สนใจที่จะเข้ามาพบเห็น และอาจนำภาษาไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง ทำให้เห็นว่าผู้ก่อตั้งแผนเพจที่ประกอบวิชาชีพครูด้วยนั้นมีความระมัดระวังในการใช้ภาษาประเภทนี้ ดังนั้นภาษาที่ปรากฏมากที่สุดจึงเป็นทำเนียบภาษาวิชาการการศึกษาที่มีรูปแบบที่เชื่อมโยงบทความและมีเนื้อหาที่สอดคล้องที่ครอบคลุมทั้งเนื้อหาทางด้านข้อมูลข่าวสารการศึกษาของทางราชการ ความรู้ความเข้าใจระหว่างครูกับเด็กนักเรียน พ่อแม่/ผู้ปกครองกับเด็กนักเรียน ชีวิตความเป็นอยู่ ภาระหน้าที่การทำงานของครู เพราะเป็นภาษาที่มีความเกี่ยวข้องกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และแวดวงทางการศึกษาอันเป็นข้อมูลหลักในการสื่อสารในเฟซบุ๊กแผนเพจ “ครูนอกกรอบ” นี้

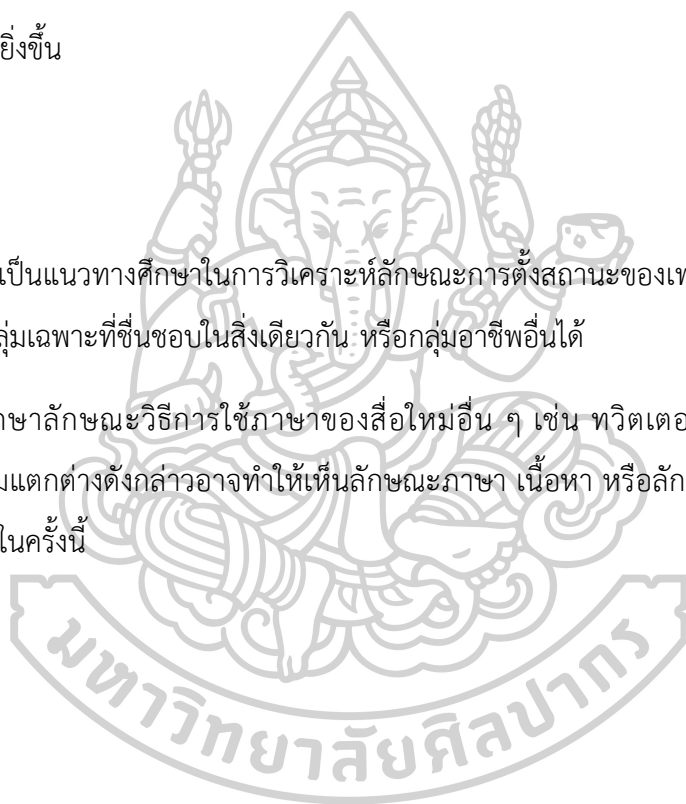
การเข้าถึงความรู้ที่ไม่จำเป็นเพียงในห้องเรียน หรือห้องอบรมเท่านั้น แต่สามารถเรียนรู้ผ่านสื่อสมัยใหม่ ทำให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ซึ่งครูต้องเป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้ มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความกระตือรือร้น สนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมต่อวิชาชีพครูต่อไป โดยเฉพาะการหาความรู้จากสื่อสังคมในปัจจุบันที่มีความรวดเร็วและสะดวกสบาย สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับเพื่อนครูด้วยกันได้อีกด้วย และยังมีเนื้อหาต่าง ๆ ทั้งชีวิตความเป็นอยู่ของครู คดีสอนใจในการดำเนินชีวิต ข่าวสารของทางราชการ ตลอดจนเรื่องราวของผู้ก่อตั้งแผนเพจก็ล้วนมีการนำเสนอความรู้ที่มีความหลากหลาย มีประโยชน์ ทำให้เป็นสิ่งที่สร้างความสนใจได้ดียิ่งต่อสมาชิกในแผนเพจ โดยเฉพาะ “ครู” ได้เป็นอย่างดี และนำไปพัฒนาอาชีพของตนได้ สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบันในเรื่องบทบาทของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี คือครูผู้สอนให้ความสำคัญกับเทคโนโลยี เนื่องจากการสอนในศตวรรษที่ 21 ต้องเข้าใจถึงวิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้สอนต้องสอนผู้เรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์ การวิจัยทางอินเทอร์เน็ต การเปิดโลกกว้างเพื่อแสวงหาข้อมูลใหม่ ๆ มาพัฒนาวิธีการสอนแบบเก่า (วิโรจน์ สารรัตน์, 2556) เป็นอีกช่องทางในการ

เข้าถึงและได้แสวงหาข้อมูลความรู้ โดยใช้สื่อทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดในกลุ่มวิชาชีพเดียวกันซึ่งยังคงอยู่บนพื้นฐานของการให้เกียรติแก่วิชาชีพครูด้วยกัน

ดังนั้น หากครูสามารถแสวงหาความรู้ผ่านสื่อสังคมได้ในทุกที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต โดยพิจารณาเลือกเพจที่ให้ความรู้ที่เหมาะสม ก็จะสามารถพัฒนาวิชาชีพของตนได้ และถ้าองค์กรที่ดูแลผู้ประกอบวิชาชีพครูปรับวิธีการให้ครูพัฒนาความรู้ให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ครู โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางไกล หรือต้องใช้เวลาที่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนของนักเรียน ด้วยการใช้อินเทอร์เน็ตที่พัฒนาไปมากขึ้นแล้ว น่าจะเป็นวิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรและผู้ประกอบวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ใช้เป็นแนวทางศึกษาในการวิเคราะห์ลักษณะการตั้งสถานะของเฟซบุ๊กแฟนเพจอื่น ๆ ที่มีลักษณะเป็นกลุ่มเฉพาะที่ชื่นชอบในสิ่งเดียวกัน หรือกลุ่มอาชีพอื่นได้
2. ศึกษาลักษณะวิธีการใช้ภาษาของสื่อใหม่อื่น ๆ เช่น ทวิตเตอร์ อินสตราแกรม ไลน์ เนื่องจากความแตกต่างดังกล่าวอาจทำให้เห็นลักษณะภาษา เนื้อหา หรือลักษณะอื่นๆ ที่แตกต่างไปจากการศึกษาในครั้งนี้

รายการอ้างอิง

- Armstrong, David G. (1989). *Developing and Documenting the Curriculum*. MA: Allyn and Bacon.
- Bloom, B. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York McGraw-Hill Book Company.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. 3 rd ed. New York: McGraw Hill.
- Oliva, P. F. (1992). *Developing the Curriculum*. 3 rd ed. New York: HarperCollins.
- Tyler, R. W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.
- กรมวิชาการ. (2546). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอนุบาล 3-5ปี). กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. เข้าถึงเมื่อ 18 พฤษภาคม 2561. เข้าถึงได้จาก http://www.igetweb.com/www/jeera/private_folder/intro_mid_2551.pdf.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2543). สื่อมวลชน : ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศาลาแดง.
- กาญจนา โรจนพานิช. (2539). ภาษากฎหมายไทย : การศึกษาแนวภาษาศาสตร์สังคม. มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- กานต์รวี ชมเชย. (2556). ภาษาไทยเน็ต : ภาษาเฉพาะกลุ่มของคนไทยรุ่นใหม่ในการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต. สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กานติมา วรพงศ์. (2548). การใช้ภาษาในเว็บบอร์ดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ขวัญฤทัย สายประดิษฐ์. (2551). บทบาทนักประชาสัมพันธ์กับการประชาสัมพันธ์ในสื่อใหม่ตอนที่ 1. พัฒนาเทคนิคศึกษา, 42-51.
- ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์. (2540). การศึกษาการฝึกอบรมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จุฬารณณ์ มาเสถียรวงศ์. (2550). เด็กไทยบนทางสามแพร่ง : บทสังเคราะห์กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัดในโครงการติดตามสภาวการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

- ชัชวดี ศรลัมพ์. (2544). การใช้ภาษาในห้องสนทนา "ชิมิ" ไม่วิบัติ ราชบัณฑิตยสถาน. ศิลปศาสตร์. 1.(1). มกราคม-มิถุนายน, 77-92.
- ชัยณรงค์ วงศ์ธีรทรัพย์. (2547). ถอดรหัสแนวคิด เพื่อชีวิตที่มีคุณค่า. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ณัชชานัน แก้วชัยเจริญกิจ. (2550). ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา: บทบาทของครูกับ Active Learning. เข้าถึงเมื่อ 19 ตุลาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <http://www.pochanukul.com>
- ดวงกมล สีนเพ็ง. (2551). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ : การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี. (2553). การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมการย้อมเส้นไหมสีธรรมชาติ. ปริญญาโท นิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิพวัลย์ ชันธมะ. (2555). การพัฒนากระบวนการชุมชนแห่งการสืบเสาะเพื่อการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์. ดุษฎีนิพนธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ธิดาพร ชนะชัย. (2550). New media challenges: marketing communication through new media. เข้าถึงเมื่อ 20 ตุลาคม 2561. เข้าถึงได้จาก http://commarts.hcu.ac.th/images/academicarticle/nok/new_media_newchallenges.pdf
- นิตยา กาญจนวรรณ. (2554). ภาษาของโลกไร้สาย: จัดการอย่างไรดี. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “นโยบายภาษาต่างประเทศ : ภาวะวิกฤตที่ต้องแก้”.
- บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ. (2557). พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารธรรมพฤษก์ ปีที่ 32 ฉบับที่ 2 คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก, 1-24.
- ปวีณา มีป้อม. (2555). *facebook* ฉบับ *Timeline* 100%. กรุงเทพฯ: โปรวีชั่น, บจก.
- พรจิต สมบัติพานิช. (2547). โฆษณาในทศวรรษที่ 2000-2010: การศึกษาถึงปัจจัยด้านสื่อที่มีต่อรูปแบบโฆษณา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์. (2539). ความหมายของความบกพร่องทางสติปัญญา. เอกสารการอบรมระยะสั้นการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านอาชีพ และจ้างงานบุคคลปัญญาอ่อน. เอกสารการศึกษาพิเศษ เด็กบกพร่องทางสติปัญญา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัฒนาะ มรกตสินธุ์. (2557). คิดนอกกรอบ จุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง. เข้าถึงเมื่อ. เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net>
- พัชรนันท์ เต็ดแก้ว. (2559). ภาษาและรูปแบบการสื่อสารของแฟนเพจ “ทูนหัวของบ่าว”. วารสารคณะ

- บริหารธุรกิจเศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พิชิต วิจิตรบุญยรักษ์. (2554). สื่อสังคมออนไลน์: สื่อแห่งอนาคต = Social media: Future Media. วารสารนักบริหารปีที่ 31 (ต.ค.-ธ.ค. 2554), 4, 99-103.
- พิมพ์เดือน จาตุรงค์กุล. (2550). มัลติมีเดียเพื่องานนิเทศศาสตร์. เอกสารประกอบการสอน คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และนวลลออ แสงสุข. (2556). จริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2548). ทักษะ 5 C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมาน แจ่มจรัส. (2556). การเขียน พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไสภณการพิมพ์.
- เพ็ญพรรณ รัชชิตกุล. (2544). การวิเคราะห์วาทกรรมบนอินเทอร์เน็ต *Bulletin Board* ของเว็บไซต์พันธ์ทิพย์. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาคภูมิ วรรณภา. (2555). การเขียนข่าวเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ อินทนิล.
- มนชนก มนเชียรทองและคณะ. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการกด *Like* และ *Unlike* ของ *Facebook Fanpage*. กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- มาลี บุญศิริพันธ์. (2556). วารสารศาสตร์เบื้องต้น: ปรัชญาแนวคิด พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ระวีวรรณ ประกอบผล. (2541). ผู้สื่อสารในการสื่อสารมวลชน. เอกสารสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร, 264-265.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- рінฤทัย สัจจพันธ์. (2549). ภาษาสองสังคม วรรณคดีสองชีวิต สุนทรียแห่งวรรณคดี. กรุงเทพฯ: ณเพชร.
- วิจารณ์ พานิช. (2548). การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิมลพรรณ อาภาเวทและคณะ. (2554). พฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (*Facebook*) ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- วีโรจน์ สารรัตน์. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากรณีทัศนะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21.

กรุงเทพฯ: หจก.ทิพย์วิสุทธิ.

ศิริบุรณ์ สายโกสุม. (2554). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศิริพร ปัญญาเมธีกุล. (2550). ภาษาและอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพฯ: พรินท์คอร์เนอร์.

ส.เสถบุตร. (2533). พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย *New Model English – Thai Dictionary*: ไทยวัฒนาพานิช.

สังต์ อุทรานันท์. (2532). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.

สมพร สุทัศน์ีย์. (2554). จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิตยสภา.

กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลเจียฮั่ว.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). มาตรฐานวิชาชีพครู. เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <http://www.ksp.or.th/ksp2018/category/standards/>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). รายงานการศึกษาเรื่องระบบและกลไกการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). จำนวนครู-อาจารย์ สำหรับการศึกษาในระบบโรงเรียน จำแนกตาม

หน่วยงานของสถาบันการศึกษา. เข้าถึงเมื่อ 22 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก

<http://service.nso.go.th/nso/govstat/GR/GR3.html>

สุธี พลพงษ์และคณะ. (2551). ชุดความรู้วิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: คณะวิทยาศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนันทา แยมทัฬ. (2559). คนข่าว : ฉลาดทำงานศตวรรษ 21 = *The universal journalist*. กรุงเทพฯ:

มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนาโครงการจัดพิมพ์คปไฟ.

สุรพล ธรรมร่มดี, ท. จ., และคงกฤษ ไตรรงค์. (2553). อาศรมศิลป์วิจัย: การวิจัยและพัฒนาชุมชน

แห่งการเรียนรู้ แนวจิตตปัญญา. โครงการเอกสารวิชาการการเรียนรู้สู่ การเปลี่ยนแปลง ลำดับ

ที่ 8. นครปฐม: เอมี เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด.

สุรพล พะยอมแย้ม. (2545). ปฏิบัติการทางจิตวิทยาในชุมชน. กรุงเทพมหานคร: สหภาพพัฒนาการพิมพ์.

สุรสิทธิ์ วิทาร์ฐ. (2545). พัฒนาการสื่อใหม่ (New Media): อิทธิพลชาติดิจิทัลต่อรูปแบบการ

สื่อสารของมนุษยชาติและผลกระทบต่อจริยธรรมสื่อ. เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2561. เข้าถึงได้

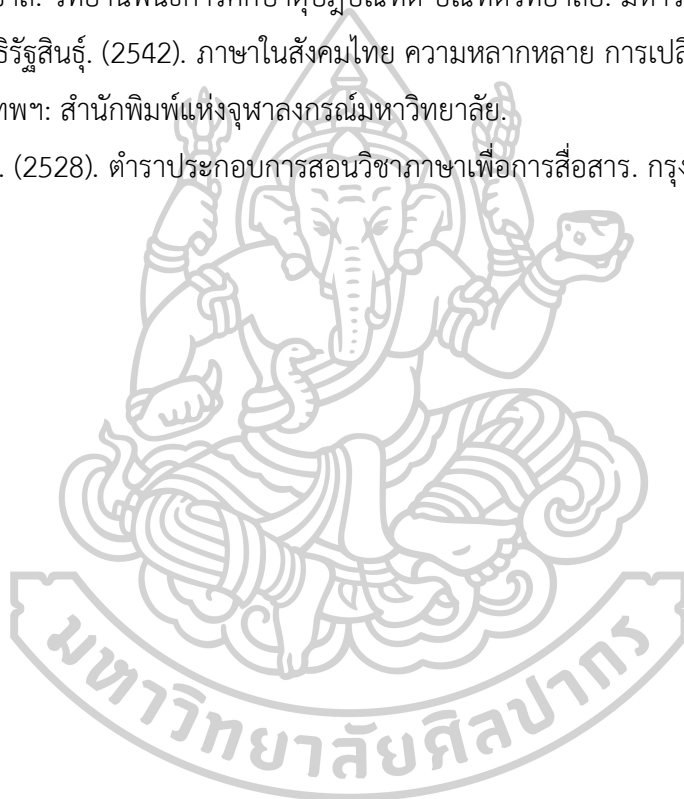
จาก

[http://utcc2.utcc.ac.th/localuser/amsar/PDF/New%20Media.pdf/New%20Media.p](http://utcc2.utcc.ac.th/localuser/amsar/PDF/New%20Media.pdf/New%20Media.pdf)

df

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2559). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุริยญา สุขสวัสดิ์. (2558). ลักษณะภาษาและกลวิธีการใช้ภาษาตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์ในหน้าแฟนเพจ“ข้อความโดนๆ” ในเฟซบุ๊ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวรรณมา ตั้งทีฆะรักษ์. (2551). การใช้ภาษาในอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อการสอน. วารสาร : *BU Academic Review* คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2, 62-72.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2545). จิตวิทยาเพื่อฝึกอบรมผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- อติญาณ ศรีเกษตรริน. (2543). การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ เสริมสร้างความเป็นผู้นำสำหรับนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2542). ภาษาในสังคมไทย ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลงการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อวยพร พานิช. (2528). ตำราประกอบการสอนวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายวรวุฒิ ยังประเสริฐ
วัน เดือน ปี เกิด	29 พฤศจิกายน 2530
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	ปริญญาโทบริหารธุรกิจ
ที่อยู่ปัจจุบัน	69/107 หมู่ 3 ตำบลคอกกระบือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 74000

